

İÇİNDEKİLERİN DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ HİÇBİRİNİN İÇTİSİNİ YAPMAYI...

**SANAYİ BAKANLIĞI,
LPG'ye DÖNÜŞTÜRÜLEN ARAÇLARIN
'SON KONTROLLERİNİ YAPMA'
ve 'MONTAJ TESPİT RAPORU' DÜZENLEME
YETKİSİNİ YENİDEN MMO'ya DEVRETTİ**

• **MMOB Bursa Şubesi Atama Şubehi:** İSMAIL HAKKI KAVURMACI • **Sorumlu Yan İşleri Müdürü:** KADIR UYAR • **Yayın Teknik Sekreteri:** NEVRIYE GÜNGÖR • **Hazırlık & Basım:** Tel: (0 224) 211 63 00 (pbx) • **Tünelim Yeri:** TMMOB Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi • **Baskı Sayısı:** 4000 adet (iki ayda bir yayımlanır) • **Yayımlanan yazarların sorumluluk yazmalarına, ileri ve arkasındaki sorumluluk için verilen kişi ve/veya kuruluşlara aittir.** • **Yayın Kurulu:** Osman KOPMAZ, Necati AYHAN, Selim BÜYÜKPOYRAZ, Murat YAĞCI, İbrahim OKUL, İsmail SEMEN

• **Merkez:** Sumer Sk. 36/1-A Demitope 06440/ANKARA Tel: (0 312) 231 31 59/231 31 64-231 80 23 Faks: (0 312) 231 31 65 • **Bursa Şube:** Elmadağçılar Mh. Sabunevi Sk. Mühendisler İşh. No.19/1 16230 BURSA Tel: (0 224) 252 11 90 (4 hat) Faks: (0 224) 252 11 94 bursa@mno.org.tr www.mno.org.tr • **Balıkesir Temsilciliği:** Eskihisarlı Mh. Gözüm Sk. Ömer İy. Mh. No.4 Kat. 2 10100 BALIKESİR Tel: (0 266) 239 19 70 Faks: (0 226) 241 75 10 • **Çanakkale Temsilciliği:** İsmetpaşa Mh. Aynalı Çeşme Sk. Güneş Apt. No.3/7 17100 ÇANAKKALE Tel: (0 266) 212 56 90 Faks: (0 266) 212 84 45 • **Yalova Temsilciliği:** Minar Sinan Cd. No.29/1 77100 YALOVA Tel: (0 226) 812 50 74 Faks: (0 226) 812 84 40 • **Bandırma Temsilciliği:** Ajağı İstasyon Mh. Mehmet Akif Ersoy Cd. No.31 10200 BANDIRMA Tel: (0 266) 713 77 81 Faks: (0 266) 714 96 36 • **Eğretili Temsilciliği:** Cevlasar Mh. İnönü Cd. 1 Sk. 2/1 1 Kat. 1 10200 EDREMLİ Tel: (0 266) 373 63 47 Faks: (0 266) 373 78 06 • **Çan İğne Temsilciliği:** Belediye Sarayı B Blok No.414 ÇAN Tel: (0 266) 416 36 53 Faks: (0 266) 273 78 06 • **İnegöl İğne Temsilciliği:** Cuma Mh. Sarıcalar Çğ. Halko. Acı İğn. No.362 İNEGÖL Tel: (0 224) 745 17 11 Faks: (0 224) 715 18 02

• **Bursa Şube:** Elmadağçılar Mh. Sabunevi Sk. Mühendisler İşh. No.19/1 16230 BURSA Tel: (0 224) 252 11 90 (4 hat) Faks: (0 224) 252 11 94 bursa@mno.org.tr www.mno.org.tr

4

LPG DÖNÜŞÜMÜ
YAPILMIŞ ARAÇLARIN
DENETİM SÜRECİ ve
ODAMIZIN YAPTIĞI
ÇALIŞMALAR

6

TÜYAF ULUSLAR ARASI FUAR VE
KONGRE MERKEZİNDE AÇILAN
"BURSA ISITMA SOĞUTMA
HAVALANDIRMA FUARI
2005'E KATILDIK

7

6 SİGMA SEMİNERİ
DÜZENLENDİ

LPG'li araçların sırrı

10

LPG'li ARAÇLARIN SIRRI
H.Göi KOLAYLI
Bursa Hakimiyet

Araçlardaki Denetimsizliğe Son Veriliyor, Yetki Oda'nın..

14

ODA/ŞUBE BAŞKANLARI YÖNETİM KURULU SEKRETER ve SAYMAN ÜYELER TOPLANTILARI YAPILDI

26

TEHLİKENİN "YARDIMDEVER" YÜZÜ

37

ASANSÖRLER!

TİDEB ARGE TEŞVİKLERİ

39

Hazırlayan: Yrd. Doç. Dr. Murat YAZICI
Ü.Ü.TBMYO End. Kalı. Prop. Bask. Ar-Ge Danışmanı

NÜKLEER ENERJİ (2)

33

BİLİM DÜNYASINDAN

İslam alimlerinin çizdiği aletleri yapan profesör

Almanya'da yaşayan Prof. Dr. Fuat Sezgin, İslamî bilgilerinin kitaplarda kalan 800'den fazla icadını gerçeğe dönüştürdü

58

KAPADOKYA GEZİSİ

16-17 Nisan 2005 tarihlerinde İyirmimizin yoğunluğundan kurtularak Şube Personeli, Üyelerimize ve aileleri ile kültürel bir gezi gerçekleştirdik.

59

RÖPORTAJ

"Avrupa'nın hasta adamı yine" başlıklı yazısı Türkiye medyasından yankı bulan The Wall Street Journal yazarı Robert E. Foflock ile söyleşi:

BEN BİR TÜRK DOSTUYUM

Radikal 23 Şubat 2005

44

İsmail Hakkı KAVURMACI
TMMOB Makina Mühendisleri Odası Şube Başkanı

Sayın Üyemiz,

LPG'li araçların denetimi yetkisinin yıllar sonra yeniden MMO'ya devredilmesi Mart - Nisan 2005 dönemi içinde yaşadığımız en önemli gündem maddelerinden birisi oldu. 11 Nisan 2005 tarihinde başlayan uygulama ile LPG'li araçların son kontrollerini yapma ve montaj raporu düzenleme yetkisi Odamızın tüm şube ve temsilciliklerinde başlatılmıştır. Bursa Şubesi olarak da temsilciliklerimiz dahil üstlendiğimiz bu kamu hizmetini en iyi şekilde yerine getirmenin gayreti içerisindeyiz.

Her zaman olduğu gibi bültenimiz dönem itibarıyla yapılan çalışmaların detaylı olarak sizlere aktarıldığı bir platform. İlerleyen sayfalarda sizler bu detayları izleyeceksiniz. Ancak bu köşede sizler ile paylaşmak istediğim bir önemli konu da 27-28 Mayıs 2005 tarihlerinde gerçekleştirilecek olan 9. Otomotiv ve Yan Sanayi Sempozyumudur. Şubemiz bu sempozyumda otomotivin Detroit'i olan Bursa'da yapmanın tatlı heyecanını yaşamakta.

Ülkemizin güzide kuruluşları tarafından da desteklenen sempozyumda iki gün boyunca Bursa ve ülkemizin otomotiv vizyonu yanı sıra, mevcut gelişmeler ve olası açınımlar değerlendirilecek.

Tüm üyelerimizi bu sempozyuma davet ederken sizlere mutlu, başarılı ve sağlıklı günler dileriz.

İsmail Hakkı Kavurmacı
Şube Başkanı

LPG DÖNÜŞÜMÜ YAPILMIŞ ARAÇLARIN DENETİM SÜRECİ ve ODAMIZIN YAPTIĞI ÇALIŞMALAR

Yard. Doç. Dr. **İhsan KARAMANGİL**
LPG-AİTM Komisyonu Başkanı

1 Ocak 2005 tarihinde ve sonrasındaki günlerde İstanbul başta olmak üzere değişik illerde yaşanan LPG'li araç yangınları, standartlara uygun LPG'li araç dönüşümünün önemini tekrar gündeme getirmiştir. Bu yazıda, LPG'li araçların denetim süreci ve Odamızın bu konuda yapmış olduğu çalışmalardan kısaca bahsedilmiştir.

Ülkemizde araçların LPG'ye dönüşümü yasal olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın 29.06.1995 tarih ve 22328 sayılı resmi gazetede yayınladığı yönetmelikle başlamıştır. **Yetki belgesi alan ilk firma ve resmi olarak dönüşümün yapıldığı ilk il Bursa'dır.**

23 Nisan 1998 tarihinde Sanayi Bakanlığı ile TMMOB Makina Mühendisleri Odası arasında imzalanan bir protokolle LPG li araçların denetimi Makina Mühendisleri Odasına verilmiştir. Bu protokol 20 Aralık 1999 tarihinde feshedilmiştir. Bu tarihten yaklaşık 4 yıl sonra 15 Şubat 2004 tarihinde denetim görevi TSE'ye verilmiştir. 11 Nisan 2005 tarihinde ise tekrar TMMOB Makina Mühendisleri Odasına devredilmiştir. **Yetkinin herhangi bir kuruma verilmediği dönem olan 29.06.1995-23.04.1998 tarihleri ile yetkinin alındığı 20.12.1999-15.2.2004 tarihleri arasındaki dönemde sektör tamamen denetimsiz kalmış, kaçak firma sayısı, kaçak ve standart dışı kit takımı ciddi oranda artmıştır.**

Geçen bu süreç içinde meydana gelen üzücü

kazalar, kamuoyunun dikkatini LPG'li araçlar üzerine çekmiştir. Geçen bu olumsuz süreci dikkatle izleyen ve gerekli uyarıları yapan şubemiz, yapmış olduğu çalışmalar sonrası kurumlar arası işbirliği ile ilimiz düzeyinde denetimlerin başlamasını sağlamıştır. Odamızın yapmış olduğu çalışmalar aşağıda başlıklar halinde özetlenmiştir.

Basın Açıklamaları

- 12 Ocak 2005, "LPG'li Araçlar Yeni Kazalara Sebep Olabilir"
- 27 Ocak 2005, "Bursa Mayın Tarlası Gibi Oldu"
- 03 Şubat 2005, "LPG'li Araçlarda Tehlike Büyük"
- 16 Şubat 2005, "Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) İkmal İstasyonları Halkın Can ve Mal Güvenliğini Tehdit Etmeye Devam Ediyor"
- 17 Şubat 2005, "Seyyar Bombalar -İlgillilerin İlgisizliği- 25 Bin Bomba Trafikte"
- 18 Şubat 2005, "LPG'de Korkutan Gerçek"
- 25 Şubat 2005, "Büyük İhmal"

Eğitim Çalışmaları

Şubemizin LPG-AİTM komisyonu tarafından gerçekleştirilen eğitim çalışmaları aşağıda belirtilmiştir.

- 10 Şubat 2005, "LPG'li Araçların Standartlara Uygunluğu ve Proje Kontrolü", İl Emniyet Müdürlüğü Trafik Tescil Şube Müdürlüğü Personeli Eğitimi, 28 kişi
- 25 Şubat 2005, "LPG'li Araçların Standartlara Uygunluğu ve Proje Kontrolü", Karayolları 14. Bölge Müdürlüğü (Bursa, Balıkesir, Çanakkale, Kütahya) Fenni Muayene İstasyonu personel eğitimi, 28 kişi
- 30 Mart 2005, "LPG'li Araçların Trafikte Kontrolü", İl Jandarma Komutanlığı Trafik Denetleme Timleri ve İl Emniyet Müdürlüğü Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü personel eğitimi, yaklaşık 330 kişi. Bu seminer 31 Mart 2005, 01 Nisan 2005 ve 07 Nisan 2005 tarihlerinde de verilmiş olup toplam 8 gruba anlatılmıştır.

Ziyaret ve Toplantılar

- 02 Mart 2005, Bursa Valisi sayın Oğuz Kağan KÖKSAL ziyaret edilerek LPG'li araçlar ile ilgili yaşanan sorunlar iletilmiştir.
- 09 Mart 2005, Bursa Valiliği LPG'li araçlarla ilgili tüm kurum ve kuruluşları bir araya getirerek Odamızın önerileri doğrultusunda yapılacak çalışmalar ve eylem planı belirleme toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- 15 Mart 2005, İl Emniyet Müdürlüğü Trafik Denetleme Personeli ve İl Jandarma Komutanlığı Trafik Denetleme Timleri Eğitim ve Denetim Çalışmaları ile broşür hazırlık toplantısı TMMOB MMO Bursa Şubesinde gerçekleştirilmiştir.

Denetimler

- 17 Mart 2005, İl Emniyet Müdürlüğü Trafik Tescil Şube Müdürlüğü, İzmir Yolu denetimlerinde Şube personeli Makina Mühendisi ile LPG sızdırmazlık kontrolü yapılmıştır.
- 17 Mart 2005, İl Jandarma Komutanlığı Trafik Denetleme Timleri DOSAB denetimlerinde Şube personeli Makina Mühendisi ile LPG sızdırmazlık kontrolü yapılmıştır.
- 21 Mart 2005, İl Emniyet Müdürlüğü Trafik Tescil Şube Müdürlüğü, İzmir Yolu denetimlerinde Şube personeli Makina Mühendisi ile LPG sızdırmazlık kontrolü yapılmıştır.

- 21 Mart 2005, İl Emniyet Müdürlüğü Trafik Tescil Şube Müdürlüğü, Mudanya Yolu denetimlerinde Şube personeli Makina Mühendisi ile LPG sızdırmazlık kontrolü yapılmıştır.

İl Emniyet Müdürlüğü kayıtlarına göre Bursa il ve ilçelerindeki LPG dönüşümlü araç sayısının 30896 adedi hususi, 1058 adedi ise ticari olmak üzere toplam 31954 adettir. **Kayıt dışı LPG'li araç sayısının ise yaklaşık 25000 olduğu tahmin edilmektedir. Bununla birlikte son günlerde artan trafik denetimleri sayesinde kaçak dolaşan araçların kayıt altına alınması sağlanmıştır.**

2004 yılı içinde Şubemiz ve Uludağ Üniversitesi tarafından sızdırmazlık testi yaptıran araç sayısı 8229 adettir. Hususi araçların 2 yılda bir fenni muayene yaptırdıkları dikkate alınırsa 2004 yılında sızdırmazlık testi yaptırmaması gereken araç sayısının yaklaşık 16506 olması gerekir. Bu durumda, kayıtlı olduğu halde 8277 aracın sızdırmazlık testi ve fenni muayene yaptırmadan trafikte dolaştığı görülmektedir.

Türk Standartları Enstitüsü LPG dönüşümü için yetki almış firma sayısının 5 adet olduğunu belirtmektedir. Bursa'da faaliyet gösteren toplam LPG firma sayısı ise 46'dır. Bu fark denetimsizliğin bir başka göstergesidir.

Kent genelinde 95 LPG dolun istasyonu vardır. Ticaret ve Sanayi İl Müdürlüğü'nün yaptığı denetimlerde bunların sadece 10'unun standartlara tam uygun olduğu tespit edilmiştir.

Odamız tüm bu çalışmalarda ülke ve toplum çıkarını gözeten yapısı ile çalışmalar başlatmış ve en üst düzeyde katkı koymuştur. İstedığımız tüm kurum ve kuruluşların kendilerinden beklenen denetim görevini yerine getirmeleri ve halen can ve mal güvenliğini ilgilendiren tüm konularda gerekli duyarlılıklarını sürekli olarak sürdürmeleridir.

TÜYAP ULUSLAR ARASI FUAR VE KONGRE MERKEZİNDE AÇILAN “BURSA ISITMA SOĞUTMA HAVALANDIRMA FUARI 2005”E KATILDIK

24 Mart 2005 Perşembe günü Fuarın açılış kurdelesini MMO Bursa Şube Başkanı İsmail Hakkı KAVURMACI, Temider Yönetim Kurulu Başkanı Necati SEVGİN, Bursagaz Genel Müdürü Ertuğrul Altan tarafından kesildi. 27 Mart 2005'e dek devam eden TÜYAP Uluslar arası Fuar ve Kongre Merkezi'nde düzenlenen "Isıtma Soğutma Havalandırma 2005" fuarına 13 ülkeden 214 firma ve firma temsilcilerinin katıldı. Klimalar, kombiler, doğalgaz ve tesisat malzemelerinin sergilendiği fuar, tüketiciyi yeni teknolojilerle buluşturdu.

6

Bursagaz, Temider ve Timder'in desteğiyle TÜYAP Bursa Fuarcılık A.Ş. tarafından düzenlenen fuarda Makina Mühendisleri Odası Standı açıldı.

ŞUBE EŞGÜDÜM 3.Ü TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

• 26 Mart 2005 Cumartesi günü Şube Eşgüdüm 3. toplantısı, TÜYAP Fuar Merkezinde gerçekleştirildi. Toplantıya 57 kişi katıldı.

Temsilciliklerden SMM üyelerimiz; TÜYAP tarafından temin edilen otobüsle Isıtma Fuarını gezdi. Toplantı sonrası öğle yemeği yenildi.

cumartesi eğitimleri devam ediyor

6 SİGMA SEMİNERİ DÜZENLENDİ

• 05 Mart 2005 Cumartesi günü TMMOB Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi Eğitim Salonunda "6 SİGMA" konulu seminer verildi. Semineri Gelişim Yönetim Sistemleri A.Ş.'den Beyhan YILMAZER sundu. Seminere 66 üyemiz katıldı.

• 12 Mart 2005 Cumartesi günü Şube Seminer Salonumuzda Korkut GÜVEN (Buğak) Dağcılık İhtisas Kulübü Başkanı tarafından "Dağlarımızın Öteki Yüzü" söyleşisi gerçekleştirildi.

• 19 Mart 2005 Cumartesi günü Konuşmacı Ömer Hakan GİDER "Yaratıcı Satış", "Hayat Satıştır" konulu semineri verdi. Seminere 36 kişi katıldı.

• 16 Nisan 2005 Cumartesi Şube Seminer Salonumuzda "Basınçlı Hava Eğitim Semineri" verildi. Semineri Topkapı Endüstri Malları A.Ş. tarafından verildi. Seminere 37 üyemiz katıldı.

• 30 Nisan 2005 Cumartesi günü Şube Seminer Salonumuzda "Mühendisler İçin Sonlu Elemanlar Analizi (SEA) Eğitimi" verildi. Eğitimde SEA giriş, SEA ve CAD yazılımları ilişkilendirilmesi, eleman tipleri, SEA modelleme, malzeme tanımı, eleman özellikleri tanımı, sınır ve yük şartları tanımı, analiz tipleri, analiz sonuçlarının incelenmesi, raporlandırma konuları hakkında bilgi verildi. Seminere 30 kişi katıldı.

7

ŞUBEMİZCE AĞIR İŞ KAMYONLARI KURSU DÜZENLENDİ

4-13 Nisan tarihleri arasında TKİ Çan Linyit İşletmelerinde verilen Ağır İş Kamyonları Kursu sırasında, Odamız İş Makinaları Kursu öğreticileri tarafından TKİ Orhaneli ve Çan İşletmelerinde açık kömür havzalarında malzeme taşıma işlerinde kullanılan kamyon operatörlerinin eğitimleri şubemizce gerçekleştirildi.

TKİ eğitim uzmanlarıyla birlikte planlanan çalışmada, teorik ve uygulamalı olarak 60 saat olarak İş Makinasının Tanıtımı, Yük Kapasiteleri ve İş Güvenliği konusunda genel bilgiler ile birlikte Motor-Aktarma organları, Torkkonvörtör, Hidrostatik Sistem, Diferansiyel, Lastikler ve Hidrolik Sistemleri hakkında detaylı teknik

dersler verildi.

Pratik eğitimlerde Çan Linyit İşletmeleri Merkez Atölye ile Açık Kömür ocakları çalışma sahalarında gerekli iş güvenlik önlemleri alınarak yapıldı.

Eğitim sonunda, teorik ve pratik eğitim sınavları yapılarak başarılı olanlara belgeleri verildi.

KISA... KISA...

• 01 Mart 2005 Salı günü Şube Başkanı İsmail H. KAVURMACI ve Şube Sekreteri Kadir UYAR, Osmangazi Belediye Başkanı Recep ALTEPE'yi ziyaret ederek Belediyeler ve Odalar arasında hazırlanan protokolün işlerliği konusunu görüştüler.

• 02 Mart 2005 Çarşamba günü Bursa Valisi Oğuz Kaan KÖKSAL'ı LPG'li araçlar konusunda, Şube Sekreteri Kadir UYAR, Şube Müdürü C. Serdar SÖNMEZ, LPG/AİTM Komisyonu Üyeleri Necati İLHAN, Yard. Doç. Dr. İhsan KARAMANÇİL ve Selami AKBAŞ ziyaret ettiler.

• Balıkesir Temsilciliği Yürütme Kurulu Üyesi Enver YALÇIN'ın yerine Hüseyin BULGURCU atandı.

• 04 Mart 2005 Cuma günü Uludağ Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Öğrenci Komisyonu Üyelerine "Doğru İletişim Semineri" Şube Başkanı İsmail H. KAVURMACI tarafından sunuldu.

• 05 Mart 2005 Cumartesi günü BESOB Konferans Salonu Beşevler Küçük Sanayi Bölgesi'nde 83 kişinin katılımıyla "Yerel Öğrenci Üye Kurultayı" düzenlendi.

• 07 Mart 2005 Pazartesi günü TMMOB Yönetim Kurulu Üyelerinin BAOB Yerleşkesi Ziyareti'ne Şube Sekreteri Kadir UYAR katıldı

• 09 Mart 2005 Çarşamba günü Bursa Valiliğinde, TSE, San.Tic. İl Müdürlüğü, Jandarma Emniyet Müdürlüğü, Karayolları Bölge Müdürlüğü LPG'li araçların

kontrolü ile ilgili toplantıya Odamızı temsilen Şube Sekreteri Kadir UYAR ve Şube Müdürü C. Serdar SÖNMEZ katıldı

• 10 Mart 2005 Perşembe günü İzmir'de gerçekleşen Euro Asra 2005 Otomotiv Yan Sanayii fuarına Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Mehmet MUTLU katıldı.

• 12 Mart 2005 Cumartesi günü Eğitimciliğini Tuğbay YÜKSEL'in yaptığı "Autocad 2000 VIII" kursu başladı

• 13 Mart 2005 tarihinde düzenlenen "Mühendislik Eğitiminin Sorunları ve Mühendisliğin Geleceği" konulu Öğrenci Kurultayına 112 öğrencinin katılımıyla ve Şube Başkanı İsmail H. KAVURMACI, Şube Teknik Görevlileri Erol DOĞAN ve Devim YONTAR katıldılar.

• 14 Mart 2005 Pazartesi günü düzenlenen BAOB Toplantısına Şube Yönetim Kurulu Üyesi Ferudun BAYKARA katıldı.

• 14 Mart 2005 Pazartesi günü Demirtaş Endüstri Meslek Lisesi'nde Şubemizin organizasyonu ile "Doğalgaz Boru Kaynakçılığı" kursu başladı.

• 15 Mart 2005 Salı günü Şube Başkanı İsmail Hakkı KAVURMACI Osmangazi Rotary Klüp daveti üzerine katıldığı toplantıda, Şubemizin LPG'li araçlar için yaptığı çalışmalarını anlattı.

• 15 Mart 2005 Salı günü Odamız Lokalinde "LPG dolum istasyonlarının ve dönüşüm yapan firmaların denetimi" ile

ilgili olarak Sanayi Ticaret İl Müdürlüğü, Jandarma Komutanlığı, Bölge Trafik, Karayolları Bölge Müdürlüğü yetkililerinin katıldığı toplantıda denetim yetkililerinin katılacağı eğitim programı belirlendi

• 15 Mart 2005 Salı günü Şube Başkanı İsmail H. KAVURMACI Köy Hizmetlerinin Kapanması ile ilgili olarak yapılan toplantıya katıldı.

• 16 Mart 2005 Çarşamba günü "Kaçak Yapı ve Kente Karşı İşlenen Suçlar" ile ilgili suçlar ile ilgili yapılan Kent Konseyi toplantısına Şube Müdürü C. Serdar SÖNMEZ katıldı.

• 16 Mart 2005 Çarşamba günü Otomotiv Sempozyumunun ulusal basında yer alması ile ilgili görüşme ŞYK üyesi Mustafa UYSAL tarafından yapıldı.

• 17 Mart 2005 Perşembe günü Jandarma Trafik Timleri ve Emniyet Müdürlüğü Trafik Denetleme Müdürlüğü ekipleri ile birlikte trafikteki LPG'li araçların denetimlerine katıldı.

• 20 Mart 2005 Pazar günü "Makina Sektöründe Yeni Trendler ve Otomasyon" konusunda İŞHAD bünyesinde yapılan seminere ŞYK üyesi Mustafa UYSAL konuşmacı olarak katıldı.

• 21 Mart 2005 Pazartesi günü Çanakkale Savaşı ve Şehitler Haftası törenlerine Şube Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa UYSAL katıldı.

• 21 Mart 2005 Pazartesi günü "Geleneksel 17. İKK Halı Saha Futbol Turnuvası" düzenleme toplantısına Şube Yönetim Kurulu Üyesi Yusuf ORDU katıldı.

• 22 Mart 2005 Salı günü Şube Başkanı İsmail H. KAVURMACI Olay TV'de canlı olarak yayınlanan EKO DİNAMİK programına konuk oldu.

• 23 Mart 2005 Çarşamba günü Almira Hotel'de LPG'li araçlar konusunda basın toplantısı gerçekleştirildi.

• 26 Mart 2005 Cumartesi günü TÜYAP Fuarında üyelerimize yönelik alanda düzenlenen kokteyle katıldı.

• 26 Mart 2005 Cumartesi Hidrojen Enerjisinde Uygulamalar konulu Sabancı Üniversitesi'ndeki toplantıya Sayın Dr. Mustafa HATİPOĞLU katıldı.

• 28 Mart 2005 Pazartesi günü "Geleneksel Halı Saha Futbol Turnuvası" toplantısına Şube Yönetim Kurulu Üyesi Yusuf ORDU katıldı.

• 29 Mart 2005 Salı günü İNGAZ Genel Müdürü ziyaret edildi. Ziyarete Şube Yönetim Kurulu Başkanı İsmail H. KAVURMACI, Şube Sekreteri Kadir UYAR, Yönetim Kurulu Üyesi Feridun BAYKARA ve Suat GÜLÇİMEN katıldılar.

• 30 Mart 2005 Çarşamba günü "LPG Komisyonu üyeleri Doç. Dr. İhsan KARAMANGİL ve Selami AKBAŞ ile Şube Teknik Görevlisi Devim YONTAR'ın öğretici olarak katılımıyla, İl Jandarma

Komutanlığı Trafik Timi ekiplerine 2 grup halinde toplam 79 kişinin katılımıyla LPG dönüşümlü araçlarda denetim sırasında dikkat edilecek konular hakkında bilgilendirme eğitimi verildi.

• 31 Mart 2005 Perşembe günü bacağı ölçüleriyle ilgili TÜRKAK belgelendirme kapsamında "TS ISO/IEC 17025" Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği için Genel Şartlar" konulu Ankara'da MMO Merkezinde yapılan eğitime Şube Müdürü C. Serdar SÖNMEZ, Şube Teknik Görevlileri Murat KARAKAŞ ve Aydın RODOPLU katıldılar.

• 02 Nisan 2005 Cumartesi günü IX. Otomotiv ve Yan Sanayi Sempozyumu Düzenleme Kurulu 5. Danışmanlar Kurulu 2. Toplantısı yapıldı. Sempozyum hazırlıkları ile bilgilendirmenin ardından, bildirimler değerlendirildi. Panel ile ilgili değerlendirmeler yapıldı.

• 02 Nisan 2005 tarihinde TMMOB Makine Mühendisleri Odası Bursa Şubesi KOBİ komisyonu Otosansit Toplantısının 2. sı gerçekleştirildi. "**Rekabette Yarışmanın Yolları**" konulu toplantıya 15 kişi katıldı.

• 05-06 Nisan 2005 Salı-Çarşamba günü Şube Müdürü C. Serdar SÖNMEZ, Şube Teknik Görevlileri Aydın RODOPLU, Murat KARAKAŞ, A. Kenan ÇETİN -TS EN 45011 "Ürün

Belgelendirmesi Yapan Belgelendirme Kuruluşları için Genel Şartlar" -TS EN 45012 "Kalite Sistemleri-Değerlendirmesi ve Belgelendirme Tescil İşlemi Yapan Kuruluşlar için Genel Şartlar" konulu eğitime katıldılar.

• 17 Nisan 2005 tarihinde Oda Danışma Kurulu toplandı.

• 27-28-29 Nisan 2005 tarihlerinde Şubemizde "**Doğalgaz İç Tesisat Mühendis Yetkilendirme Kursu**" düzenlendi. Kursu 20 üyemiz katıldı. Eğitim sonunda başarılı olanlara belgeleri verildi.

• 30 Nisan 2005 tarihinde TMMOB Makine Mühendisleri Odası Bursa Şubesi KOBİ Komisyonu Otosansit toplantıları 3.sü gerçekleştirildi. "**Daha Çok Kazanmak İçin Kalite**" konulu toplantıya 30 kişi katıldı.

• MMO Balıkesir İl Temsilciliği, 18.03.2005 tarihinde, Yürütme Kurulu olarak Gönen'deki üyelerimiz ve üye olmayan Makine Mühendisleri ile sohbet toplantısı yapıldı. Toplantıda meslektaşlarımızın problemleri, istekleri ve yerel konular görüşüldü.

LPG'İ ARAÇLARIN SIRRI

H. Gül KOLAYLI

Bursa Hakimiyet

Son günlerde LPG ile çalışan araçlarda patlamalar olmaya başladı... Onca yıldır, münferit bir iki olay haricinde, LPG ile çalışan araçlarda sorun yoktu. Peki, şimdi ne oldu da bu araçlar, patlamaya başladı?

Bu soru uzun süredir aklımı kurcalıyordu, hatta acayıp komplovari teoriler bile üretmiştim. Hatta gündem defterime bir bilene sormak üzere not almıştım.

Gerek kalmadı...

Benden başka da bu soruyu soranlar varmış... Üstelik sormakla kalmayıp, nedenini, niçinini bir güzel araştırıp çözüm için harekete geçenler de... Dün Bursa Valisi Oğuz Kağan Köksal'ı ziyaret ettim. Söz döndü dolaştı, kendiliğinden LPG ile çalışan araçlara geldi...

Sayın Köksal da aynı soruyu yöneltmez mi? "TV'den izliyoruz, LPG ile çalışan araçlar neden patlamaya başladı?"

Sonra da nedenlerini anlattı...

Neymiş biliyor musunuz?

LPG kullanan araçlar daha önceden benzin ya da motorinle çalışıyordu. LPG'nin ucuz olması nedeniyle yakıt tankları akaryakıtı LPG'liye çevrildi.

Bu tankların en düzgün olanının, yani TSE'den uygunluk belgesi alan firmalar tarafından yapılan dönüşümlerin bile miadı 10 yılmiş!..

Siz, bir de, piyasada bu işi gelişigüzel yapan firmalar tarafından yapıldığını düşünün...

10 yıllık kullanım ömrü, 7,8 yıla kadar düşüymüş...

Aracında LPG kullanan sürücülerin pek çoğunun ise böylesine vahim bir gerçekten haberi yok...

Bu tespitleri yapıp kamuoyunun uyarılması adına ilk harekete geçen kuruluş ise Makine Mühendisleri Odası Bursa Şubesi...

Önceki gün Bursa Valliği'nde düzenlenen toplantıya Emniyet, Jandarma, Karayolları ve TSE yetkililerinin

yanı sıra BTO, Makine Mühendisleri Odası ile sorunun muhataplarından olan Şoförler Derneği katıldı...

Toplantının gündemi, LPG ile çalışan araçlardı... Aslında düğmeye bir hafta kadar önce basılmıştı. Vali Oğuz Kağan Köksal öncülüğünde başlayan çalışma; LPG ile çalışan araçlara yönelik...

Amaç ise, eskilerin tabiriyle yumurta kapağıya dayanmadan harekete geçip, gelecekte ortaya çıkacak ciddi sorunlara önceden tedbir alınması... Vali Oğuz Kağan Köksal, öncelikle kamuoyunun uyarılması adına eğitici broşür yaptırılacağını anlattı...

LPG dönüşümlerinin bu işin TSE'den standartlara uygunluk belgesi alan kişiler tarafından yaptırılması gerektiğine dikkat çekerek şunları söyledi:

"Gelecekte oluşacak sorunların önüne geçmek adına insanları uyandırmamız lazım. İnsanların 5 kuruş kâr edeceğim diye canını ve malını tehlikeye attığını bilmesi gerekiyor. Çoğunun haberi yok... Düzenlediğimiz toplantıda herkes konuya büyük alaka gösterdi."

Makine Mühendisleri Odası'ndan gelen uzmanlar sahada çalışan devlet görevlilerine, LPG kullanan araçlarda kontrol etmeleri gereken teknik detaylar konusunda bilgi de vermişler...

Zaten Vali Oğuz Kağan Köksal, "Bizi tetikleyen Makine Mühendisleri oldu. 'Siz öncül olun, biz eğitim verelim, vatandaş isterse gelsin ücretsiz kontrolünü de yapalım' şeklinde öneriyle geldiler. Herkesin bir şey istemeye geldiği makama bir şey istemeden kamuoyuna fayda sağlamak adına bir şeyler vermeye gelen Makine Mühendisleri Odası Bursa Şubesi adına Başkan İsmail Kavurmacı'yı kutluyorum."

Makineciler yetki istiyor

MMOB Bursa Şube Başkanı İsmail Hakkı Kavırmacı, LPG donatımını yapan firmalara imalat yeterlilik ve montaj tespit raporu verme yetkisi ile araç tadilat projelerini onaylama yetkisinin Makina Mühendisleri Odası'na devredilmesini istedi.

7 Ocak

Dikkat aranızda BOMBA

• ATILAN LPG'li araçların montajı yetkisi Makine Mühendisleri Odası'na devredilmeli.
• Trafik kazaları azaltılmalı.
• Makine Mühendisleri Odası'na devredilmeli.
• Trafik kazaları azaltılmalı.
• Makine Mühendisleri Odası'na devredilmeli.
• Trafik kazaları azaltılmalı.

LPG'li araçlarda son söz MMO'nun

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, LPG'ye dönüştürülen araçların 'son kontrolünü' yapma ve 'montaj tespit raporu' düzenleme yetkisini yeniden Makina Mühendisleri Odası'na (MMO) devretti.

MMO Yürütme Kurulu Başkanı Emin Kormanca, yaptığı yazılı açıklamada, koruyucu işleri yetki devretti. Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun imzalı bir yazıyla MMO'ya bildirildiği kaydedi.

Mevcut uygulamada LPG dönüştürme yapan firmaların düzenlenemeyen montaj tespit raporlarını, dönüştürme amaçlı olarak tesli edilmesinde yetkili sayıldığı belirtilen Kormanca, dönüştürülen araçların son kontrolünde hiçbir kamusal denetim yapılmadığını, böylece bir boşluk ortamında, standart dışı dönüştürülen araçların yolda trafiğe karıştığından dolayı birçok insanın yaşamını yitirdiği ve trilefentlerce lira maddi kaybı olduğu ifade etti.

Mühendisler yetki istiyor

MAKİNE Mühendisleri Odası (MMO) Bursa Şube Başkanı İsmail Hakkı Kavırmacı, LPG araç dönüştürme yapan firmalara İmalat Yeterlilik Belgesi ile Montaj Tespit Raporu verilmesi ve araç tadilat projelerinin onaylanması işlemlerinin, geçmişte olduğu gibi yine MMO'ya devredilmesi gerektiğini söyledi. Kavırmacı düzenlediği basın toplantısında, araçların LPG'ye dönüştürülme standartları dahilinde yapılması, gaz sızdırmazlık raporlarının süresinde alınması, sektörün disiplinle edilmesi ve kamu denetimini güçlendirilmesi halinde araçlarda LPG kullanımını güvence altına aldığını ifade etti.

"LPG araç dönüştürme yapan firmalara İmalat Yeterlilik Belgesi ile Montaj Tespit Raporu verilmesi ve araç tadilat projelerinin onaylanması işlemleri, geçmişte olduğu gibi, odamıza devredilmelidir" diyen Kavırmacı, MMO ile yapılan sözleşme fesih işleminden sonra dönüştürme yapan araçların TSF tarafından bir bir denetlenmediğini, sektörün denetimsiz kaldığını savandı. LPG'ye araç dönüştürme yapan yetkili firma sayısının oda kayıtlarını, geçen 2004 yılı sonu itibarıyla 231'e düşürdüğünü, İsmail Kavırmacı, özel araçların LPG'ye dönüştürme işlemlerinin araçların da her yıl denetimden geçirilmesi gerektiğini söyledi.

Büyük ihmal!

Bursa'daki LPG istasyonlarının yüzde 90'ının ruhsatsız çalıştığı iddia ediliyor. Kaliteli LPG'li araçların büyük bölümü de 10 yıllık kullanım süresini doldurdu.

BURSA'DA GÜVENLİK GÜÇLERİNE LPG SEMİNERİ

Makina Mühendisleri Odası (MMO) Bursa Şube Başkanı İsmail Hakkı Kavırmacı, Bursa'da düzenlenen LPG seminerine katılan basın mensuplarına konuştu.

EKOMETRE

LPG'li araçlarda son söz MMO'nun

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, LPG'ye dönüştürülen araçların 'son kontrolünü' yapma ve 'montaj tespit raporu' düzenleme yetkisini yeniden Makina Mühendisleri Odası'na (MMO) devretti. MMO Yürütme Kurulu Başkanı Emin Kormanca, yaptığı yazılı açıklamada, koruyucu işleri yetki devretti. Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun imzalı bir yazıyla MMO'ya bildirildiği kaydedi. Mevcut uygulamada LPG dönüştürme yapan firmaların düzenlenemeyen montaj tespit raporlarını, dönüştürme amaçlı olarak tesli edilmesinde yetkili sayıldığı belirtilen Kormanca, dönüştürülen araçların son kontrolünde hiçbir kamusal denetim yapılmadığını, böylece bir boşluk ortamında, standart dışı dönüştürülen araçların yolda trafiğe karıştığından dolayı birçok insanın yaşamını yitirdiği ve trilefentlerce lira maddi kaybı olduğu ifade etti.

LPG'li taksileri makine mühendisleri kontrol edecek

Birinci ve İkinci Dönemli LPG'ye dönüştürülen araçların kontrol edilene kadar yapmış ve yapılan işleri ilgili uzmanlar tarafından kontrol edilmiş ve bu konuda ilgili Makina Mühendisleri Odası ve OGMOT mevzuatı, MMO'nun ilgili kurullarıyla birliktir. Aynı zamanda ilgili Bakanlık ve diğer ilgili kurumların ilgili mevzuatı doğrultusunda çalışmaktadır.

Makine Mühendisleri Odası (MMO) Bursa Şubesi'nin Bursa'da bulunan birinci ve ikinci dönemli LPG'ye dönüştürülen araçların kontrol edilene kadar yapmış ve yapılan işleri ilgili uzmanlar tarafından kontrol edilmiş ve bu konuda ilgili Makina Mühendisleri Odası ve OGMOT mevzuatı, MMO'nun ilgili kurullarıyla birliktir. Aynı zamanda ilgili Bakanlık ve diğer ilgili kurumların ilgili mevzuatı doğrultusunda çalışmaktadır.

Büdel alınmayacak

MMO, Bursa Şubesi'nin birinci ve ikinci dönemli LPG'ye dönüştürülen araçların kontrol edilene kadar yapmış ve yapılan işleri ilgili uzmanlar tarafından kontrol edilmiş ve bu konuda ilgili Makina Mühendisleri Odası ve OGMOT mevzuatı, MMO'nun ilgili kurullarıyla birliktir. Aynı zamanda ilgili Bakanlık ve diğer ilgili kurumların ilgili mevzuatı doğrultusunda çalışmaktadır.

Bu kapsamda Bursa Şubesi'nin birinci ve ikinci dönemli LPG'ye dönüştürülen araçların kontrol edilene kadar yapmış ve yapılan işleri ilgili uzmanlar tarafından kontrol edilmiş ve bu konuda ilgili Makina Mühendisleri Odası ve OGMOT mevzuatı, MMO'nun ilgili kurullarıyla birliktir. Aynı zamanda ilgili Bakanlık ve diğer ilgili kurumların ilgili mevzuatı doğrultusunda çalışmaktadır.

LPG'li araçlarda son kontrol Oda'da

Sonuçta Bursa Şubesi'nin birinci ve ikinci dönemli LPG'ye dönüştürülen araçların kontrol edilene kadar yapmış ve yapılan işleri ilgili uzmanlar tarafından kontrol edilmiş ve bu konuda ilgili Makina Mühendisleri Odası ve OGMOT mevzuatı, MMO'nun ilgili kurullarıyla birliktir. Aynı zamanda ilgili Bakanlık ve diğer ilgili kurumların ilgili mevzuatı doğrultusunda çalışmaktadır.

Yeni Şafak 8 Nisan 2005

LPG'li araçların MMO denetleyecek

LPG'ye dönüştürülen araçların kontrol edilene kadar yapmış ve yapılan işleri ilgili uzmanlar tarafından kontrol edilmiş ve bu konuda ilgili Makina Mühendisleri Odası ve OGMOT mevzuatı, MMO'nun ilgili kurullarıyla birliktir. Aynı zamanda ilgili Bakanlık ve diğer ilgili kurumların ilgili mevzuatı doğrultusunda çalışmaktadır.

Ülkede Özgür Gündem
8 Nisan 2005

Dersimiz LPG

LPG'li araçların karayollarında birer saatli bomba gibi doluşmasını engellemek için güvenlik güçlerine özel eğitim veriliyor.

YEREL HABERLER

Makina Mühendisleri Odası (MMO) Bursa Şubesi LPG'ye dönüştürülen araçların kontrol edilene kadar yapmış ve yapılan işleri ilgili uzmanlar tarafından kontrol edilmiş ve bu konuda ilgili Makina Mühendisleri Odası ve OGMOT mevzuatı, MMO'nun ilgili kurullarıyla birliktir. Aynı zamanda ilgili Bakanlık ve diğer ilgili kurumların ilgili mevzuatı doğrultusunda çalışmaktadır.

ÖNERİLERİ

Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi'nin birinci ve ikinci dönemli LPG'ye dönüştürülen araçların kontrol edilene kadar yapmış ve yapılan işleri ilgili uzmanlar tarafından kontrol edilmiş ve bu konuda ilgili Makina Mühendisleri Odası ve OGMOT mevzuatı, MMO'nun ilgili kurullarıyla birliktir. Aynı zamanda ilgili Bakanlık ve diğer ilgili kurumların ilgili mevzuatı doğrultusunda çalışmaktadır.

MMO Bursa Şubesi'nin birinci ve ikinci dönemli LPG'ye dönüştürülen araçların kontrol edilene kadar yapmış ve yapılan işleri ilgili uzmanlar tarafından kontrol edilmiş ve bu konuda ilgili Makina Mühendisleri Odası ve OGMOT mevzuatı, MMO'nun ilgili kurullarıyla birliktir. Aynı zamanda ilgili Bakanlık ve diğer ilgili kurumların ilgili mevzuatı doğrultusunda çalışmaktadır.

Bu kapsamda Bursa Şubesi'nin birinci ve ikinci dönemli LPG'ye dönüştürülen araçların kontrol edilene kadar yapmış ve yapılan işleri ilgili uzmanlar tarafından kontrol edilmiş ve bu konuda ilgili Makina Mühendisleri Odası ve OGMOT mevzuatı, MMO'nun ilgili kurullarıyla birliktir. Aynı zamanda ilgili Bakanlık ve diğer ilgili kurumların ilgili mevzuatı doğrultusunda çalışmaktadır.

KENT

22

Dünya 9 Şubat 2005

Yorum - İncelem

En büyük tehlike: ABD

Son günlerde LPG ile ilgili en önemli haberler, ABD'nin enerji politikasıyla ilgili olarak ortaya çıktı. ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır. ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır. ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır.

ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır. ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır. ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır.

LPG'li araçların sırrı

Son günlerde LPG ile ilgili en önemli haberler, ABD'nin enerji politikasıyla ilgili olarak ortaya çıktı. ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır. ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır.

ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır. ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır. ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır.

LPG'li araçlar MMO'ya emanet

Son günlerde LPG ile ilgili en önemli haberler, ABD'nin enerji politikasıyla ilgili olarak ortaya çıktı. ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır. ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır.

Yakıt 8 Nisan 2005

toplantıya katılan, ilçe başkanları, başkan yardımcılarını ve TSE yetkililerini yanı sıra BİTSG, Makina Mühendisleri Odası ile Bursa'nın temsilatörlerini olan Sözcüler Derneği katıldı.

Tankistlerin görüşleri, LPG ile ilgili birçok sorunu ortaya çıkardı. Tankistlerin görüşleri, LPG ile ilgili birçok sorunu ortaya çıkardı. Tankistlerin görüşleri, LPG ile ilgili birçok sorunu ortaya çıkardı.

ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır. ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır. ABD'nin enerji politikası, dünya genelinde LPG kullanımını hızlandıracaktır.

13

LPG istasyonları saatsiz bomba!

LPG'de kontrol yine MMO'da

ANKARA - Enerji ve İklim Bakanlığı LPG'nin dağıtımını denetleyen "saat saatsiz bomba" olarak nitelendirilen MMO'ya emanet etti. Bakanlık, MMO'ya emanet etti. Bakanlık, MMO'ya emanet etti.

ANKARA - Enerji ve İklim Bakanlığı LPG'nin dağıtımını denetleyen "saat saatsiz bomba" olarak nitelendirilen MMO'ya emanet etti. Bakanlık, MMO'ya emanet etti.

ANKARA - Enerji ve İklim Bakanlığı LPG'nin dağıtımını denetleyen "saat saatsiz bomba" olarak nitelendirilen MMO'ya emanet etti. Bakanlık, MMO'ya emanet etti.

ANKARA - Enerji ve İklim Bakanlığı LPG'nin dağıtımını denetleyen "saat saatsiz bomba" olarak nitelendirilen MMO'ya emanet etti. Bakanlık, MMO'ya emanet etti.

Türkiye 8 Nisan 2005

Araçlardaki Denetimsizliğe Son Veriliyor, Yetki Oda'nın..

LPG'ye Dönüştürülen Araçların Son Kontrollerinin Yapılarak "Montaj Tespit Raporu" Düzenleme Yetkisi Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Tarafından Yeniden MMO'ya Devredildi.

Yetki Devri, Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali COŞKUN İmzalı Bir Yazı ile MMO'ya Bildirildi.

Konu ile ilgili olarak Odamız Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ'ın yaptığı basın açıklaması aşağıda sunulmaktadır.

BASINA VE KAMUOYUNA 07.04.2005

LPG'ye
Dönüştürülen
Araçların Son
Kontrollerinin
Yapılarak "Montaj
Tespit Raporu"
Düzenleme Yetkisi
Sanayi ve Ticaret
Bakanlığı
Tarafından
Yeniden MMO'ya
Devredildi.

Yetki Devri, Sanayi
ve Ticaret Bakanı
Ali COŞKUN İmzalı
Bir Yazı ile
MMO'ya Bildirildi.

Mevcut uygulamada dönüşümü yapan firma tarafından düzenlenen "Montaj Tespit Raporu", dönüşümün araç ruhsatına tescil edilmesinde yeterli sayılmaktaydı. Yani dönüşümü yapan firma yaptığı işin standartlara, ilim ve fen kurallarına uygun olduğunu, standartlara uygun malzeme kullanıldığını, dönüştürdüğü aracın gaz sızdırmadığını beyan etmekte, bir anlamda kendi yaptığı işe kendisi onay vermekteydi. Dönüştürülen araçların son kontrolünde hiçbir kamusal denetimin yapılmadığı, böylesi bir boşluk ortamında, standart dışı dönüştürülen araçların yol açtığı kazalardan dolayı bir çok insanımız yaşamını yitirmiş, yaralanmış ve trilyonlarca lira maddi kayıp oluşmuştur.

Odamızın konu hakkında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı nezdinde yürüttüğü girişimlere Bakanlık da gereken duyarlılığı göstermiş; LPG'ye dönüşümü yapılan araçların SON KONTROLLERİNİ yapma ve MONTAJ TESPİT RAPORU düzenleme yetkisi 2000 yılı öncesinde olduğu gibi yeniden Odamıza devredilmiştir. Bakanlık yazısına göre, uygulama 11

Nisan 2005 tarihinde başlayacak olup, konu hakkında İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü) Türk Standartları Enstitüsü ve Bayındırlık Bakanlığına (Karayolları Genel Müdürlüğü) Bakanlıkça gerekli duyurular yapılmıştır.

11 Nisan 2005 tarihinden itibaren sektördeki disiplinsizlik ve denetimsizlik büyük ölçüde giderilecek, yetkili firmalarca dönüştürülen her araç tek tek Odamız uzman mühendislerince kontrol edilecek ve "MONTAJ TESPİT RAPORU" Odamız tarafından düzenlenecektir. Yine bu uygulamayla dönüşümlerin yetkili mühendisler gözetiminde gerçekleşip gerçekleşmediği, mühendisin herhangi bir mesleki cezası bulunup bulunmadığı, yetkili mühendisin firmada halen istihdam edilip edilmediği, dönüşümün ve dönüşümde kullanılan malzemelerin ilgili standartlara uygunluğu Odamızca denetlenecektir.

**TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
Yönetim Kurulu Başkanı
Emin KORAMAZ**

MMO “ÖĞRENCİ ÜYE KURULTAYI 2005”

Moğollar ve Grup Kızılırmak'ın Katılımıyla Coşku İçinde Gerçekleşti

TMMOB Makine Mühendisleri Odası “Öğrenci Üye Kurultayı 2005”, “Mühendislik Eğitiminin Sorunları ve Mühendisliğin Geleceği” üst başlığı altında 13 Mart Pazar günü 09.30’da Ankara Atatürk Spor Salonunda toplandı. Kurultay Sekreteri Ercüment ÇERVATOĞLU’nun sunuşunun ardından TMMOB Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ Kurultayın açılış konuşmasını yaptı. Daha sonra TMMOB Başkanı Mehmet SOĞANCI ve EĞİTİM-SEN Genel Başkanı Alaaddin DİNÇER birer konuşma yaptılar.

Makina Mühendisleri Odası, meslek disiplinlerinde üniversite öğrenimi gören öğrencileri 1996 yılından beri “öğrenci üye” statüsünde üye olarak kaydediyor ve 1999 yılından bu yana 2 yılda bir “Öğrenci Kurultayları” düzenliyor. Bu Kurultaylar ile öğrenci üyelerin mesleki sosyal formasyonlarının gelişmesine katkıda bulunan düşünsel bir ortamın yaratılması amaçlanıyor.

Üniversitelerin makina, endüstri, işletme, üretim, uçak, uzay, havacılık bölümlerinde öğrenim gören öğrenci üyeler, ilk kez bu yıl bağlı oldukları MMO Şubelerinde bölgesel kapsamlı 15 ayrı “Yerel Kurultay” yapmış ve oluşturduğu görüşleri Kurultaya taşımışlardır. Pazar günü ulusal ölçekte düzenlenen Kurultay, bu görüşlerin harmanlandığı bir raporun tartışılması üzerinden gerçekleşti.

Üniversitelerin makina, endüstri, üretim, işletme, uçak, uzay, havacılık bölümlerinde öğrenim gören 3.500 mühendis arasından 40 ilden gelen delegeler, üyesi oldukları Şubelerdeki öğrenci üye komisyonları ve kendi adlarına üniversite bileşenlerinin sorunları ve çözüm önerileri,

mühendislikte ve eğitimde yeniden yapılanma, işsizlik ve istihdam, mühendislik ve etik, mühendisliğin toplumsal sorumluluğu ve örgütlenme üzerine serbest kürsü tartışmaları yaptılar. Ardından da hazırladıkları Latin dansları, halkoyunları, şiir dinletisi, dia gösterisi vb. etkinliklerle kurultaya renk kattılar.

Kurultay akşamı 19.00-22.30 saatleri MOĞOLLAR ile KIZILIRMAK gruplarının müzik dinletisi ile mühendis adayları yol ve günün yorgunluğunu attılar.

Kurultaya sunulan raporun kapsamlılığı ve yapılan tartışmaların zenginliği itibarıyla Kurultay Sonuç Bildirisine son halinin verilmesi 2 hafta içinde tamamlanacak ve ayrıca kamuoyuna sunulacaktır.

Aşağıda MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ’ın Kurultayı açış konuşması bulunmaktadır.

“Sayın Birlik Başkanım, TMMOB ve Bağlı Odaların ve Örgütümüzün Değerli Yöneticileri, Sevgili Öğrenci Üyelerimiz, Sayın Konuklarımız, Hepinizi Makina Mühendisleri Odası ve şahsım adına sevgiyle selamlıyorum, hoş geldiniz.

Sevgili öğrenci üye arkadaşlarım, Edirne’den Diyarbakır’a kadar ülkemizde makina, endüstri, işletme, uçak, uzay ve havacılık mühendisliği bölüm ve fakülteleri bulunan 31 ilimizden Mühendislik Eğitiminin Sorunlarını ve Mühendisliğin Geleceğini tartışmaya geldiniz. Bugünümüze ve yarınlarımıza sahip çıkmaya geldiniz. Birlikte üretmeye, geleceği özgürleştirmeye geldiniz.

Bizlere ümit getirdiniz, coşku getirdiniz. Hoş gelip sefalar getirdiniz.

Sevgili arkadaşlar,

Odamızda 1996 yılında uygulamaya sokulan Öğrenci Üye Yönetmeliği uyarınca, üniversitelerin makina, endüstri-sanayi, işletme, uçak-havacılık mühendisliği bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler, öğrenci üye statüsüyle Odamıza üye olabilmektedir.

Bu uygulamayla mühendislik öğrencilerinin gelecekte üyesi ve yöneticisi olacakları Odamızın olanaklarından öğrencilik yaşamlarında da yararlanması hedeflenmektedir.

Şubelerimiz kanalıyla öğrenci üyelerimize staj yerleri sağlanmakta, kütüphane ve Oda yayınlarımız öğrencilerimizin kullanımına sunulmaktadır. Teknik ve sosyal amaçlı geziler, seminerler, sempozyumlar gibi tüm Oda etkinliklerine öğrenci üyelerimiz ücretsiz olarak katılabilmektedir.

Odamızda 1996 yılında başlayan öğrenci üyelik uygulaması artık kök salmış, dünyada bu alanda eşi olmayan muhteşem bir yapıya dönüşmüştür. Bugün itibarıyla öğrenci üye sayımız 5000'e ulaşmıştır. Öğrenci üyelikten yetişmiş birçok üyemiz, Odamız Yönetim Kademelerinde görev yapmaktadır.

Sevgili öğrenciler, değerli konuklar,

Odamız Öğrenci Üye Komisyonları, mühendislik öğrencilerinin, mühendislik eğitiminin, üniversitelerin, ülkemizin yaşadığı sorunları tartışmak ve bu sorunların çözümü için politikalar üretmek ve kamuoyu yaratmak amacıyla 1999 yılından beri her iki yılda bir Öğrenci Üye Kurultayı düzenlemektedir.

İlk kurultayımızı 1999 yılında 300 öğrenci üyemizin katılımıyla yapmıştık. 2001 kurultayında katılımcı sayımız 1000'i aştı.

2003 yılında ise Ortadoğu Teknik Üniversitesinin Kongre ve Konferans salonlarını 2100 öğrenci

üyemiz tıka basa doldurmuştu. Odamızda Öğrenci örgütlülüğünün geldiği boyut, öğrencilerimizin katılım ve coşkusu artık toplantı ve konferans salonlarına sığmıyordu.

Bu nedenle Oda Yönetim Kurulu olarak büyük bir kıvanç ve övünçle 2005 Öğrenci Üye Kurultayını Atatürk Spor Salonunda yapmaya karar verdik. Bu onur ve kıvanç bizlere yaşatan, Odamız öğrenci üye örgütülüğünü dünyada eşi ve benzeri olmayan bir yapıya taşıyan tüm öğrenci üyelerimize teşekkür ediyorum.

Yine 1999 yılından beri bu çalışmalara yön veren başta geçmiş dönem Oda Başkanımız, şu anki TMMOB Başkanımız Mehmet SOĞANCI ve Elif ÖZTÜRK olmak üzere tüm örgüt yöneticilerimize teşekkür ediyorum. Sağ olun, var olun. Elinize sağlık.

Sevgili katılımcılar,

2005 yılı Öğrenci Üye Kurultayı üç aşamalı olarak planlandı. Kurultayda tartışmaları zenginleştirmek, tüm öğrenci üyelerimizin görüş ve önerilerini kurultaya yansıtmak için şubelerimizin öğrenci üye komisyonları tarafından 15 şubemizde bölgesel Yerel Kurultaylar düzenlendi.

11 Mart'ta, yani dün yerel kurultaylarda seçilen temsilciler bir araya geldiler. Yerel kurultaylardan süzülen ve özgünleşen görüş ve önerileri tartıştılar. Oluşturdukları ortak metin, bugün yapılacak forumda sizlerin, görüş, öneri ve katkı ve değerlendirmesine sunulacak ve yaratılan ortak akıl kamuoyuna ilan edilecektir.

Sevgili öğrenciler,

Bugün burada yerel kurultaylardan süzülen görüşler ışığında, Mühendislik Eğitiminin Sorunlarını ve Mühendisliğin Geleceğini tartışacaksınız.

Tartışmaları zenginleştirmek açısından konuya ilişkin görüşlerinizi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bildiğiniz gibi, dünya bilim ve teknoloji alanında çok hızlı bir gelişim ve değişim süreci yaşamaktadır.

Üretilen bilginin her 2-3 yılda ikiye katlandığı belirtilmektedir. Bilme ve teknolojiye hakim olan güçler dünyayı da egemenlikleri altına almaktadırlar. Bu nedenle gelişmiş ülkeler bütçelerinden mühendislik- bilim teknoloji ve eğitim alt yapısına ayırdıkları payı gün geçtikçe artırmaktadırlar.

Ne yazık ki, ülkemizde bu konuda gerekli çalışmalar yürütülmemektedir. Ülkemizde AR-GE harcamalarının milli gelir içerisindeki payı binde 65 seviyesinde iken AB ortalaması % 1.2'dir. Yeni katılan 10 ülke hariç 15 AB ülkesinde 2003 yılında toplam patent başvurusu 600 binin üzerindedir, Türkiye'de bu rakam 200 ürüne bile ulaşmamaktadır.

İç ve dış borç kaskacında sürekli kriz sarmalı yaşayan ülkemizde, ülke politikalarını IMF, Dünya Bankası, DTÖ gibi uluslararası kuruluşlar belirler hale gelmiştir Ülkemizde üretim ekonomisinin yerini, rant ve hizmet ekonomisi almıştır.

Çalışanların büyük bir çoğunluğu açlık sınırında ücretler almakta, meslektaşlarımızı da içine alan işsizlik oranı gün geçtikçe büyümektedir.

Küresel kapitalizmin dayatmaları ile yılların birikimi olan SEKA, TÜPRAŞ, TELEKOM, PETLAS, Enerji santralleri, TEKEL, Et Balık, Çimento, Şeker Fabrikaları, Demir Çelik İşletmeleri vb. bir çok Kamu İktisadi Teşekkülü kapatılmakta ya da haraç mezat satılmaktadır.

Ülke sanayisi, tarımı, hayvancılığı ve ülke ormanları bitirilmektedir. Çıkarılan birçok yasayla eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, ulaşım vb. bir çok kamusal hizmet özelleştirilmeye çalışılmakta, kentsel yaşam alanlarımız ve belediye hizmetleri yeni rant unsurları haline getirilmektedir.

Planlama kavramı bütünüyle terkedilmiştir. Ulusal kalkınma planlarına ve bilim ve teknoloji politikalarına göre belirlenmesi gereken insan gücü planlaması da yapılmamıştır. Bu nedenlerle eğitim-

insan gücü-istihdam dengesi kurulmamıştır.

Mesleki ve teknik eğitimin planlanmasına esas teşkil edecek insan gücü ihtiyaçları ile ilgili veriler yoktur. Ülkenin hangi iş sektöründe, hangi düzeyde ve nitelikte, ne kadar yetişmiş insan gücüne ihtiyaç duyduğu ve gelecekte ihtiyaç duyulacak insan gücünün sayı ve niteliği belirlenmemiştir.

Bu durum, mühendislik eğitiminin düzenlenmesinde, geliştirilmesinde ve istihdamda önemli sorunlara neden olmaktadır. Eğitim, istihdam ve üretim ilişkilerinin planlı bir şekilde ele alınmamasından dolayı lisans eğitiminde edinilen bilgilerin önemli bir bölümü çalışma hayatında pratik karşılığını bulamamaktadır. Bu durum mesleğe karşı yabancılaşmanın yanı sıra mesleki körelmeye de neden olmaktadır.

İnsan gücü planlaması, gerekli altyapı ve eğitim kadrosu göz önüne alınmadan politik ve ticari tercihler sonucu meslek alanlarımıza ilişkin yeni bölümlerin açılmasına devam edilmektedir.

Bugün itibarıyla makina mühendisliği eğitimi veren bölüm ve fakültelerin sayısı 47, endüstri-ışletme mühendisliği eğitimi veren bölüm ve fakültelerin sayısı 35, uçak-uzay-havacılık mühendisliği eğitimi veren bölüm ve fakültelerin sayısı 3'tür.

Bu bölüm ve fakültelerde yaklaşık 21.000 öğrenci makina mühendisliği, 9.000 öğrenci endüstri-ışletme mühendisliği, 1.400 öğrenci uçak-uzay-havacılık mühendisliği konularında öğrenim görmektedir.

Odamız üyesi meslek disiplinlerine yönelik eğitim veren bu bölümlerin eğitim hizmetlerinin kalitesinde büyük farklılıklar bulunmaktadır. Eğitim programlarının, ders içeriklerinin, öğretim üyesi sayısı ve yeterliliklerinin, laboratuvar, derslik, kütüphane, bilgisayar donanımı, araştırma ve barınak olanaklarının genel yetersizliği yanında, eğitim kuruluşları arasında bu olanaklar açısından

da ciddi dengesizlikler bulunmaktadır.

Ülkemizde bu dağınıklık yaşanırken, ülkemizin de imzaladığı Dünya Ticaret Örgütü anlaşmaları ve AB anlaşmaları mühendislik hizmetlerinin serbest dolaşımını da kapsamaktadır. Bu anlaşmalar uluslararası akademik ve mesleki tanınırlığı da zorunlu tutmaktadır. Bu nedenle, akademik ve mesleki değerlendirme tüm gelişmiş ülkelerin gündemine girmiştir.

Ülkemizde ise, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yükseköğretimde verilmekte olan eğitimin ulusal ya da uluslararası objektif ölçütlere göre denetlenmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi için yapılması gereken işlemlere ait açık bir düzenleme mevcut değildir.

Bir çok ülkede bu amaçla yeni kurum ve kuruluşlar oluşturulmuş ve yöntemler geliştirilmiştir. Avrupa Birliği ülkelerinde ise ülkeler arasındaki eşitsiz gelişimin ortadan kaldırılması için yıllardır birçok çerçeve program uygulanmaktadır. Bu programlar ile eğitim seviyeleri yükseltilmekte, meslek içi eğitim ve yaşam boyu eğitim programlarına büyük kaynaklar aktarılmaktadır.

Bu eşitsiz gelişme koşullarında ve ülkemiz mühendislerinin yatırımdan kopuk politikalarla düşürüldüğü mesleki formasyonla, mühendislik hizmetleri gelişmiş ülkelerden Türkiye'ye doğru gerçekleşmekte, meslek uygulama alanlarımız gün geçtikçe daraltılmaktadır.

Sevgili arkadaşlar,

Bu olumsuz tablonun değiştirilmesi mümkündür. İnsanlarımızın üzerinde özgürlük ve gönenc içerisinde yaşayacağı başka bir Türkiye mümkündür.

Bunun için bu ülkeyi yönetenler her şeyden önce bütün bu olumsuz gidişin nedeni olan ABD ve küresel sermaye patentli IMF politikalarından

vazgeçmeli, yüzünü kendi halkına çevirmelidir.

Ülkemizin kalkınma planları ulusal bilim, teknoloji, yenilenme ve sanayileşme politikaları temellerine oturtulmalıdır. Ülkemiz tüm alanlarda ve tüm sektörlerde kendi ulusal planlarını yapmalıdır.

Bilim ve teknolojide yetkinleşmeli ve bunu ülke ölçeğinde toplumsal ekonomik faydaya dönüştürmeli ve bu amaçla ulusal bir strateji belirlemelidir.

Bilimi teknolojiye, teknolojiyi uygulamaya dönüştüren mühendislerin daha donanımlı ve birikimli olarak yetişeceği ve mezuniyet sonrası bilgilerini yenileyebilecekleri, geliştirebilecekleri eğitim olanakları, üretim ve çalışma ortamları sağlanmalıdır.

Mevcut politika ve uygulamaların yerine; planlamacı bir anlayışla, toplumsal gereksinimleri, üretimi, istihdamı ve yaşam boyu eğitimi, ülkenin bilim ve teknoloji yeterliliğinin güçlendirilmesini temel alan ulusal eğitim politikaları yaşama geçirilmelidir.

Böylesi bir eğitim politikası ve yapılanmaların temel hedefleri:

- 1) Ülkenin gereksinim duyduğu elemanları ihtiyaç oranında yetiştirmek
- 2) Bilimsel bilgiyi üretmek
- 3) Eşit ve ücretsiz eğitim sunmak
- 4) Üniversite eğitimini özerk ve demokratik ortamlarda sürdürmek
- 5) Belleme ve ezbercilik yerine öğrenmeyi, verileri kabul etmek yerine araştırma yeteneğini geliştirmek
- 6) Öğrencilerin teknik eğitimi yanında sosyal ve kültürel eğitimlerini de tamamlamak
- 7) Bu anlayışa uygun nitelik ve sayıda öğretim üyesi yetiştirmek

8) Çok sayıda niteliksiz mühendis yetiştirecek çok sayıda donanımsız üniversite ve bölüm açmak yerine, ülke ihtiyaçlarını gözeten yeterli eğitim kadrosu ve kütüphane, derslik, laboratuvar, yurt vb. alt yapısı tamamlanmış kuruluşlar oluşturmak

9) Şimdiye kadar açılmış bulunan üniversitelerin kalite düzeyini artırmak ve kalite eşitsizliğini ortadan kaldırmak, eksik alt yapılarını tamamlamak

10) Eğitimde kalite standartlarını oluşturarak mühendislik bölümlerinin kalitesini bu kriterlere göre denetlemek

11) Ülkemizde verilen lisans diplomalarının uluslararası düzeyde tanınmasını sağlamak

12) Lisans eğitimini meslek içi eğitim programlarıyla sürekli desteklemek olmalıdır.

TMMOB ve bağlı Odalar, üniversitelerin yeni mühendislik ve mimarlık bölümlerinin açılması, kontejanlarının belirlenmesi karar süreçlerinde yer almalıdır.

Bu çerçevede mühendislik ve mimarlık hakkındaki yasada, YÖK yasasında ve TMMOB yasasında gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

Sevgili arkadaşlar, bu kurultayda Mühendislik Eğitiminin Sorunlarını ve Mühendisliğin Geleceğini tartışırken, gelecekte üyesi ve yöneticisi olacağımız Odamızı da sorgulamanızı varsa eksik ve yanlışlarımızı da dile getirmenizi istiyoruz.

Bu platformda, bu bağımsız ve özgür kürsüde dile getireceğiniz her düşünce geçmiş kurultaylarda olduğu gibi Odamızın yanlarına ışık tutacak, Odamızın geleceğine yön verecektir.

Emin olunuz ki, Odamız siz öğrenci üyelerinin taleplerini ve çözüm önerilerini Oda çalışmalarına doğrudan yansıtacak ve süzülen görüşlerin takipçisi olacaktır.

Sevgili arkadaşlar,

Kurultayımızın öğleden sonraki bölümünde şube öğrenci üye komisyonlarımız, hazırladıkları skeçlerle, DIA gösterileri ile filmlerle bizlere doğayı, insanı, yaşamı, barışı, mücadeleyi anlatacaklar.

Halk oyunlarımızla, Moğollar ve Grup Kızılırmak'ın türküleri ile coşacak, barış, özgürlük ve eşitlik talebimizi birkez daha dile getireceğiz. Dünyayı ve Ortadoğu'yu kan gölü haline getirenleri, ABD ve müttefiklerini, çocuk katillerini, demokrasi düşmanlarını türkülerimizle teşhir edeceğiz.

Asya'dan Afrika'ya Avrupa'dan Amerika'ya kadar tüm dünya barış yanlılarına, ölüme karşı yaşamı savunanlara, Filistin'de, Irak'ta emperyalist işgallere karşı direnen halklara selam yollayacağız.

IRAK işgalini unutmadığımızı, işgalin ikinci yıldönümünde, 29 Mart'ta TMMOB pankartı altında İstanbul'da olacağımızı dosta düşmana duyuracağız.

Sevgili arkadaşlar sözlerime son verirken, tüm katılımcılara, kurultayın düzenlenmesinde emeği geçen öğrenci üye komisyonlarımızın üyelerine, örgütümüz yöneticileri ve çalışanlarına, Kurultay sekreterimiz Ercüment ÇERVATOĞLU'na, Kurultay Yürütme ve Düzenleme Kurulu üyelerine, Düzenleme Kurulu Başkanımız Ali Ekber ÇAKAR ve Kurultay Organizasyonundan Sorumlu Yönetim Kurulu Üyemiz Baki ÇINAR arkadaşımızın şahsında teşekkür ediyorum.

Üreten, sanayileşen, demokratik, üzerinde insanlarımızın barış ve gönenc içerisinde yaşadığı baskısız, sömürsüz bir dünya ve Türkiye özlemiyle kurultayımızın başarılı geçmesini diliyorum.

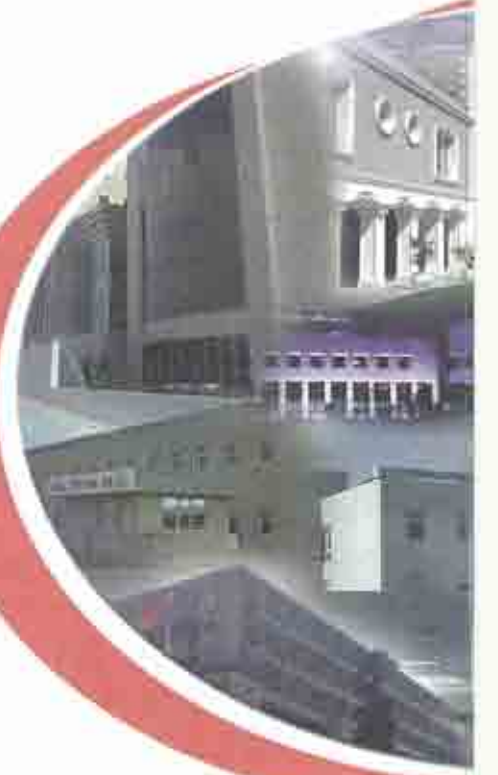
UMUTLA, İNATLA, İNANÇLA KALIN.

Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
Emin KORAMAZ

www.aktzor.com

Güvenli projeler

Proje ve Danışmanlık

Sıhhi Tesisat

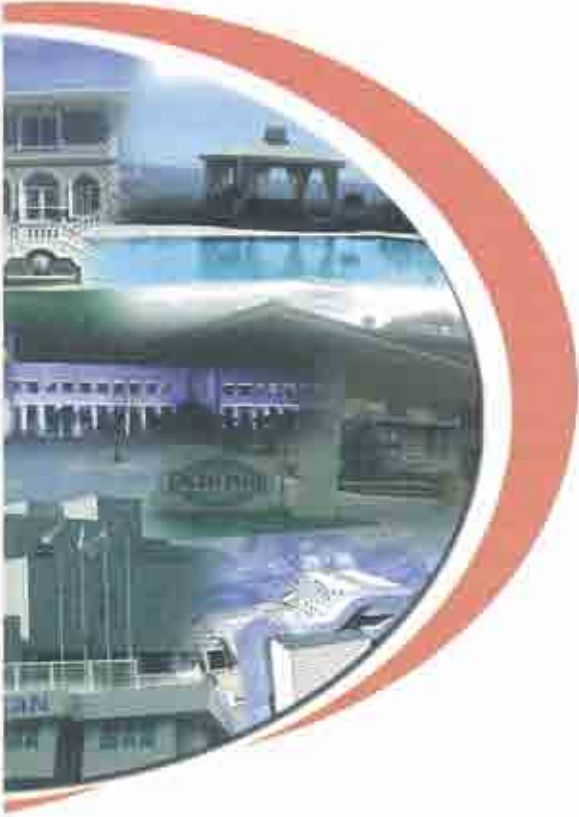
Isıtma Sistemleri

Klima Sistemleri

Endüstriyel Sistemler

aktzor. 10. yıl

nitelikli çözümler için...

Havuzlar

Saunalar

Jakuziler

Güneş Enerjisi Sistemleri

Merkezi Süpürge Sistemleri

Yeni Karaman Mh. Sanayi Cd. No: 158/A 16170 BURSA
Tel : 0224. 249 90 00 pbx Fax : 0224. 249 90 09
Cengiz Topel Cd. No : 258 ESKİŞEHİR
Tel : 0222. 323 99 80 Fax : 0222. 321 00 54
e-mail: akkor@akkor.com

ÖĞRENCİ ÜYE KURULTAYI 2005 SONUÇ BİLDİRGESİ

Mühendislikte ve Eğitimde Yeniden Yapılanma, İşsizlik ve İstihdam, Mühendislik ve Etik, Mühendisliğin Toplumsal Sorumluluğu ve Örgütlenme alt başlıklarıyla Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Mersin, Trabzon ve Zonguldak Şubelerinde toplam 15 bölgedeki yerel kurultaylarda tartışarak oluşturduğumuz görüşleri Kurultayımızda ortaklaştırdık.

12/13 Mart 2005 tarihlerinde 18 şube, 45 üniversiteden 3200 öğrenci üyenin katılımıyla "Mühendislik Eğitiminin Sorunları ve Mühendisliğin Geleceği" konu başlığında gerçekleştirdiğimiz öğrenci üye kurultayının sonuç bildirgesini kamuoyuna ve ilgililere duyuruyoruz.

Neo-liberal küreselleşme ideolojisinin toplumsal ve kamusal alanları yeniden tanımlayarak, bu alanları bireysel yarar ve piyasa süreçlerine bağlı kılması, toplumsal ilişkilerin tümünü etkilediği gibi eğitim alanını da etkilemiştir. Sermayenin önemli yatırım alanlarından biri olan eğitim, kapitalist ilişkiler içerisinde alınmakta ya da diğer bir deyişle bir bütün olarak eğitim sistemi metalaştırılmaktadır.

Mühendislik eğitimi piyasaya uyum için giderek bilimsel içeriğinden yalıtılmakta ve köşe dönmeçi "pragmatik" düşünce yöntemine indirgenmektedir. Ezberci anlayış sonucu öğrenci üzerine bilgi yığını yapılmakta, düşünmeyen ve sorgulamayan, edilgen bir insan tipi yaratılmak istenmektedir. Kapitalizm sürekliliğini bilimsel düşüncenin tarihsel gelişimine direnç oluşturarak sağlar. AB'ye uyum süreci adına eğitime dayatılanlar mevcut yapıyı iyileştirmeye değil karmaşayı artırmaya ve şirketleşen üniversite anlayışının gelişmesine sebep olmaktadır. Akreditasyon, teknokentler, KOSGEB'ler bilimin toplum yararına gelişmesine değil, şirketleşen üniversitelerin pazar içinde rekabet gücünün artmasına hizmet etmektedir.

Eğitim programlarının hazırlanması sırasında öğrenciler ve öğretim görevlileri söz sahibi

olamamakta, programlar üniversitelere göre merkezi idarenin denetiminde yapılmakta ve farklılıklar ortaya çıkmaktadır. Eğitim sistemimiz bu programlarla, ağırlıklı olarak teorik düzeyde kalmakta, halkın ihtiyaçlarından ve güncellikten uzak, öğrencileri ezberciliğe iten bir hal almaktadır. Kaliteli ve yeterli sayıda öğretim elemanı sayısının azlığı eğitim kalitesini düşürmektedir. Ekonomik koşulların kötü olması, öğretim elemanlarının ek işlerle uğraşmasına ya da performans düşüklüğüne neden olmaktadır. Diğer yandan da öğretim görevlilerinin bilimsel araştırmalara harcaması gereken zamanlarını, yaşamsal kaygılarla sahip oldukları bilgi birikimlerini sermayenin hizmetine sunmasına yol açmaktadır.

Bu eğitim sürecinden geçen öğrenciler ise mezuniyetlerinin ardından işsizlikle karşı karşıya kalmış, iş bulabilenlerinden ise kural dışılaştırılmış (esnek) çalışma koşullarında, insana ve doğaya karşı suç işleyerek çalışmalarını istenmiştir. Bu gün pek çok mühendis, mühendislik eğitimi almasına rağmen asgari ücrette sigortasız, işçi statüsünde çalışmaktadır. Bu gün mühendis egemen güçlerin sistemlerini sürdürmek ve karlarını arttırmak için izlenen politikalar sonucunda yoksullaşmakta ve işçileşmektedir. Bununla birlikte teknolojik gelişmelere karşı çalışma koşullarının emekten yana iyileştirilmemesi KİT'lerin özelleştirilmesi veya kapatılması, mühendislerin işsizleşmesinin nedenlerindedir. Ülkemizde siyasal iktidarların yıllardır uyguladıkları politikalar sonucunda yatırımlar durdurulmuş, sanayileşmeden ve mühendisinden vazgeçmiştir. Bu da mühendisleri taşeronlaştırmaktadır.

Mühendis iş yaşamında toplumun çıkarına olanla olmayan arasında bir seçim yapmak durumunda kalacak ve burada onurlu bir tercih yapması beklenecektir. Ama sistemin şartları altında ezilme tehlikesi, işsiz kalma ya da toplumsal statüsünü kaybetme riski demokrasi kılıcı gibi başında sallanacaktır. Bugün etik kuralları olarak ortaya çıkarılan tüm kurallar çelişkilidir. Üretim toplum

için yapılmadığı sürece bu çelişkinin ortadan kalkması imkansızdır. Bu noktada bireysel etik kurallara uyma kaygısı yeterli değildir. Toplumsal bir dönüşüm gerektiği apaçık ortadadır. Bunun için ise mühendisin en başta örgütlenmesi gerekmektedir.

Bütün bunlara karşı durmak, mühendislik ve mimarlık meslek mensuplarının ortak gereksinmelerini karşılamak, mesleki etkinlikleri kolaylaştırmak, mesleğin genel yararlarına uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere, meslek disiplinini ve ahlakını korumak; kamunun ve ülkenin çıkarlarının korunmasında, yurdun doğal kaynaklarının bulunmasında, korunmasında ve işletilmesinde, çevre ve tarihi değerlerin ve kültürel mirasın korunmasında, tarımsal ve sınıal üretimin artırılmasında, ülkenin sanatsal ve kültürel kalkınmasında gerekli gördüğü tüm girişim ve etkinliklerde bulunmak için örgütlenerek mücadele içerisinde olmalıdır. Örgütlenmiş bir mühendis sorumluluk duygusu taşır ve birey olduğunun bilincindedir. Topluma yararlı olmak ister. Diğer bilimlerle koordineli bir bilgi alışverişi içerisinde bulunur. Teknik eksikliklere karşı sistemli bir şekilde çözümler arar ve üretir. Çok yönlü düşünen ve etkileşen mühendis olarak konumlanır. Böylelikle mühendislik eğitimindeki organizasyonlar daha hızlı ve sağlıklı yürütülür; bilgiye daha hızlı yaklaşılır. Mühendislik eğitimindeki sorunlara karşı hızlı yan yana gelişlerle çözüm üretir. Odamız, toplumu bilimsel akıl yönünde dönüştürmenin ve geliştirmenin bir aracı olarak çalışmaktadır. Bu anlayışla biz Makina Mühendisleri Odası öğrenci üyeleri olarak taleplerimizi kamuoyuna duyuruyoruz.

Taleplerimiz:

1. Üniversitelerimizde 12 Eylül hukukundan günümüze kalan ve uygulanan YÖK sisteminin eğitim modeli açısından verimli olmadığı tüm toplum kesimlerinde genel bir kabul görmektedir. YÖK kaldırılmalı, YÖK'ün baskı ve yıldırma yöntemi olarak uyguladığı tüm soruşturmalar, okuldan atmalar ve sürgünler geri alınmalı, yönetmelikler iptal edilmelidir. Özerk, demokratik, katılımcı bir

üniversite sistemi hayata geçirilmelidir.

2. Üniversitelerin karar mekanizmaları demokratik bir işleyişe açık olmalıdır. Üniversitede söz, yetki, karar üniversitelerin bileşenleri olan öğrenciler, akademisyenler ve üniversite emekçilerine verilmelidir.

3. Küreselleşme doğrultusunda sermaye isteklerine göre üniversitelerimizin yeniden yapılandırılmasına son verilmelidir. Özelleştirmeden vazgeçilmeli, Sermaye çevrelerine üniversitenin hiçbir organında yer verilmemeli, bilimi sermayenin tekeline sunan teknopark, teknokent gibi uygulamalar son bulmalıdır.

4. Anayasal bir hak olan parasız eğitim her an çeşitli saldırılara uğramaktadır. Öğrenciyi müşteri olarak konumlandırarak, okullarımızı ticarethaneye çeviren tüm uygulamalara son verilmelidir. Harç, ikinci öğretim, yaz okulu, öğrenci belgesi, transkript gibi paralı uygulamalar kaldırılmalıdır. Üniversitedeki tüm öğretim ve sosyal haklar parasız hale getirilmelidir. Bütçeden eğitime ayrılan pay mutlaka artırılmalıdır.

5. Her düzeyde, bölge farkı gözetmeksizin eşit, parasız, demokratik, bilimsel eğitim verilmeli; yabancı dilde öğrenime son verilerek anadilde eğitim hakkı tanınmalıdır. İdeolojik kaygılarla niteliksiz, alt yapısı eksik üniversite açılması uygulamalarına son verilmeli, bilimsel ilkelere göre eğitim verilmelidir.

6. Sorgulayan, özgür düşünen ve bilimsel olarak gelişen bir üniversite kimliği için ezberci ve baskıcı eğitimden vazgeçilmelidir. Uygulamalı ders sayısı ve laboratuvarlar artırılmalıdır.

7. Üniversitelerde barınma ve beslenme sorununu giderecek yapılanmalar hayata geçirilmeli her öğrenci sağlıklı beslenme ve barınma hakkına sahip olmalıdır. Öğrenci sağlık sigortası hakkını kazanmalıdır.

8. Üniversite eğitimi ve öğretimi için öğrenci, öğretim elemanı ve eğitim konusundaki meslek örgütleri bir araya gelerek genel bir toplumsal konsensüsle yeni bir eğitim modeli hazırlamalıdır. Mühendislik eğitimi ve öğretimi programlanırken mutlaka TMMOB'nin görüşleri alınmalıdır.

9. Eğitim sistemindeki çarpıklıkların eseri olarak

gördüğümüz ve uygulanmaya çalışılan yetkin, yeterli mühendis vb. uygulamaların yerine Odanın ve TMMOB'nin mühendislik eğitiminde organik bir görev üstlenmesi ve bu konuların özgür platformlar oluşturularak tartışılması sağlanmalıdır.

10. Stajyer alan firmalar üniversiteler tarafından denetlenmeli ve stajyerlere mesleki bilgilerin aktarılması sağlanmalıdır. Odamızın denetimi ve üniversitelerin yürütücülüğünde öğrencilere staj imkanları sağlanmalıdır. İşletmelerin geleceğin mühendislerine yetenekleri doğrultusunda, mühendislikle ilgili görev ve sorumluluk verilmeleri sağlanmalıdır.

11. İnsanlar okula başlama yaşından itibaren yetenekleri açığa çıkarılarak eğitilmeli ve yönlendirilmelidirler. Meslek liseleri, lise ve üniversiteler topluma ara eleman yetiştirecek tarzda düzenlenmelidir.

12. Mühendislik öğrencilerinin çalışma alanları ve toplumsal yaşamla bağlarını arttıracak düzenlemeler yapılmalıdır.

13. Üretimin artmasıyla istihdamın da artacağına dair egemen söyleme rağmen çalışma koşullarında iyileşme olmamış, işsizlik giderek artmıştır. Mühendislerin çalışma koşulları iyileştirilmeli, MMO da izlediği politikalarla bu konuda emeğin yanında yer almaya devam etmelidir.

14. Özelleştirmeler son bulmalı, AB'ye uyum adı altında çıkarılan kölelik yasaları iptal edilmelidir. TMMOB özelleştirme uygulamalara direnen işçilerinin yanında olmaya devam etmelidir.

15. Ülkemizdeki demokratik kitle örgütleri özellikle de TMMOB'ye bağlı Odalar, çalışma yürüttükleri alanlarda öğrenciler ve toplumun diğer kesimleri ile ortaklaşa çalışmalarını arttırmalıdır.

16. Odamız varolan öğrenci sorunlarına eğilirken, eğitim sistemini kuşatan neo-liberal politikalara ve onların olumsuz yansımalarına alternatif çözümler üreten, tartışan bir öğrenci örgütülüğünü daha da geliştirmelidir. Örgütülüğümüz bilgiyi piyasa değerine ve sermayenin mantığına terk eden neo-liberal saldırı karşısında bilginin ve eğitimin demokratikleştirilmesi ve kamusallaştırılmasının gerekliliğine dair çalışmalarda yer almalıdır.

17. Her türlü gizli - açık emperyalist anlaşmalar

iptal edilmelidir. DTÖ,GATS, MAI, MIGA ve Tahkim yasaları geri çekilmelidir. NATO dağıtılmalıdır. Her türlü emperyalist çıkarları koruyan birlikler dağıtılmalı, halkların çıkarlarını gözeten politikalar hayata geçirilerek AB'ye hayır denmelidir. TMMOB ve Odamız bu doğrultuda etkin çalışmalar yürütmelidir.

Sonuç olarak
Bizler;

- TMMOB Mühendislik Mimarlık Kurultayı'nda ifade edildiği gibi "TMMOB ve Odaları; gerek Dünya Ticaret Örgütü gerekse Avrupa Birliği (Gümrük Birliği) kanallarından gelen teknik ve mesleki mevzuat uyarınca mühendislik/mimarlık meslek alanlarının düzenlenmesine dönük uyumlaştırma (emperyalist/kapitalist ilişkilere tümüyle bağlanmak anlamında) çalışmalarına karşı durur, bu yönde izlenen politika ve uygulamalar ile mücadele eder." ilkesini benimsiyor ve bu kapsamda çalışmalar yürüteceğimizi kamuoyuna duyuruyoruz.

- İnsan hayatının kâr oranları ile değerlendirilmesini doğru bulmuyoruz. Özelleştirmelerin daha fazla işsizlik, daha ağır çalışma şartları, daha fazla yoksulluk olduğunu biliyoruz. Bu yüzden, sömürü odaklı tüm yerli ve yabancı sermaye toplulukları zenginliklerine zenginlik katsın diye ortaya konan tüm uygulamalara karşı çıkıyoruz. Vahşi ekonomi politikaları değil, üretim ve adaletli paylaşım odaklı politikaları destekliyoruz.

- İnsan hayatının en yüce değerlerden olduğunu düşünüyoruz. Bu yüzden; silah tüccarları ve petrol zenginleri kazanacak diye insanın ve doğanın katledilmesine karşı çıkıyoruz. Kurşun değil ekmeğe, ölüm değil yaşam, savaş değil barış istiyoruz.

- Üniversite içinden ve dışından ellerinde satırlarıyla, silahlarıyla üniversitelere gelerek saldırılar düzenleyen anlayışı kınıyor, her türlü faşist baskılara karşı direneceğimizi bir kez daha ilan ediyoruz.

Bunun için mühendislik yapmak, bunun için üretmek istiyoruz.

YAŞASIN ÖZERK DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE MÜCADELEMİZİ

YAŞASIN BAÇIMSIZ SANAYİLEŞEN DEMOKRATİK TÜRKİYE!

BASIN AÇIKLAMASI 18.04.2005

YEK Tasarısı, Yerli, Temiz ve Yenilenebilir Enerji aynaklarımızın Ülke Genelinde Etkin, Ekonomik ve Yaygın Kullanımına ve Enerji Üretim Sistem Bileşenlerinin Yerli Üretim Ortamının Kurulmasına Olanak Sağlanacak Şekilde Yasalaşmalıdır.

"Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun Tasarısı"nın 19 Nisan 2005 tarihinde TBMM gündemine gelmesi beklenmektedir. Dünyada ve ülkemizde sanayi ve teknolojinin hızlı gelişimi ve nüfus artışları, enerjiye duyulan ihtiyacı her geçen gün daha da artırmaktadır. Enerjinin insan odaklı bir konu olduğu ve ülkemiz kalkınmasındaki önemi ise yadsınamaz bir gerçektir. Bugün ülkelerin kişi başına düşen yıllık enerji tüketimleri kalkınmanın en önemli göstergelerinden biri olarak kabul

edilmektedir.

Enerjinin tüketim zorunluluğu yanı sıra özellikle fosil kaynaklardan sağlanan enerjinin çevreye dolaylı ve dolaysız olumsuz etkileri yanında dışa bağımlı olmasından kaynaklanan ekonomi ve ulusal savunmaya ilişkin olası olumsuz etkileri de tartışılmaz bir gerçektir.

Dolayısıyla enerjinin çeşitlendirilmesi ve özellikle temiz ve yenilenebilir yerli enerji kaynaklarına yönelmesi ve bunun ulusal mevzuata ilişkin en önemli adımı niteliğindeki yasa tasarısı olarak TBMM gündemine taşınmasını çok olumlu bulduğumuzu vurgulamak isteriz.

Bugün ülkemizde mevcut ekonomik hidrolik kaynaklı 127.6 Milyar kWh enerji potansiyelimizin % 57'si; rüzgarda 10 bin MW ekonomik potansiyelimizin neredeyse tamamı; jeotermal kaynak potansiyelimizin % 96'sı; sınırsız enerji kaynağı olan ve ülkemizin her bölgesinin sahip olduğu güneş enerjisi kullanılmamaktadır. Bugün yenilenebilir enerji kaynaklarımızın kullanımının özendirilmesi, yaygınlaştırılması ve bu kaynakların kullanımı ile elektrik enerjisi üretim sistemlerini oluşturan malzeme, cihaz ve ekipmanların yerli üretim koşullarının oluşturulması ve hatta bu alanda teknoloji üretebilir bir seviyeye ulaşmamız gerekmektedir. Dolayısıyla gündemdeki yasa tüm bu gereksinimlere yanıt verecek bir çerçevede ele alınmalıdır.

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nun bugüne dek sürdürdü

geldiği çalışmalarla hazırlanan tasarı genel olarak olumlu nitelik taşımakla birlikte bazı yapıcı önerilerle sözünü ettiğimiz çerçevenin gerçekleştirilmesine katkıda bulunulması gerekmektedir.

Kanun Tasarısının 6. maddesinin (b) fıkrasında yazılı değişiklik önerimizde ayrıntılı olarak belirttiğimiz gerekçeler nedeniyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın ülkemizde hidrolik hariç üretilen elektrik enerji miktarındaki diğer (rüzgar, güneş jeotermal, biyo kütle, biyogaz dalga, akıntı enerjisi ve gel-git gibi fosil olmayan enerji kaynaklarının) payının en az % 12'ye ulaşması hedeflenmelidir.

7. maddenin ilk paragrafına ilişkin önerimizde, yenilenebilir enerji kaynaklı küçük ve orta ölçekli (1 kW - 1000 kW arasındaki) elektrik üretim tesislerinin de yaygınlaştırılması hedeflenmiştir. Bugün artık çok küçük kurulu güce sahip tesislerin de şebekeye bağlanmasını (giriş-çıkışı) olanaklı kılan teknolojik gelişmeler sağlanmıştır. Küçük ve orta ölçekli yenilenebilir enerji kaynaklı tesislerin yaygınlaştırılmasını hedefleyen bu önerimizin dikkate alınması gerekmektedir.

Yine Kanun Tasarısının 7. maddesinin (b) fıkrasına ilişkin önerilerimizde de yenilenebilir enerji kaynaklı elektrik enerjisi üretim sistemlerinde kullanılacak malzeme, cihaz ve ekipmanların % 45'inin ülkemizde üretilmesinin sağlanması ve böylelikle ülkemizin bu alanda teknoloji üretebilir bir düzeye ulaşması hedeflenmiştir. Bu öneri ile ayrıca ülkemizdeki en yakıcı sorunu olan işsizliğin azaltılmasına katkıda bulunabilecektir.

Yine Kanun Tasarısı 7. maddesinin son paragrafında yapılacak katkı niteliğindeki değişiklik ile ülkemizde zengin potansiyele sahip güneş ve jeotermal enerjinin uygulamasının bilime ve teknolojiye uygun olarak gerçekleştirilmesi ve halkımızın yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanımının özendirilmesi hedeflenmektedir.

Uzun yıllardır beklenen tasarının yukarıda özetle ifade ettiğimiz değişiklik önerilerimiz dikkate alınarak yasalaştırılmasının ülkemize çok yönlü yarar sağlayacağına inanıyoruz.

**TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
Yönetim Kurulu Başkanı
Emin KORAMAZ**

ODA/ŞUBE BAŞKANLARI YÖNETİM KURULU SEKRETER ve SAYMAN ÜYELER TOPLANTILARI YAPILDI

17 Nisan 2005 tarihinde düzenlenen **Oda/Şube Yönetim Kurulu Sekreter ve Sayman Üyeler Toplantısı** Oda Çalışmalarında karşılaşılan sorunlar ve örgütsel işleyiş gündemi ile Ankara'da gerçekleştirildi.

Yapılan toplantı sonucunda Örgüt İşleyişi konusunda 38 adet karar üretilerek Oda Yönetim Kuruluna sunuldu.

Oda ve Şube Başkanları da aynı tarihte Ankara'da toplandı. Toplantıda Oda Çalışmaları değerlendirildikten sonra önümüzdeki süreçte Oda politikaları üzerinde görüşmeler yapıldı. Toplantıya Oda Merkezinden Oda Başkanı Emin KORAMAZ ve OYK Yedek Üyesi Mustafa Yazıcı katıldı. Toplantıda Şubelerimizden gelen başkan ve temsilcilerle birlikte 19 kişi yer aldı.

Toplantı Gündemi

1) Bilgilendirme

- Oda Çalışmaları,
- Vergiler,

2) Oda Çalışmaları Hakkında

- SMM Hakkında Bilgilendirme,
- OBYS ve NETSIS Muhasebe Yazılımı Hakkında,
- Akreditasyon (Onaylanmış Kuruluş Belgelendirme),
- Yayın Çalışmaları,
- Etkinliklerimiz
- Basın İlişkileri ve Çalışmaları,

3) Örgütlenme

- İşyeri Temsilcilikleri,
- ÜHUM-MDK,
- EİM-MDK,
- Öğrenci Üye Komisyonları,
- Komisyonlar,
- Hukuki Çalışmalar,

4) Mesleki Denetim ve Teknik Çalışmalar

- LPG Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Kanunu 15. Maddesi Yönetmelik Taslağı,
- LPG Araç Dönüşümleri,
- Emisyon Ölçümleri,

5) Dilek ve Öneriler

Sekreterler-Saymanlar Toplantısına Katılanlar:

S. Melih ŞAHİN	OYK Başkan Vekili
Ali Ekber ÇAKAR	OYK Sekreter Üyesi
Ahmet ENİŞ	OYK Sayman Üyesi
Tahsin AKBABA	OYK Üyesi
Elif ÖZTÜRK	OYK Üyesi
Mahmut TEBERİK	Adana ŞYK Sekreter Üyesi
Recep NARİNOĞLU	Adana ŞYK Sayman Üyesi
Serol AYSAN	Adana ŞYK Üyesi
Sezai UYSAL	Ankara ŞYK Sekreter Üyesi
Yunus YENER	Ankara ŞYK Sayman Üyesi
Ümit BÜYÜKEŞMELİ	Antalya ŞYK Sekreter Üyesi
Kadir UYAR	Bursa ŞYK Sekreter Üyesi
Mehmet MUTLU	Bursa ŞYK Sayman Üyesi
Fatih YAŞA	Denizli ŞYK Sekreter Üyesi
Hakan SUBAŞI	Diyarbakır ŞYK Sek. Üyesi
Cumhur PEKDEMİR	Edirne ŞYK Sekreter Üyesi
M. Simavi BAKIR	Eskişehir ŞYK Sekreter Üyesi
İbrahim ÖZÇAKIR	Eskişehir ŞYK Sayman Üyesi
Başar KÜÇÜKPARMAK	Gaziantep ŞYK Sayman Üyesi
Battal KILIÇ	İstanbul ŞYK Sekreter Üyesi
Gafur ONUR	İstanbul ŞYK Sayman Üyesi
Kazım UMDULAR	İzmir ŞYK Sekreter Üyesi
M. Barış ÖZERDEM	İzmir ŞYK Sayman Üyesi
Ali ÖZKAN	Kayseri ŞYK Sekreter Üyesi
Hüseyin TAKNUŞ	Kocaeli ŞYK Sayman Üyesi
Levent TANRISEVER	Kocaeli ŞYK Üyesi
Gültekin KESKİN	Kocaeli Şube Müdürü
Adnan KUNTOĞLU	Konya ŞYK Sekreter Üyesi
Ahmet GÜVEN	Konya ŞYK Sayman Üyesi
Hüseyin BAÇIŞLAR	Mersin ŞYK Sayman Üyesi
Köksal KÜLEYİN	Samsun ŞYK Sayman Üyesi
Emin SİPAHI	Samsun ŞYK Üyesi
Şaban BÜLBÜL	Trabzon ŞYK Sekreter Üyesi
Arzu BORAN	Trabzon ŞYK Sayman Üyesi
Ahmet ZORLUOĞLU	Zonguldak ŞYK Sayman Üyesi
Birhan ŞAHİN	Zonguldak ŞYK Üyesi

TEKNİK GÖREVLİ EĞİTİMLERİ YAPILDI

Onaylanmış Kuruluş ve Akreditasyon çalışmalarını sürdüren Odamız, teknik görevlilerini eğitmeye devam ediyor. Bu kapsamda TÜRKAK tarafından Oda Merkezinde verilen eğitimlere Şubelerimizden 21 kişi katılarak sertifikalandırılmıştır.

Eğitim sonunda Oda Başkanımız Emin KORAMAZ ve OYK Sayman Üyesi Ahmet ENİŞ'in katılımıyla TÜRKAK Genel Sekreteri Atakan BAŞTÜRK eğitime katılanlara sertifikalarını dağıtmıştır.

5 Nisan 2005 tarihinde TS EN 45012 "Kalite Sistemleri Değerlendirmesi ve Belgelendirme İşlemi Yapan Kuruluşlar İçin Genel Şartlar" konusunda bilgilendirme eğitimi yapılmıştır. Eğitimi TÜRKAK eğitmenlerinden Salih YÜKSEL vermiştir.

TS EN 45012 Standardı ile ilgili eğitim şu kapsamda gerçekleştirilmiştir;

• Kalite sistem belgelendirmesi yapan kuruluşların akreditasyonu ile ilgili genel yaklaşımlar, tanımlar, ilgili ulusal ve uluslar arası standartlar, TÜRKAK rehberleri

• TS EN 45012 Standardının genel şartları
6 Nisan 2005 tarihinde TS EN 45011 "Ürün Belgelendirmesi Yapan Belgelendirme Kuruluşları İçin Genel Şartlar" konusunda bilgilendirme eğitimi yapılmıştır. Eğitimi TÜRKAK Genel Sekreteri Atakan BAŞTÜRK vermiştir.

TS EN 45011 Standardı ile ilgili eğitim şu kapsamda gerçekleştirilmiştir;

• Belgelendirme kuruluşları için genel şartlar,
• Belgelendirme kuruluşu personeli, itirazlar, şikayetler, uyuşmazlıklar ve belgelendirme için müracaat,

• Değerlendirme için hazırlık, değerlendirme ve değerlendirme raporu, belgelendirme hakkında karar, gözetim uygunluk belgelerinin kullanımı, tedarikçilere şikayetler.

5-6 Nisan 2005 tarihlerinde yapılan eğitime şu isimler katılmıştır:

Emin UYSAL Merkez • Mahir Ulaş AKCAN Merkez
• Devrim KANTAR İstanbul • Devrim EFE İstanbul
• Cenk CİHANGİR İstanbul • Bülent ÖNTAŞ İstanbul
• Sedat GÜMÜŞKAYA İstanbul
• Hasan Y. ÖZGER İstanbul • Cem ASLAN İstanbul
• Murat KARAKAŞ Bursa • Aydın RODOPLU Bursa
• Kenan ÇETİN Bursa • Serdar SÖNMEZ Bursa
• Cemal GEDİKOĞLU Ankara • Barış BIÇER Ankara
• Ali ERDOĞAN Ankara • Halim AKIŞIN İzmir
• Berkay ERİŞ İzmir • Ünsal SOLMAZOĞLU İzmir
• Abdullah AYDEMİR İzmir • Zafer GÜNEŞ İzmir
• Seyit YAĞBASAN TÜRKAK • Azize BIYIKOĞLU TÜRKAK • Rüstem ÖZATA (EMO)

Eğitim sonunda Oda Başkanımız Emin KORAMAZ ve OYK Sayman Üyesi Ahmet ENİŞ'in katılımıyla TÜRKAK Genel Sekreteri Atakan BAŞTÜRK eğitime katılanlara sertifikalarını dağıtmıştır.

GENEL MERKEZ BASIN AÇIKLAMALARI

*Oda Sekreteri Ali Ekber ÇAKAR tarafından 27 Nisan 2005 tarihinde, 28 Nisan "İşyerinde Sağlık ve Güvenlik Dünya Günü" ve 4-10 Mayıs "İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası" Dolayısıyla "Toplumsal Duyarlılıkları Geliştirelim" konusunda basın açıklaması yapıldı.

* Odamız IMF yasalarına karşı Kesik e Yapı-Yol Sen'in yanındadır konulu basın açıklaması 27 Nisan 2005 tarihinde Oda Sekreteri Ali Ekber ÇAKAR tarafından yapıldı.

MMO'dan HABERLER

28

*Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve Sağlık Emekçileri Sendikası (SES) tarafından 21 Nisan 2005 tarihinde "Herkes için eşit, nitelikli ve ücretsiz sağlık hakkı ve iş güvencesi" amacıyla düzenlenen iş bırakma eylemine TMMOB olarak ülke çapında kitlesel destek verildi.

Meclis gündemindeki Genel Sağlık Sigortası ve Sosyal Sigortalar Kanunu yasa tasarılarının geri çekilmesini talep eden sağlık emekçilerinin Ankara'da Numune Hastanesi önünden Sağlık Bakanlığı'na kadar gerçekleştirdikleri yürüyüşe Odamız Yönetim Kurulu Üyeleri ve Oda çalışanları katılarak destek verdi.

* 20.04.2005 tarihi itibarı ile Makina Mühendisleri Odası Büro Tescil Belgesi ve Araçların LPG'ye dönüşümü mühendis yetki belgesi olan yetkili otogaz firmalarının dökümü (firma üzerine alınmış işyeri hizmet yeterlilik, imalat yeterlilik belgeleri ile geçerlidir).

* Denizli Şube'de, Oda Yönetim Kurulu üyesi Tahsin AKBABA ve LPG Eğitimcisi Karel DEPOLO'nun katıldığı, LPG'li Araçlardaki Denetimlerde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerilerine ilişkin, Denizli, İzmir ve Antalya Şubelerinden 27 teknik görevlinin katılımıyla Teknik Görevliler Eğitim Toplantısı 24.04.2005 tarihinde Denizli Şubede yapıldı.

29 Nisan 2005 tarihinde TMMOB Makina Mühendisleri Odası Adana Şube tarafından Sekreteryalığı yapılan III. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresine Şubemiz İş Makinaları Komisyonundan, Servet AKSOY, Sabri ATLIOĞLU, Recep ERDİM, İş Güvenliği Komisyonu üyesi Necati İLHAN ve Şube Teknik Görevlileri Aydın RODOPLU, Murat KARAKAŞ ve A. Kenan ÇETİN katıldılar.

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ'ın "III. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi"nin açılış konuşması

BASIN BÜLTENİ 29.04.2005

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ Bugün Adana'da Başlayan "III. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi"ni açılış konuşmasında "mühendisliği ve bilimi dışlayan uygulamalarla, ülkemizde İş Sağlığı ve Güvenliğinin büyük yıkımlar yaşadığını ve ülkemizin, iş kazalarında Avrupa birincisi ve dünya üçüncüsü olma konumunu sürdürdüğünü belirtti.

Oda Başkanı "İş Sağlığı ve Güvenliği politikalarının ekseninde "önce insan" yaklaşımı bulunmalıdır. Çünkü insan yaşamı her şeyden değerlidir. "Önce insan" yaklaşımı benimsenirse, toplumsal yaşam da gerçekten insancıl bir temel ve çerçeveye ulaşacaktır. Bütün insanların hakkettiği budur" dedi.

Oda Başkanı Emin KORAMAZ, bugün başlayıp, yarın sona erecek olan **III. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi**'ni açarken, Oda çalışmalarına ilişkin bilgi verdikten sonra "bütün bu çalışmaların, harcanan bunca emeğin tek bir amacı vardır. Bu amaç, **ülkemin sanayileşmesi ve demokratikleşmesidir. Halkımızın mutlu bir yaşam sürmesidir.** Örgütsel olarak üzerimize düşen sorumluluğun yerine getirilmesidir" dedi.

Oda'nın kendi uzmanlık alanlarıyla ilgili tüm dallarda olduğu gibi, İş Sağlığı ve İş Güvenliği konusunda da geliştirici ve iyileştirici çalışmalara katkı ve katılımda bulunmayı en önemli görevlerinden biri olarak gördüğünü belirten KORAMAZ, İş Güvenliği alanında çalışacak üyelerin konularında yeterli bilgi ve deneyime sahip olması gerektiğini belirterek, lisans eğitiminin meslek içi eğitimlerle desteklenmesini, yaşam boyu eğitimi zorunlu gördüklerini söyledi. İş Güvenliği Mühendisliğine yönelik Meslek İçi Eğitim Programları ve eğitim kitapları hazırlandığını belirten KORAMAZ, Oda'nın hazırladığı **İş Güvenliği Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliğinin 7 Temmuz 2002 tarihinde Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdiğine** değindikten sonra, **bu yönetmelik uyarınca, MMO'nun Meslek İçi Eğitim Merkezleri kanalıyla, İş Güvenliği konusunda çalışacak üyelerin eğitilip belgelendirildiğini** kaydetti.

KORAMAZ, bu faaliyetlerin yanında, Oda'nın tekniğin gerektirdiği araç, gereç ve cihazları kullanarak uzman üyeleri ve teknik görevlilerince İş Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğünde istenen **periyodik kontrolleri** de gerçekleştirdiğini

söyledi. KORAMAZ, **AB uyum mevzuatları çerçevesinde, İş Güvenliği konusunda yürütülen faaliyetler arasında TSE EN 45004 muayene kuruluşlarının belgelendirilmesi standardı kapsamında MMO'nun Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK)'a akdite ettirildiğini ve Oda'nın A tipi muayene kuruluşu olduğunu** da belirtti.

Oda Başkanı, TMMOB ve bağlı meslek odalarının katkısı alınmaksızın hazırlanan ve **20 Ocak 2004 tarihinde Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları II Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik sonucu İş Sağlığı ve Güvenliği alanında telafisi güç zararların doğmasına yol açıldığını** belirterek, bu anlayışın **4857 sayılı İş Yasası** ile İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarında da sürdüğünü vurguladı.

Oda Başkanının konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Kanunda, İş Güvenliği Mühendisliği yerine, "İş Güvenliği Uzmanı" gibi bir tanım getirilerek mühendislik ile teknik elemanlık birbiriyle eşdeğer tutulmuştur. Mühendislik disiplinleri Yönetmelikte sınırlandırılırken, teknik eleman tanımı ise oldukça geniş tutulmuş teknikerler mühendislerden daha ayrıcalıklı hale getirilmiştir.

"Bu Yönetmelikle Odalardan İş Güvenliği Belgesi almış olan mühendislerin hakları dahi gasp edilmiş, İş Güvenliği Uzmanlığı danışmanlık düzeyine indirilmiş, bir İş Güvenliği uzmanına 10 firma ile sözleşme yapma yetkisi tanınarak

İşyerlerinde İş Güvenliği Mühendisi istihdamının önüne geçilmiş, **İş Güvenliği Mühendisliği şekli bir yapıya dönüştürülmüştür.**"

İlgili yönetmeliğin hazırlanmasında, kanunda zorunlu tutulmasına rağmen TMMOB'nin görüşlerinin alınmadığını belirten KORAMAZ, "Yine Bakanlıkça hazırlanan Yönetmelikte, İş Güvenliği ile ilgili Kurullarda TMMOB'ye yalnızca 1 temsilî üyelik verilerek, yılda bir kez toplanacak bu yapılar da işlevsiz kılınmıştır" dedi.

Anılan Yönetmelikle yapılan ayrımcılığı örnekleyen Oda Başkanı, "**Bakanlık çalışanlarına doğrudan İş Güvenliği Yetki Belgeleri verilirken, yıllarca özel ve kamu kesiminde İş Güvenliği alanında çalışan mühendisler ise eğitim ve sınava tabi tutulmaktadır. Özü itibarıyla bu Yönetmelik ile hedeflenen tek şey, İş Güvenliği Mühendisliğinin ticarileştirilmesi, Bakanlık bünyesinde çalışan müfettiş, mühendis ve teknik elemanlara emeklilik sonrası istihdam yaratılmasıdır**" dedi.

KORAMAZ, mühendisliği ve bilimi dışlayan bu tür uygulamalarla, ülkemizde İş Sağlığı ve Güvenliğinin büyük yıkımlar yaşadığını; bu ve benzeri uygulamalarla ülkemizin, "**iş kazalarında Avrupa 1.'si ve dünya 3.'sü**" olma konumunu sürdürdüğünü belirtti..

KORAMAZ, "2003 yılında gerçekleşen 76.668 iş kazasında 811 insan yaşamını yitirmiş, 1.596 insan sürekli işgöremez (sakat) duruma düşmüş, 440 insan da meslek hastalığına yakalanmıştır. Bu iş kazaları sonucu toplam 2.101.539 gün geçici iş

görmezlik oluşmuş ve çalışanlar 105.532 günü hastanede geçirmişlerdir. Bu rakamların, 1 yılda 5.758 yıl değerinde iş kaybına yol açtığını" belirtti ve "Sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamını sağlamak, çalışanları, çalışma ortamından kaynaklanan sağlık ve güvenlik risklerine karşı korumak için Odamızın da içinde yer alacağı düzenleme ve uygulamalar ivedilikle yaşama geçirilmeli ve **İş Güvenliği konusunda TMMOB'ye bağlı Meslek Odalarınca eğitilen, belgelendirilen ve denetlenen İş Güvenliği Mühendislerinin istihdam edilmesi zorunlu tutulmalıdır**" dedi.

Oda Başkanı konuşmasını şu sözlerle tamamladı:

"**Dün, Uluslararası Çalışma Örgütü/ILO'nun ilan ettiği 28 Nisan "İşyerinde Sağlık ve Güvenlik Dünya Günü" idi. 4-10 Mayıs arası ise "İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası" olacak. Kongremizin bu anlamlı iki tarih arasında toplanmış olması, umarız ki toplumsal duyarlılıkları geliştirmeye katkıda bulunacaktır.**

"Kongremizde, İş Sağlığı ve İş Güvenliği konularının bir dizi özgün yanlarını irdeleme fırsatı bulacak, konu hakkında ülkemizde yürütülen çalışmaları gözden geçirecek, gelecekte izlenmesi gereken politikaları oluşturmaya çalışacağız. **Bu politikaların ekseninde "önce insan" yaklaşımı bulunmalıdır. Çünkü insan yaşamı her şeyden değerlidir. "Önce insan" yaklaşımı benimsenirse, toplumsal yaşam da gerçekten insancıl bir temel ve çerçeveye ulaşacaktır. Bütün insanların hakkettiği budur.**"

• TMMOB 27 Nisan 2005 tarihinde KESK'e bağlı Yapı-Yol Sen Sendikası yöneticilerinin ücret adaletsizliğine karşı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı önünde sürdürdüğü eyleme kitlesel destek verdi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı bir konuşma yaparak Yapı Yol Sen'in haklı mücadelesinin yanında olduklarını belirtti.

• TMMOB Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)'in 27 Nisan 2005 tarihinde ülke çapında demokratik tepkilerini kamuoyu ile paylaşmak ve gündemdeki yasa tasarılarının geri çekilmesini talep etmek amacıyla başlattığı eyleme destek verdi.

KESK Ankara Şubeler Platformu'nun Ziya Gökalp Caddesi'nde gerçekleştirdiği eyleme TMMOB pankartı altında kitlesel destek verildi.

TMMOB, "Sosyal Güvenlik ve Personel Rejiminde "Reform" aldatmacasına hayır!" diyen KESK ile dayanışma içerisinde olduğunu açıkladı.

ŞUBEMİZDEN

32

USTA TESİSATÇILAR İLE BURSAGAZ - MMO EL ELE

9 Nisan 2005, Kent Gazetesi

Doğalgaz tesisatlarının yapımı sırasında gerekli olan "**Sertifikalı Tesisat Ustası ve Kaynak Ustası**" açığının kapanması amacıyla harekete geçen Bursagaz ve Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi, yeni kursların açılması konusunda görüş birliğine vardı. Demirtaşpaşa Endüstri Meslek Lisesi ve Ovaakça Endüstri Meslek Lisesi'nde devam edecek kursların 6.'sının 11 Nisan'da başlatılması ve 15'er gün süreli toplam 60 ders saatinde yapılması kararlaştırıldı. Piyasada ihtiyaç hissedilen Doğalgaz iç tesisat ve kaynakçı ustalarının yetiştirilmesi için yeni kurslar açılması ve nasıl bir yöntem uygulanacağı yönünde görüş alışverişinde bulunmak üzere önceki gün Demirtaşpaşa Endüstri Meslek Lisesi'nde bir toplantı yapıldı. Toplantıya Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi ve Bursa Şube Sekreteri Kadir Uyar, Bursagaz Yatırım

ve İç Tesisat Müdürü Mustafa Sezen Demirtaşpaşa Endüstri Meslek Lisesi Müdür Yardımcısı Gürsel Yıldırım katıldı. Toplantıda konuşan MMO Şube Sekreteri Kadir Uyar, piyasada Bursagaz'ın tesisatlarının yapan firmaların yetki belgeli usta bulma konusunda sıkıntı çektiklerini söyledi. Uyar, bunun üzerine yetki belgesiz ve güncel bilgilerden yoksun kişilerce tesisatlar yapıldığını ve binalardaki doğalgaz tesisatlarının yeterli güvenden yoksun kaldığını söyledi. Bursagaz Yatırım ve İç Tesisat Müdürü Mustafa Sezen'de doğalgazın kaliteli ve ucuz bir yakıt olduğunu ancak tesisatlar yapılırken dikkatli olunması gerektiğini söyledi. Sezen, piyasada yeterli usta bulunmaması üzerine MMO'dan destek istediklerini ve yapılan girişimler sonucunda da sorunun çözümü için önemli bir adım atıldığını belirtti.

NÜKLEER ENERJİ (2)

* "Nükleer Enerji" başlıklı haberimiz
87. sayımızdan itibaren verilmektedir.

Hazırlayan

Necati Ayhan

Makine Mühendisi

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Bernard L. Cohen: CDK CEC OLMADAN (Kendini) 35 yıldır haftada 60 saat laboratuvarında çalışan biri olarak tanıtıyor)
- Prof. Dr. Ahmet Yüksel Özemre
Eski Atom Enerjisi Kurumu Başkanı
- Prof. Dr. Nejat Aybers
İ.T.Ü. Nükleer Enerji Enstitüsü
- Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesi
Türkiye 6. Enerji Kongresi Tebliği
- Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu
Enerji Komitesi
- 21. Yüzyılda Bütün Yönleriyle Enerji Bildirileri
- F. Behçet Yüceci: ENERJİ EKONOMİSİ

İÇİNDEKİLER

1. Nükleer Enerji Nedir?
2. Nükleer Enerjinin Kısa Tarihçesi ve Dünyada Kullanımı
3. Nükleer Kazaların Tahlili
4. Nükleer kazalarda diğer sektörlerdeki kazaların karşılaştırılması
5. Nükleer Enerjide Toplum Riski ve Diğer Risklerle Kıyaslanması
6. Çevremizdeki nesnelere yayılan mRem radyasyon miktarı ve insan sağlığına etkisi
7. Radyasyon İnsan Vücudunu nasıl etkiler

5. NÜKLEER ENERJİDE TOPLUM RİSKİ VE DİĞER RİSKLERLE KIYASLANMASI

Risksiz enerji üretimi yoktur. Enerjinin dışındaki herhangi bir sahada da riski sifıra indirmek mümkün değildir. Risk yeni teknolojiler sayesinde azaltılabilir. Kaldı ki, risk izafi bir kavramdır. Mesela, sokağa çıktığımız anda, risk alıyorsunuz demektir. Çünkü her an bir trafik kazasına veya terör eylemine kurban gidebilirsiniz. O halde risk yerine emniyetli olup olmadığına bakılmalı ve bunda bir sınırı olmalıdır. Yani olayın güvenli olduğundan söz etmek demek o olayın riskinin emniyetli bir hedef olarak alınan belirli bir değerin altında olmasından söz etmek demektir.

Riskini belirli bir değerin altında olmasını sağlamak için yüksek düzeyde yatırım yapılması gerekir.

ABD Standartlarına göre, kalp krizlerinin ölümlerine sonuçlanmasını önlemek için gezici tıbbi müdahale ekipleri kurulmasının önlenen ölüm başına yatırım bedeli 30.000 \$'dır. Gökdelen inşaatındaki ölümlerle sonuçlanan kazaları azaltmak için, önlenmesi düşünülen ölüm sayısı başına ilave yatırım tutarı 100.000 \$'dır.

Bu örnekler, bir olayın riskinin ne kadar az olması istenirse, bunu gerçekleştirmek için yapılması gereken fazladan yatırımın o kadar yüksek olması gerektiğini göstermektedir. Bu işe kabul edilebilir risk kavramını gündeme getirmiştir.

Günümüzde uzmanlar, günlük hayatta kabul edilebilir riskler için 0,0.001 değeri üzerinde ittifak etmiş bulunmaktadır.

Bazı olayların bir yıldaki ölümcül risklerine aşağıdaki örnekleri verebiliriz.

1. 22-24 yaşındaki gençlerin otomobil kullanırken yaptıkları kaza sonucu ölüm riski yaklaşık 0,00.033'tür.
2. 45 yaşındaki büyüklerin kanserden ölme riski 0,006'dır.
3. 55 yaşındaki büyüklerin kalp ve dolaşım bozukluğundan ölme riski yaklaşık 0,02'dir.
4. Elektrik enerjisi kullanmanın cereyan çarpması sonucu ölüm riski, yaklaşık 0,000.004'tür.
5. Nükleer enerji tesisindeki personelin bir nükleer kaza sonucu ölüm riski 0,0.000.00'den daha küçüktür (W. Kröger & S. Hirschbergs -1993).

Yukarıdaki örneklerde görüldüğü gibi, nükleer kaza sonucu 0,0.000.001 olan ölüm riski "kabul edilebilir risk"den 1000 kat daha küçüktür.

Enerji sistemleri dışındaki diğer endüstri alanlarındaki risk aşağıdaki çizelgede verilmiştir.

Yıllık ölüm ihtimali	Endüstri Kolu	Ölüm Sebebi
$10^{-6} - 10^{-5}$	Terzilik, Ayakkabıcılık	Kaza
$10^{-5} - 10^{-4}$	Tekstil, Kâğıt, Matbaacılık	Kaza
	Gıda Endüstrisi	
	Kimya Endüstrisi	
$10^{-4} - 10^{-3}$	Metalurji, Tersane, İnşaat	Kaza
	Madencilik, Dökümhane	Prömokonyoz
$10^{-3} - 10^{-2}$	Uçak Yolculuğu, Uçak Per.,	Kaza
	Kok Fırın	Çiğer Kanseri
$>10^{-2}$	Hardal Gazı İmalatı	Çiğer Kanseri
	Naftilamin imalatı	Mesane Kanseri

Çizelgede görüldüğü gibi, terzilik, ayakkabıcılık gibi işlerde bile 10^{-6} ile 10^{-5} gibi bir risk söz konusudur. Gıda ve kimya endüstrisi gibi hafif endüstrilerde kaza riski 10^{-5} ile 10^{-4} , inşaat sektörü gibi yaygın çalışma alanlarında ve metalurji gibi ağır endüstrilerde ise risk 10^{-4} ile 10^{-3} kadardır.

Uluslararası Radyasyon Koruma Komitesinin (ICRP) belirlediği, radyasyon işçileri için maksimum kanser riski $2,5 \cdot 10^{-4}$ olup ortalama olarak 10^{-4} kabul edilebilir. Bu değer nükleer endüstriyi hafif endüstri ile ağır endüstri arasında bir yere koyar.

İleri ülkelerde trafik kazaları riski 10^{-4} olduğuna göre, işyerine otomobili ile giden bir işçi radyasyon işçileri ile aynı riske sahiptir.

Toplumda olumsuz etkileri bilindiği halde, yaygın bir şekilde kullanılan sigaradan günde bir paket içilmesi durumunda ortalama ömrü erkeklerde 6.4 yıl, kadınlarda 2,3 yıl kısaltmaktadır. Buna göre her sigara erkeklerin ömrünü ortalama 10 dakika kısaltmaktadır. Diğer yaygın şikayetlerden biri fazla kilolu olmaktır. Ölçülerimize ve yapımıza göre normalden fazla olan her kilogram, ömrümüzü ortalama 2 ay kısaltır.

Nükleer santraller sayesinde, Termik santrallerden çıkan ve çevreyi kirleterek halk sağlığını büyük ölçüde tehdit eden atıklardan, belirli oranda kurtulma imkanına da kavuşmuş oluyoruz.

Şimdi 1000 MW gücündeki bir kömür santralini ele alalım.

Kömür santrali bir günde 2500 ton kömür yakar ve havaya;

- 21 ton CO₂
- 300 ton Nox
- 5 ton kül

- kömürün ihtiva ettiği uranyum ve toryum elementlerinden $10,25 \times 10^7$ Bq nükleer radyasyon yayılır.
  - Bu kömür santrali yaydığı;
  - CO₂ dolayısıyla sera etkisine
  - NO_x ve SO₂ dolayısıyla, asit yağmurlarına ve Ozon deliklerinin büyümesine sebebiyet verir.
- Bugün 330.651 MW kurulu gücüyle dünya enerji talebinin %17'sini karşılamakta olan nükleer enerji sayesinde çevreye her yıl;**
- 1,5 milyar ton CO₂
  - 2 milyon ton SO₂
  - 1 milyon ton NO_x atılması engellenmekte ve 150.000 ton zehirleyici metaller solunmasının ve astımdan bronşitten ve akciğer kanserinden,
  - * 4.300 kişinin ölmesinin
  - * 660.000 kişinin de hastalanmasının önüne geçilmektedir.

6. ÇEVREMİZDEKİ NESNELERDEN YAYILAN MİLİ REM RADYASYON MİKTARI ve İNSAN SAĞLIĞINA ETKİSİ

Milî rem:

Bir mrem'e maruz kalmak 7 milyon radyasyon parçacığı tarafından çarpılmak demektir. Hayatımızın her saniyesinde doğal radyasyonlar tarafından ışınlanmaktayız. Uzaydan dünyaya yağın kozmik ışınlardan gelen parçacıklar bize yılda 30 mrem radyasyon verir. Yeryüzündeki uranyum, potasyum ve toryum gibi radyoaktif maddelerden yılda 20 mrem, Tuğla, beton, sıva ve topraktan inşa edilen binalarımızın her yanından 10 mrem, Vücudumuzda bulunan ve radyoaktif olan her şeyden (özellikle potasyum) yılda ortalama 85 mrem' lik bir doz almaktayız. Bir tıbbi röntgen çekimi bizi 50 mRem'e maruz bırakmaktadır.

Oysaki, Three MILE Island kazasında çevrede

ölçülen ortalama doz 1,2 mrem'di.

1 mRem Radyasyon Ne Kadar Tehlikeli:

1 mRem radyasyon kanserden ölme riskini 8 milyonda 1 oranında artırır.

Bu değer, ABD Bilimler Milli Akademisi İyonlaştırıcı Radyasyonun Biyolojik Etkileri Komitesi'nin (U.S. National Academy of Sciences Committee on Biological Effects of Ionizing Radiation) ve Birleşmiş Milletler Atomik Radyasyonun Etkileri Bilimsel komitesinin (United Nations Scientific Committee on Effect of Atomic Radiation) vardığı bağımsız sonuçtur. Uluslar arası Radyolojik Koruma Kurulu' nun (International Commission On Radiological Protection) sonucuda, aşağı yukarı aynıdır: 10 milyonda bir.

Bu risk, ortalama ömrümüzün 1,2 dakika kısalmasına sebebiyet verecektir. Ömrümüzü aynı ölçüde kısaltan diğer faaliyetlerimiz şunlardır:

- Sokakta 3 kez karşıdan karşıya geçmek.
- Bir sigaradan yaklaşık 3 nefes almak
- Kilolu birinin fazladan 10 kalori alması (tereyağlı ekmekten bir ısırık)
- 4,5 km. fazla otomobil kullanmak

Radyasyonun kansere sebebiyet vermesinin yanında, genetik sakatlıklara da sebep olmaktadır.

Burada sadece kıyaslanmalı, birkaç örnek vermenin yeterli olduğu kanaatindeyiz.

Genetik etki bakımından:

28,35 gr. Alkol 140 mrem'lik radyasyona eşittir. 1 fincan kahve 2,4 mrem'lik doza eşit. 5 saat pantolon giymek 1 mrem radyasyona eşittir.

Başka hastalığa sebebiyet veriyor mu?

Japonya'da her biri 130.000 mrem'e maruz kalan 24.000 kişi üzerinde yapılan çalışma sonunda, böyle bir kanıtla rastlanmamıştır.

7. RADYASYON İNSAN VÜCUDUNU NASIL ETKİLER?

Nükleer enerji üretiminde kullanılan kararsız bir yapıya sahip radyoaktif elementlerden ve nükleer reaksiyonlardan radyasyon meydana gelmektedir.

Radyasyon Gama ışınları, nötronlar, elektronlar ve benzerleri gibi saniyede 200.000 km. gibi yüksek hızlarda hareket eden birkaç tip atom altı parçacık içerir. Bunlar kolaylıkla insan vücuduna nüfuz edebilir ve vücudu oluşturan biyolojik hücrelere hasar verebilir. Bu hasar bir kanserin ortaya çıkmasına neden olabilir ya da üreme hücreleri içinde yer alırsa; gelecek kuşakları etkileyecek genetik bozukluklara yol açabilir.

8. NÜKLEER YAKIT REZERVLERİ

Dünya Toryum Rezervi

Türkiye	380.000 ton	Eskişehir-Sivrihisar
Hindistan	300.000 ton	
ABD	298.000 ton	
Norveç	183.000 ton	
Kanada	100.000 ton	
Avustralya	49.000 ton	
G. Afrika Cum.	39.000 ton	
Brezilya	18.000 ton	

Dünya Uranyum Rezervleri

Avustralya	529.000 ton
ABD	356.100 ton
G. Afrika Cum.	344.400 ton
Kanada	214.000 ton

Nijer	172.720 ton
Nambiya	100.750 ton
Brezilya	100.000 ton
Türkiye	9.130 ton
Diğer	20.837 ton

9. NÜKLEER ATIKLAR

Nükleer güce tepkilerin en önemli sebeplerinden biri de nükleer atıklardan gelebilecek tehlikeler konusundaki yersiz korkulardır.

Bu konu ile ilgilenen bilim adamları, radyoaktif atıkların ortadan kaldırılmasının önemsiz teknik bir konu olduğu görüşündedir. Dünyanın tüm elektriği nükleer güçle üretilse ve tüm atıklar da okyanusa atılsa, deniz canlıları için söz konusu radyasyon dozu, bugün doğal radyoaktif yüzünden var olan dozun % 1'i oranında bile olmayacaktır.

Nükleer atıklar, termik santral atıklarından ağırlık olarak 5 milyon kez, hacim olarak da milyarlarcaya daha küçüktür. Bir yıllık nükleer atık 1,5 ton ağırlığındadır ve 0,380 m³lük bir hacim işgal eder.

Büyük bir kömür santralından, dakikada 15 ton CO₂, her beş dakikada 1 ton SO₂, dakikada 2.200 ton kül, NO_x, rodan gazı içeren Uranyum ve Toryum atılmaktadır.

Peki nükleer atıkları nerede muhafaza edeceğiz; atığı cama dönüştürerek, okyanusun derinliklerine atarak veya atıkları kayaya dönüştürüp, kayaların doğal ortamı olan yerin altına gömerek.

Aşağıdaki şema, Nükleer atıkları cam ve kayaya dönüştürerek nasıl zararsız hale getirildiğini çok iyi izah etmektedir.

* "Nükleer Enerji" başlıklı haberimiz bir sonraki sayıda (89.sayı) devam edecektir.

TEHLİKENİN “YARDIMSEVER” YÜZÜ ASANSÖRLER!

Asansör Komisyonu Başkanı
Mak. Müh. Doğan USTAER

Küçük kızınızla bindiğiniz asansör 13. kattan aşağı inerken halat koparsa ne yaparsanız....?

Bu durumda yapacak bir şeyiniz yoksa, korku tünelinin sonu hiç de iyi olmaz.

Ülkemizde insan taşıyan taşıtlar arasında en ciddiye alınmayan taşıt, asansördür. Hava, deniz, kara taşıtlarının her birisi yasal zorunluluk gereği belli dönemlerde fenni, periyodik kontrolden geçmektedir. Fakat asansörde böyle zorunlu kontrol olmadığı için, sektördeki denetim boşluğu; kural tanımaz pişkinliği ödüllendirilmekte; hepimizin hayatı, kendilerine “asansörcüyüm” diyen, “çantacıların” insafına kalmaktadır. Yasal olarak asansör bakım işini

üstlenebilmek için bazı kriterler isteniyorsa da, yeterli denetim, kontrol olmadığı için, çoğu yerde “asansörcüyüm” kelimesi hem ehliyet hem ruhsat yerine geçmekte ve bu yüzden sektörde kalite, seviye düşmektedir.

Bugüne kadar yetkililerin ilgisiz, konuyla ilgisizlerinde yetkisiz olduğu ve yıllardır sorunların çözüm beklediği, bu sektörde herkes birilerinin sihirli değneğini değiştirerek, bölgesindeki asansör mezarlıklarını, asansör uygarlığına çevirmesini beklemektedir.

Kağıt üzerinde yapılan iyi niyetli çalışmalar, ne yazık ki asansör kazalarının önüne geçmemekte, bir an önce radikal önlemler alınmasına gerek duyulmaktadır.

Bu önlemlerin en önemlisi zorunlu periyodik kontrolden geçmektedir. Amerika'yı yeniden keşfetmenin anlamı olmasa gerekir. Çünkü batılı ülkelerde asansörler, resmi kurumlar tarafından periyodik olarak her yıl kontrolden geçirilmektedir.

38

Almanya'ya yapmış olduğum teknik bir gezide bu kontrollerden birine katılarak, kontrolde yapılanların, Odamızın yaptığı fiziki kontrolden çok farklı olmadığını gördüm ve bu denetimi MMO'nun rahatlıkla yapabileceğine inandım.

TMMOB, MMO 1954'de anayasa ile kurulmuş kamu kurumu niteliğinde resmi bir kuruluştur.

15 Şubat 2003 tarih 25021 sayılı resmi gazetede yayınlanan ve yürürlüğe giren asansör yönetmeliğinin 24.maddesi "Her asansörün kontrolünün yılda en az bir kez, yapının bağlı bulunduğu belediyeler tarafından yapılmasını veya kadrosu müsait değilse yaptırılmasını öngörmektedir.

Odamızdaki teknik personelimiz, belirli dönemlerde asansör denetim eğitimi aldıklarından bu kontrolleri başarıyla uygulamaktadırlar.

Varmak istediğimiz nokta Bursa'yı asansör uygarlığına örnek, model yapmaktır.

Odamız tarafından asansörlerin periyodik kontrol ve denetimleri yapılıp, 1 yıllık fenni muayene ve kullanıma uygunluk raporu verildikten sonra Bursalılar korkmadan binecekleri sağlıklı çalışan asansörlere sahip olacaklardır.

Kişilere değil, kurulan sisteme güven sağlanmalıdır. Askerde söz vardır "Güven kontrole mani değildir."

Odamızın MMO/ 2003/ 324 sayılı "Asansörlerde denetimsizlik" adlı yayınında, kelimenin tam anlamıyla "Asansör Mezarlığından" kesitler sunulmuştur. Bu yayını görenlerin asansöre binerken bir kez daha düşüneceklerinden eminim.

Son olarak şunu belirtmek istiyorum asansör değil, denetimsizlik kazaya sebep olur.

TİDEB ARGE TEŞVİKLERİ

Hazırlayan: **Yard. Doç. Dr. Murat YAZICI**

U.Ü.TBMYO End. Kalp. Prog. Başk.

Ar-Ge Danışmanı

Sanayi kuruluşlarına yeni bir ufuk açan Para Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 1 Haziran 1995 tarihinde yürürlüğe koyduğu, 4 Kasım 1998 ve 10 Şubat 2001 tarihlerinde iyileştirilerek yeniden yayınladığı TÜBİTAK-Teknoloji İzleme ve Değerlendirme Başkanlığı (TİDEB) ve Dış Ticaret Müsteşarlığı işbirliğinde uygulanmaktadır. Ar-Ge Yardımından yararlanmak isteyen kuruluşlar, uygun olarak düzenleyip TÜBİTAK-TİDEB'e başvururlar. Proje Öneri Dokümanının yeterli ayrıntı ve kapsamda hazırlanması değerlendirme sürecinin başlatılması için ön koşuldur.

Proje önerisi, sanayi ve Ar-Ge deneyimine sahip TÜBİTAK-TİDEB proje sorumlusu tarafından yapılan ön değerlendirme sonrasında, projenin ilgili olduğu teknoloji alanında uzmanlığı olan üniversite veya araştırma kurumları akademisyenlerine hakemlik görüşü almak üzere gönderilir. Hakemler tarafından yerinde yapılan inceleme sonrasında hazırlanan ve Uygulama Esasları esas alınarak TÜBİTAK-TİDEB proje sorumlusu tarafından oluşturulan karar taslağı, ilgili TÜBİTAK-TİDEB Alan Komitesi görüşüne sunulur. Proje önerilerinin ağırlıklı teknolojik alan dağılımları dikkate alınarak kurulan Elektrik-Elektronik- Enformasyon Teknolojileri; Makina İmalat Teknolojileri ve Malzeme-Metalurji- Kimya Teknolojileri Alan Komiteleri, uzmanlıklarına ve sanayi bilgisine güvenilen akademisyenlerden oluşmaktadır. Alan Komitesi, Ar-Ge Yardımı alacak projelerin belirlenmesi kararını oluşturan kuruldur. Değerlendirme sonucu ilgili kuruluşa bildirilir ve projeyi gerçekleştirme sürecinde izlemek üzere bir proje izleyicisi atanır.

DESTEKLENEN AR-GE FAALİYETLERİ

Desteklenen Ar-Ge faaliyet aşamaları aşağıdadır;

- Kavram geliştirme
- Teknolojik/teknik ve ekonomik yapılabilirlik etüdü
- Geliştirilen kavramdan tasarıma geçiş sürecinde yer alan laboratuvar çalışmaları v.b. çalışmalar
- Tasarım ve çizim çalışmaları
- Prototip üretimi
- Pilot tesisin kurulması
- Deneme üretimi
- Patent ve lisans çalışmaları
- Satış sonrasında ürün tasarımından kaynaklanan sorunların çözümü faaliyetleri.

DESTEK MİKTARI VE SÜRESİ

Bünyelerinde veya Türkiye'de bünyeleri dışında AR-GE faaliyetinde bulunan kuruluşların 3'üncü maddede belirtilen faaliyetlerine ilişkin harcamaları bu Tebliğ kapsamında belirtilen esaslar çerçevesinde temel destek oranı olarak en fazla %50 oranında ve ilave desteklerle beraber en fazla % 60'a kadar desteklenir. Destek süresi proje bazında en çok 3 (üç) yıldır.

Kuruluşun yapmış olduğu faaliyetin AR-GE olup olmadığı, harcama miktarının söz konusu faaliyet ile uygunluğu ve destekleme oranı ile destekleme tutarları Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca tespit edilecek kriterler çerçevesinde TÜBİTAK tarafından incelenip sonuçlandırılır. TÜBİTAK'ın konuyla ilgili olarak üstleneceği görevin diğer esas ve ayrıntıları Müsteşarlık ile TÜBİTAK arasında yapılacak protokolle belirlenir.

Kuruluşların gerek bünyelerinde yapacakları, gerek bünyeleri dışında üniversite veya benzeri kurumlara yaptıracakları AR-GE faaliyetlerinin desteklenebilmesi için söz konusu harcamaların ölçülebilir ve faturalandırılmış olması gerekmektedir.

ÖDEMELER NASIL YAPILMAKTADIR?

TÜBİTAK tarafından yapılacak değerlendirme sonucu, proje bazındaki AR-GE harcamalarına uygulanacak "destekleme oranı" ile bu oran üzerinden hesaplanan "toplam destek tutarı" belirlenerek Dış Ticaret Müsteşarlığı'na intikal ettirilir. Desteklenen projeye ilişkin ödemeler Müsteşarlığın uygun görüşüne istinaden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yapılır. AR-GE desteğinden yararlandırılmasına karar verilen projeler için proje sahibi kuruluşlar, taleplerini altışar aylık dönemler itibarıyla doğrudan TÜBİTAK'a yapacaklardır.

Söz konusu dönemler;

- 1 Ocak - 30 Haziran
- 1 Temmuz- 31 Aralık

şeklinde olmaktadır.

Kuruluşlar taleplerinde önceki dönem/dönemlerle ilgili proje bazındaki AR-GE harcamalarını teşvik edeceklerdir.

Destekleme, AR-GE projeleri kapsamındaki;

- Araştırmacılara ve münhasıran araştırma faaliyetinde istihdam edilen teknisyenlere ilişkin personel giderleri,
- Münhasıran araştırma faaliyeti için kullanılan alet, teçhizat, yazılım giderleri,
- Münhasıran araştırma faaliyeti için kullanılan danışmanlık hizmeti ve buna eşdeğer hizmet alım giderleri,
- Ülke içindeki üniversiteler, TÜBİTAK'a bağlı AR-GE birimleri, özel sektör AR-GE kuruluşları v.b. AR-GE kurum ve kuruluşlarına yaptırılan AR-GE hizmet giderleri,
- Türk Patent Enstitüsü'nden alınacak patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tescilli ile ilgili giderleri,
- Doğrudan AR-GE faaliyetleri ile ilgili malzeme alımı v.b. alım giderlerini içerir.

Aşağıda belirtilmiş olan koşulları yerine getirmeleri halinde sanayi kuruluşlarının yararlanacakları temel destek oranına ilave destek sağlanır. Temel destek

oranı AR-GE giderleri toplamının en fazla % 50'sidir. Toplam destek oranı, ilave desteklerle beraber % 60'ı geçemez.

a) Sanayi kuruluşunun proje bazında desteklenen AR-GE faaliyetinin patentle sonuçlanması halinde, o proje bazındaki AR-GE giderleri için sağlanan toplam destek miktarının %10'u patentin alınmasından hemen sonra, ek destek olarak ilgili sanayi kuruluşuna ödenir.

b) Sanayi kuruluşunun geçmişteki kendi AR-GE faaliyetine ve/veya bu faaliyet sonucunda aldığı patente dayalı olarak, bir önceki yıl itibarıyla ürettiği özgün ürünün/ürünlerin satışından elde ettiği hasılatın toplam satış hasılatına olan oranına göre, AR-GE giderleri için sağlanan temel destek oranı, aşağıda gösterilen oranlarda artırılır:

Özgün Ürün Satış Hasılatı/ Toplam Satış Hasılatı	Uygulanacak Artış Oranı
%25'e kadar	%10
%25-%50 arası	%15
%50'nin üstünde	%20

c) Belli bir proje bazında desteklenen AR-GE faaliyeti içinde yer alan ve yukarıda (a) bendindeki tanıma uyan personel harcamaları, büyük işletmelerin projelerinde %60, KOBİ niteliğindeki işletmelerin projelerinde %75, teknopark, inkübatör v.b. kuruluşların projelerinde ise %90 oranında destekleme kapsamına alınır. AR-GE faaliyetinde doktoralı araştırmacı istihdam edilmesi durumunda bu personel harcamasının tamamı desteklenir.

d) Sanayi kuruluşu belli bir proje bazında Türkiye'deki bir üniversite ve/veya TÜBİTAK'a bağlı kurumlardan AR-GE hizmeti satın alınmışsa veya sözkonusu kuruluş AR-GE faaliyetini anılan kurumları eksen alan bir teknopark bünyesinde gerçekleştirmişse, bu tür hizmet alımları ya da teknoparkta gerçekleştirilen AR-GE faaliyeti giderleri için sağlanan destek oranı %30 oranında artırılır.

e) Sanayi kuruluşunun belli bir proje bazında desteklenen AR-GE faaliyetinin;

- 1) enformatik
- 2) esnek üretim/esnek otomasyon teknolojileriyle ilgili uyarılama
- 3) ileri malzeme teknolojileri

- 4) gen mühendisliği/biyoteknoloji
  - 5) uzay ve havacılık teknolojileri
  - 6) çevreye duyarlı teknolojiler
- alanlarında olması halinde sağlanan temel destek oranı %20 oranında arttırılır.

SORULARLA TİDEB PROJELERİ

AR-GE YARDIMI NEDİR?

Sanayi ve yazılım geliştirme faaliyeti ile uğraşan kuruluşların yararlanacağı AR-GE yardımı; araştırmaya ve yeni ürün ve üretim yöntemi ve teknolojisi geliştirmeye yönelik projelerin uluslararası kurallara uygun olarak; giderlerinin belirli bir oranının karşılanması anlamına gelmektedir.

AR-GE YARDIMININ KAPSAMI NEDİR?

Yardım kapsamına projelerin; personel, seyahat, alet/teçhizat/yazılım/yayın alımları, yurt içi ar-ge kuruluşlarına yaptırılan işler, danışmanlık/hizmet alımları, malzeme giderleri ile patent başvuru giderleri dahildir. Desteklenmesi istenen giderlerin AR-GE Yardımı kapsamına girip girmeyeceği TİDEB tarafından yapılacak proje inceleme ve değerlendirme sonucunda belirlenir.

HANGİ KURULUŞLAR AR-GE YARDIMINA BAŞVURABİLİR?

Sanayi kuruluşları ile yazılım geliştiren kuruluşlar AR-GE Yardımı için başvuru yapabilir.

ŞAHISLAR BAŞVURU YAPABİLİR Mİ?

Hayır, yalnızca şirket başvuruları kabul edilmektedir.

YENİ KURULAN BİR FİRMANIN AR-GE YARDIMINDAN YARARLANMA ŞANSI NE KADARDIR?

AR-GE Yardımı proje esasına göre yapıldığı için, öncelikle firmanın geçmiş faaliyetleri ve birikimine değil sunduğu projenin niteliklerine ve bu projeyi gerçekleştirebileceği yeteneğe sahip olup olmadığına bakılmaktadır. Şu ana kadar yeni kurulan çok sayıda kuruluş AR-GE Yardımından yararlandırılmıştır. Ancak yeni kurulan firmaların üniversite gibi araştırma kuruluşlarından hizmet

almaları AR-GE projelerini daha sağlıklı yürütmeleri için önerilebilir.

VERİLEN DESTEĞİN GERİ ÖDEMESİ OLUYOR MU?

Verilen destek hibe şeklindedir. Geri ödemesi yoktur.

DESTEĞİN ÜST SINIRI NEDİR?

Ar-Ge Yardımından yararlandırılan projelerin destek kapsamındaki giderlerinin belli bir oranı karşılanmaktadır. Destek oranı Büyük İşletmeler ve KOBİ'ler için ayrı ayrı hesaplanmaktadır. Her iki durumda da destek oranı en çok % 60 olabilmektedir. Alt sınır ise büyük işletmelerde % 25, KOBİ'lerde % 32'dir. Proje büyüklüğü konusunda bir sınırlama getirilmemektedir.

YARDIMIN TUTARI NASIL BELİRLENİYOR?

Ar-Ge Yardımından yararlandırılan projelerin destek kapsamındaki giderlerinin belli bir oranı karşılanmaktadır. Destek oranı hesaplanırken iki farklı kriter grubu dikkate alınmaktadır. Bunlar ana destek ve ek destek oranıdır. Ana destek oranı firmanın belgelendireceği arge harcaması ve ihracat performansına bağlı olarak hesaplanmakta, Büyük işletme ve KOBİ ayrımına göre farklı değerler almaktadır. Ana desteğin hesaplanma kriterleri TÜBİTAK ile DTM arasında yapılan bir protokolle belirlenmiştir. Ek destek oranı hesaplama yöntemi ise AR-GE Yardımı ile ilgili Karar'da yer almaktadır.

ÖDEME NE ZAMAN VE NASIL YAPILIYOR?

ARGE Yardımına hak kazanan projenin altı aylık giderleri (AGY 300 formu) TİDEB'e sunulur. TİDEB'in değerlendirmesi üç ay içinde tamamlanır. Değerlendirme sonucunda projenin desteklenmesine devam kararı verildiyse, destek oran ve miktarın belirtildiği AR-GE Yardım Bildirim Formu Dış Ticaret Müsteşarlığı onayına sunulur. DTM'nin onay bildirimini yaklaşık 3 hafta sonunda TİDEB'e, firmaya, Hazine Müsteşarlığı'na ve T.C. Merkez Bankasına yapılır. Ödeme, onay bildirimini takiben yaklaşık 1 ay içinde T.C. Merkez Bankası tarafından doğrudan firma hesabına yapılır.

Tideb Ar-Ge Teşvikleri başlıklı haberimiz bir sonraki sayıda (89.sayı) devam edecektir.

TÜRKİYE NEREYE GİDİYOR?

Türkiye ile Amerika arasındaki ilişkilerde görülen gerilemenin izahı, eski solculukla yeni İslamcılık arasındaki bileşimde yatıyor. Ve bayağı da ciddi bir gerileme söz konusu

Robert L. Pollock

Radikal 18 Şubat 2005

Birkaç yıl önce İstanbul'da bir sergiye katılmışım. Ülkedeki son askerî darbe dönemine (1980) dair resimler sergileniyordu. Fakat görünen oydu ki ressamlar, Türkiye demokrasisinin akıbetinden ziyade, küresel kapitalizmin yol açtığı adaletsizliklerle ilgileniyordu. Aslında bu çalışmalara solcu karikatürler demek bile azdı (birçoğu şişman kapitalistleri Sam Amca şapkaları ve iğne ipliğe dönmüş işçilerle tasvir ediyordu). Hatırladığım kadariyle, sergiyi gezen açık göz bir Türk, meseleyi şöyle açıklamıştı: "Bu sergi Türk ressamlarının, Sovyet ressamlarının Stalin baskısının doruğa çıktığı dönemlerde bile reddettiği düzensiz tarza kendi gönülleriyle bağlanmak istediklerini gösteriyor."

İdeolojik husumet

Bu sergi, ABD'de 'Türkiye'yi kim kaybetti' sorusu üzerinde son dönemde kopan fırtınalı tartışmalar vesilesiyle geldi aklıma. Zira sergi, Kore'den başlayarak Sovyet yayılmacılığına karşı mücadele eden iki NATO müttefiki arasındaki 50 yıllık özel ilişkinin, uzun zamandır İstanbul seçkinlerinin çoğunda hasil olan ideolojik husumet ve entelektüel gerilemenin etkisine girdiğini gösteriyordu. Ve 2002 seçimi, giderek yozlaşan ve Türk-Amerikan ilişkilerini önemseyen merkez partilerinin kendi kendilerini yok etmesine sahne oldu; ortaya çıkan boşluğu ise Adalet ve Kalkınma Partisi'nin (AK Parti) sinsi, fakat kurnaz İslamcılığı doldurdu. İlişkilerdeki gerilemenin (Türkiye'nin Irak savaşında yanımızda yer almayı reddetmesinden kaynaklı karşılıklı küskünlüğün ötesine geçen bir durumdu bu) izahı, eski solculukla yeni İslamcılık arasındaki bu bileşimde yatıyor. Ve bayağı da ciddi bir gerileme söz konusu. Bu ay başında Savunma Bakan Yardımcısı Douglas Feith ile Ankara'ya yaptığım kısa ziyarette, zehirli bir atmosferle karşılaştım (neredeyse tüm siyasetçiler ve laikinden dincisine dek tüm medya kurumları, aşırı Amerika karşıtı vaazlar vermekteydi); yanı sıra Arap

dünyasındaki devlet güdümü basının bile çoğunu sollayan bir Yahudi nefretli söz konusuuydu (aynı Türk ressamları gibi). Eğer Nazi misali demekte tereddüt ediyorsam bunun tek nedeni şu: Goebbels muhtemelen bu tanımı fazla kaba olduğu gerekçesiyle reddederdi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın gözdesi konumundaki İslamcı gazete Yeni Şafak'ı ele alalım. Gazetede 9 Ocak tarihinde yayımlanan bir haberde, ABD güçlerinin birçok Iraklı'nın cesedini Fırat Nehri'ne attıkları, bu yüzden mollaların halkın nehir balıklarını yemesini yasaklayan bir fetva çıkardığı iddia ediliyordu. Yeni Şafak ayrıca ABD güçlerinin Felluce'de kimyasal silah kullandığını ısrarla öne sürüyordu. Köşe yazarlarından biri, ABD askerlerinin kadınlara ve çocuklara tecavüz edip cesetlerini köpekler yessin diye sokak ortasında bıraktığını savunuyordu. Gazetenin 'atlatma haberleri' arasında, Irak'taki ABD güçlerinin yanına 1000 İsrail askerinin konuşlandırıldığı da vardı ve ABD ordusu ölen Iraklıların kalıntılarını toplayıp Amerikan 'organ pazarında' satışa çıkarıyordu. Laik basının da aşağı kalır tarafı yok. Hürriyet gazetesi İsrail özel timlerini, Musul'daki Türk güvenlik personeline suikast düzenleyip öldürmekle, ABD'yi de insani yardım kisvesi altında Endonezya işgalinin düğmesine basmakla itham ediyordu.

Sabah gazetesinde bir köşeyazarı geçen sonbaharda, ABD'nin Türkiye Büyükelçisi Eric Edelman'ı, "etnik kökeni" doğrultusunda hareket etmekle suçluyordu (tahmin edin kökeni ne: elbette Yahudi). Edelman gerçekten de, Amerika'nın imajını ve çıkarlarını ülke dışında savunma görevini son derece ciddiye alan, nadir bulunan bir dışişleri görevlisi. İçinde çalıştığı entelektüel iklim öylesine çılgınca boyutlara ulaştı ki, kendisini ABD Jeoloji Araştırmaları'ndan bilim adamlarıyla birlikte bir konferans düzenlemek zorunda hissetti: Konferansta Amerika'nın nükleer denemelerinin son tsunami felaketine yol açmadığı anlatıldı.

Dost olduğu farz edilen bir ülkede, elçilik görevlilerinin bu kadar kuşatılmış halde yaşadığına hiç tanık olmadım. Erdoğan'ın ofisi, geçenlerde Türk yetkililerinin, İstanbul'daki büyükelçilik konutunda Ortodoks Killsesi'nin 'Ekümenik' Başpiskoposu onuruna verilen bir resepsiyona katılmalarını yasakladı. Peki neden? Çünkü 'ekümenik' evrensel anlamına geliyor ve her nasılsa bu, Türkiye'yi bölme komplosunun bir parçası sayılıyordu.

Çılgınca iddialar

Türk başkentinde son dönemde yaşanan belki de en Amerikan karşıtı hikâye ise 'sekizinci gezegen' teorisi: Bu teoriye göre, ABD yakında dünyaya bir göktaşının çarpacağını bilmekte kalmıyor, o göktaşının Kuzey Amerika'ya vuracağını da biliyor. Ortadoğu'yu sömürgeleştirme arzumuzun nedeni de işte bu. Biliyorum, bunların hepsi kulağa çok çılgınca geliyor. Fakat bu tür hikâyeler, Ankara'nın en muktedir yemek masalarında, bütün ciddiyetiyle anlatılıyor. Ortak fikir şu: ABD'nin dünyada yaptığı neredeyse her şey (tsunami yardımı bile) gizli niyetlere dayanıyor, genellikle de Yahudileri koruma amacını güdüyor. Bu tür kara çalmalar karşısında Türk siyasetçileri mutlak bir suskunluk içinde. Aslında bizzat Türk parlamenterler ABD'yi Irak'ta 'soykırım' uygulamakla suçladı; Erdoğan da (vaktiyle Müslüman dünyaya örnek teşkil edeceğini umuyorduk), Irak seçimlerinin meşruiyetini sorgulayan az sayıda dünya lideri arasında yerini aldı. Durum kendilerine sorulduğunda Türk siyasetçileri hemen, 'kamuoyu' ile zıtlama riskine giremeyecekleri iddiasını öne sürüyor.

O kamuoyu korkusu ki Erdoğan'ı, Condoleezza Rice'a 'West Wing' adlı kurgusal TV dizisinin bir bölümünde Türkiye'nin kötü gösterilmesine dair protestolarını iletecek noktaya getirdi. Dediklerine göre söz konusu bölüm, Türkiye'nin kadın haklarını tehdit eden gerici bir popülist hükümetin eline geçmesini anlatıyormuş. (Bana pek de yanlış gelmedi.)

Eskiden olsaydı Türkiye'de böyle bir hükümeti akliselime davet edecek kadar güçlü bir muhalefet partisi bulabilirdiniz. Fakat bugünkü tek muhalefet can çekişen bir Cumhuriyet Halk Partisi'nden (CHP) ibaret, ki bir zamanlar Atatürk'ün partisiydi.

Son parti kongresinde CHP lideri rakibini, kendisine karşı düzenlenen bir CIA komplosunun parçası olmakla suçladı. Bütün bunlar mevcut hükümette ve devlet bürokrasisinde nispeten ABD yanlısı bir-iki yetkilinin

bile kalmadığı anlamına gelmiyor. Fakat kamuoyu önünde bir şey söylemekten korkuyorlar. Kendi aralarında ise sürekli, ABD'nin 'farklı şekilde yapabilecek olduğu' önemsiz meselelerden şikâyet ediyorlar.

Erdoğan'ı ilk ABD 'tanıdı'

Tamamen unutulmuş şey ise, Başkan Bush'un Erdoğan'ı başbakan olarak tanıyan ilk dünya liderlerinden biri olduğu; o günlerde Türkiye'nin kendi hukuk sistemi hâlâ Erdoğan'ın bu görevi üstlenecek kadar laik olup olmadığını tartmaktaydı. Unutulan şey, ABD'nin on yıllarca verdiği askeri destek. Unutulan şey, Türkiye'nin Ceyhan limanına ulaşan Hazar petrol hattını garanti altına almak için yıllar boyu gösterdiği çabalar. Unutulan şey, ABD yönetimferiminin, modern Türkiye'yi yıllar öncesinde kalan Ermeni soykırımından dolayı suçlayan yasa tasarısının geçirilmesi yönünde her yıl yapılan girişimlerle mücadele etmeyi sürdürmesi. Unutulan şey, ABD'nin Türkiye'nin AB üyeliği için yorulmadan sürdürdüğü lobi faaliyeti. Her şeyin ötesinde, Amerika'nın PKK karşısında yaptığı yardımlar da unutuldu. Örgütün şu an İçeride bulunan lideri Abdullah Öcalan, Türkiye'nin askeri hareket tehdidinin ardından 1998'de Suriye'den sınır dışı edildi. Sonrasında Avrupa hükümetleri arasında sıcak patates misali elden ele dolaştı ve (buraya dikkat!) Avrupalılar Öcalan'ı idam cezası alabileceği gerekçesiyle Türkiye'ye iade etmeyi reddetti. Nihayet Nairobi'deki Yunan büyükelçiliğinde saklanırken (Amerikan istihbaratının yardımıyla) yakalandı. Ben hâlâ biliyorum ki göğsünü gere gere ABD yanlısı olduğunu söyleyen bir avuç Türk, 'Bize Öcalan'ı verdiler, Bundan daha önemli ne olabilir?' diyor. Biliyorum ki Feith (Türk basınının işaret etmekten geri kalmadığı üzere, bir başka Yahudi) ve ardından Rice, Türk liderlerle görüşmelerinde, eğer iki ülke arasındaki ilişkilere değer veriyorlarsa, bazı tehlikeli söylemlere karşı çıkılması gerektiği konusunda bastırdı. Bu konuda tatmin edici bir yanıt aldıklarına dair hiçbir işaret yok. Türk liderleri, atıfta buldukları 'kamuoyu' tavrının hâlâ tersine döndürülebilir olduğunu anlamalı. Fakat işler birkaç yıl daha böyle giderse ne olacağını kim bilebilir? Atatürk'ün mirasının büyük bölümü kaybedilme riski altında ve bu kez eski Osmanlı haşmetinden de geriye kalan hiçbir şey yok. Türkiye kolayca ikinci sınıf ülkelerin safında yerini alabilir. dar kafalı, paranoyak, marjinal ve (tam da bu yüzden) Amerika'yla dostluğu bitmiş, Avrupa'da ise sevilmeyen bir ülke.

RÖPORTAJ

BEN BİR TÜRK DOSTUYUM

Radikal 23 Şubat 2005

Kendimi Türk-Amerikan ilişkilerinin savunucusu olarak görüyorum. Türk kamuoyunun gittiği yönü gördükçe hayli kaygılanıyorum

"Avrupa'nın hasta adamı-yine" başlıklı yazısı Türkiye medyasından yankı bulan The Wall Street Journal yazarı Robert E. Pollock ile söyleşi:

44

Yazınız Türkiye'de hayli tartışma yarattı. Bunu bekliyor muydunuz?

Umuyordum. Ben kendimi Türk-Amerikan ilişkilerinin savunucusu olarak görüyorum, Türk kamuoyunun görüşlerinin gittiği yönü gördükçe de hayli endişeleniyorum. Bu yazıdan sonra benim gibi Türk-Amerikan ilişkilerine değer veren Türklerin, seslerini yükseltme gereği duyacağını umuyordum. Çünkü ben, Türk-Amerikan ilişkilerine değer veren Türklerin çoğunlukta olduğunu düşünüyorum ve bu makalenin onların elini kuvvetlendireceğini umuyordum.

The Wall Street Journal'da son 20 yıldır Türkiye aleyhine bir haberin çıkmadığını biliyoruz. Türkiye'ye hep destek veren böylesine etkin bir gazetede Türkiye'ye sivri eleştiriler içeren bir yazının çıkması, 'Acaba bu Washington'dan gelen bir mesaj mı' sorusunu akla getirdi. Yazdıklarınız üst düzey Amerikalı yetkililerin görüşlerini yansıtıyor mu?

Evet, bu makale, Washington'ın Türk-Amerikan ilişkilerinin geleceği açısından kaygılarını

yansıtıyor. Çünkü Amerikalı yetkililer, Türkiye'de Amerika'nın aleyhinde çok çirkin şeylerin, hatta çoğu zaman yalanların söylendiğinin ve Türk hükümetinden hiç kimsenin çıkıp bu yalanlara yanıt vermediğinin farkında. Bu bağlamda yazım tabii ki Amerikan hükümetinin görüşlerini yansıtıyor. Ancak yazıyı yazmamı Washington'dan birileri mi istedi diye soruyorsanız, bu sorunun yanıtı 'Hayır.'

Yazınızda ABD Savunma Bakanlığı Müsteşarı Douglas Feith'in Türkiye ziyaretinden bahsederken, Türkiye'deki basın ve siyasetçilerin yarattığı ortamı 'zehirli' diye tanımlıyorsunuz. Bu yazınız Feith'in gezisinin sonucundaki resmi görüşü de yansıtıyor mu?

Tabii ki yansıtıyor. Feith, kendisi de Türkiye'deyken Türk siyasetçilerinin Türk-Amerikan ilişkilerini medyada savunmaları ve bunu kamuoyuna da aktarmaları gerektiğini açıkça dile getirdi. Bazı söylenenler çok sorumsuzca, onun da ötesinde yanlış ve yalan, hatta Nazi'lerin yazdıklarını aratmayacak ölçüde. Mesela, Yeni Şafak gazetesi hayatımda gördüğüm

en sorumsuz gazete. Dünyada, ben böyle bir gazete görmedim.

Amerika Türkiye'de demokrasiyi desteklediğini belirtiyor. Türk medyasında çıkan ve sizin tepkinize yol açan, Rum Patrikhanesi'nin ekümenik olma iddiası ve 'Sekizinci Gezegen tartışmaları' gibi iddiaların yazılabilmesi bile demokrasinin Türkiye'de geliştiğini göstermiyor mu sizce?

Hayır, ben tam tersi olduğunu düşünüyorum. Siyasi, entelektüel, medya çevrelerinde kanıtı olmayan, kendi önyargılarını kamuoyuna empoze etmeye çalışan bir tutum sürdürmek demokrasiyi tehlikeye atan bir şeydir. Böyle ortamların yaratıldığı ülkelerde siyasi liderler bu tür yalan haberlere hemen meydan okumak ve onları yalanlamak zorundadır.

Mesela sizce ne yapılmalı?

Birinci yol, direkt olarak yanlış haberlerin yalanlanması olabilir.

Yeni Şafak gibi 'sabıkalı' gazeteler ise bence dışlanmalı. Beni yanlış anlamayın sansürlenmemi demiyorum, yine istediklerini yazabilmeli, ancak bence dışlanmalılar. Siyasetçiler, Yeni Şafak gibi gazeteler yayın politikalarını değiştirmeye kadar onlara röportaj vermemeli.

Yazınızda, "Türkiye kolaylıkla sıradan ikinci sınıf bir ülke konumuna düşebilir" diyorsunuz. Türkiye'yle Amerika uzun zamandır, yaklaşık yarım yüzyıldır, stratejik müttefik. İlişkiler bir anda böylesine kötüleşebilir mi sizce?

Kesinlikle. Bakın kimse kimyasal silah kullanan cani olarak anılmak istemez, hele de bu haberler doğru değilse. Şu anda Türk-Amerikan ilişkileri çok kötü bir yerde. 50 yıldır Türkiye hakkında

iyi düşünen insanlar artık Türkiye hakkında o kadar da iyi düşünmemeye başladı. Kanımca bu Türkiye için çok tehlikeli. Sadece Amerika'yla arasının bozulması açısından değil, Avrupa'yla ilişkilerin bozulması açısından da tehlikeli. Sorun, artan Amerikan aleyhtarlığı da değil. Kuzey Amerika'ya bir astreoidin çarpacağı gerekçesiyle Amerika'nın Ortadoğu'yu kolonileştirmeye çalıştığını öne süren 'Sekizinci Gezegen tartışmaları' tam bir delilik. Avrupa Birliği paranoyak ve marjinal bir Türkiye'yi içine almaz.

Siz kendinizi Türk-Amerikan ilişkilerinin savunucusu olarak tanımladınız. Ancak bu makalenizdeki tutumunuz Türkiye'ye karşı hayli sert. Hatta çoğunluk sizi artık Türk dostu olarak da görmüyor büyük olasılıkla. Sizce Türk-Amerikan ilişkileri önemli mi yoksa makaledeki tutumunuz gibi inceldiği yerden kopsun diye mi düşünüyorsunuz?

Bence Türk-Amerikan ilişkileri çok önemli. Türkiye, dünyanın çok kritik bir bölgesinde, uzun zamandır iyi bir müttefikimiz. Soğuk Savaş'tan sonra önemi azalmadı, tam tersine önemi her geçen gün artıyor. Ayrıca diğer Müslüman ülkelere demokratik bir ülke olarak da 'parlayan bir örnek' teşkil ediyordu. O yüzden Erdoğan'ın Irak'taki seçimlerin meşruiyetini sorgulayan dünyadaki nadir liderlerden birisi olması yakışık almayan bir şeydir.

Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Son olarak tekrar etmek istiyorum ki, söz konusu yazı, bir Türk dostu tarafından yazılmıştır. Amacı da, Türk-Amerikan ilişkilerine değer veren Türklerin seslerini yükseltmesi için uygun ortamı yaratmaktır. Umarım bu amaca hizmet etmiştir. (Radyonun 19 Şubat 2005 tarihli internet sayfasından alınmıştır.)

TÜRKLER ÖLÇÜYÜ KAÇIRDI

The Washington Times

Arnaud de Borchgrave

Radikal 9 Mart 2005

Türkiye'de soldan sağa, merkezden İslamcılara kadar, Nazi Almanyası'yla iğrenç kıyaslamalar eşliğinde ABD'ye hakaret yağdırılıyor

Vaktiyle müttefikimiz sayılan Türkiye'nin, günümüzdeki küresel Amerikan karşıtlığı yarışında altın madalyayı kapması kimsenin dikkatini çekmedi.

Bush yönetiminin politikalarına en olumsuz bakanlar listesi şöyle:

1) Türkler yüzde 82, 2) Endonezyalılar yüzde 81, 3) Lübnanlılar yüzde 80, 4) Arjantinliler yüzde 79, 5) Brezilyalılar yüzde 78. Şükür ki, BBC'nin dünya çapındaki 21 ülkede soru yönelttiği 22 bin insanın yarısı, 'Amerika'nın dünya üzerindeki etkisinin çok olumsuz olduğu' fikrine katılmıyor.

Beyrut'ta Suriye'yi suçlayan binlerce göstericiye bakıp da özgürlük yönünde Amerikan yanlısı sesler duyanlar, bir kez daha düşünsün. Mısır'da Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek'e ABD ile yakın ittifakından dolayı kızanların sayısı, siyasi özgürlüklere geçit vermemesine kızanlardan çok daha az.

Türk medyası tarafından yayımlanan uzun yalanlar ve çarpıtmalar listesine baktıktan sonra, o altın madalya pek de şaşırtıcı gelmiyor. Soldan sağa, merkezden İslamcılara kadar herkes, Nazi Almanyası'yla iğrenç kıyaslamalar eşliğinde ABD'ye hakaret yağdırıyor.

Ortadoğu Medya Araştırmaları Enstitüsü, ana akım medyamızın görmezden geldiği eğilimleri

gözler önüne sererek bir kez daha önemli bir iş yaptı.

Usame bin Ladin'in 11 Eylül'den bu yana ortaya çıkan 19 ses ve video kaydında söyledikleriyle bazı Türk gazetecilerin yazdıkları arasında fark bulmak zor. Hatta Türkler kindarlık bakımından Bin Ladin'i solluyor.

Sözgelimi İslamcı Milli Gazete'den köşe yazarı Süleyman Arif Emre şunları yazıyor: "Bildiğimiz gibi, Almanya'nın Hitler'i 2. Dünya Savaşı'nı başlattı ve onun ihtirasları yüzünden 50 milyona yakın insan öldü. Bush da Amerika'nın Hitler'i'dir. Hitler gibi o da dünya için bir lanet haline gelmiştir. Eğer dünyanın duyarlı liderleri Bush'u durdurmak için birleşmezse, onun ihtirasları yüzünden çok insan ölecektir."

Kin dolu Türk şöyle devam ediyor: "Siyonistlerin müttefiki olan Bush, aynı zamanda ırkçı felsefeye inanmaktadır. Hitler'in ırkçılığını geride bırakan Yahudi ırkçılığı ile buluşan Bush'un evanjelik kilisesinin inanışları, 'Şaron-Bush' ikilsinin aynı fanatik felsefenin militanları olduğunun yeterli kanıtıdır. Hitler Almanya kazanırsa yeni bir düzen kuracağını söylüyordu. Bush işgaller yoluyla aynı amacın peşinde. Afganistan ve Irak'ı takiben Başkan Bush'un işgaller haritası 22 İslam ülkesini daha kapsıyor." Emre bu rakama nasıl ulaştığının yanıtını da şu şekilde veriyor: "Çünkü Bush, Nil

ile Fırat nehirleri arasındaki her şeyi fethederek 5 bin yıllık Siyonist hayali gerçekleştirmek istiyor. Bush İran, Suriye, Suudi Arabistan ve Mısır'ı da işgal edeceğini ağzından kaçırdı bile."

Merkez sol Radikal gazetesinin köşe yazarlarından Nuray Mert ise Condoleezza Rice'i, 'ABD'nin dünyayı kaosa sürükleme projesinin önde gelen mimarlarından biri olarak' tanımlıyor ve "bu projenin en barbarca yoldan uygulandığını" savunuyor. Milli Gazete'den Burhan Bozgeyik de, "Bush yönetimi İslam'ın en kötü düşmanlarının elinde. Nefretleri öyle derin ki, ne kadar Müslüman kanı dökerlerse döksünler doymuyorlar... Yüz binler ölse bile onlara az geliyor" diye yazıyor ve ekliyor: "Şer üçgeninin (ABD, Britanya ve İsrail) Müslüman nefreti çılgınlık düzeyine ulaşmış durumda. Müttefikimiz olduklarını söylüyorlar, ama aslında Türkiye'yi yıkmayı planlıyorlar. Irak'taki sözde seçimler, ülkeyi bölmenin ilk adımından ibaret."

Sadece İslamcı aşırılıkçıların değil, Vahhabi öğretilerine bağlı olanlar da dahil milyonlarca Müslüman köktendincinin inandığını net olarak bilmesek, bu sözler insanın kulağına gülünç gelebilirdi. Ve dönüp kendimizi suçlardık.

Amerika'nın kamuoyuna yansıyan siyasi ifadeleri acınacak derecede savunmacı bir nitelik taşıyor. İtibardan yoksun bir siyaset bu. ABD'nin mali desteğiyle Arap dünyasına yayın yapan uydu kanalı El Hurra'da bile zaman zaman Bush yönetimine ağır eleştiriler yönelten demeçler çıkıyor. Pentagon'un soruşturmasında rapor veren gözlemciler ise bunun, 'güven kazanmak' için yapıldığını söylüyor.

İzmir'in eski belediye başkanı ve Dünya gazetesinin köşe yazarı Burhan Özfatura da, "Benim samimi inancım o ki... ABD yetersiz, son

derece saldırgan, İslam'ın gerçek düşmanı olan, beyni evanjelik saçmalıklarla yıkanmış, kana susamış bir ekip tarafından yönetiliyor. Bu ekibin İsrail'in komuta-kontrol sistemiyle sıkı ilişkisi var" diye yazıp şu sonuca varıyor: "ABD bugün ve gelecekte Türkiye için en büyük tehliktir." Amerikan karşıtlığı Türkiye'de nispeten yeni bir fenomen. 1990'lar boyunca Türkiye'de halkın yüzde 60'ı ABD ve onun politikalarının lehinde görüşlere sahipti. Irak savaşı birçok zihni kilitledi. Erdoğan ve İslami eğilimli partisinin iktidara gelişiyle soğuk rüzgârlar esmeye başladı. Türk meclisi ABD'nin Irak'a karşı bir kuzey cephesi açma planlarını reddedince ilişkiler dibe vurdu.

6 milyar dolarlık bir tatlandırıcı, yani sıra milyarlarca dolarlık kredi bu tavrı değiştirmede. Kuzey taarruzuna kalkışması öngörülen 4. Zirhlî Tugayı savaş gemilerinde kalakaldı. Sonunda Arabistan Yarımadası'nın etrafından dolaşıp Irak'a Kuveyt'ten girdiler.

Türk paranoyası, ABD'nin bağımsız ve petrol zengini bir Kürt devleti kurmak istediği yönündeki kuşkularla beslendi. Türk gazeteciler, Türkiye'nin huzursuz Kürtlerinin bunun ardından ayrılmaya çalışacağına kendi kendilerini inandırdı. Oysa Bush, Erdoğan'a ABD'nin Irak'ın toprak bütünlüğünü korumakta kararlı olduğu konusunda tekrar tekrar güvence vermişti. Fakat bu, Türk medyasındaki azgın çete sayesinde ABD'nin niyetlerine dair dezenformasyonun tekrar tekrar su yüzüne çıkmasını engellemedi. Türkiye'nin AB üyeliği çabası da Ankara'nın Kıbrıs'ı tanımaktaki gönülsüzlüğü nedeniyle ivme kaybetti. AB bu tanımayı olmazsa olmaz koşul sayıyor. Türkler ise Kıbrıs'ın kuzeyini işgal altında tutmayı sürdürüyor. (8 Mart 2005)

En Büyük Tehlike, ABD...

Dr. Burhan Özfatura

Dünya, 9 Şubat 2005

Samimi inancım; Türkiye için, bugün ve yakın gelecekte, en büyük tehlikenin ABD olduğudur. Zira, şu anda, ABD; ne yaptığını bilmeyen, fevkalade saldırgan, hiçbir hukuk ve ahlak kaidesi tanımayan, gerçek anlamda İslam düşmanı, Evangelist saçmalıkları ile beyni yıkanmış, kan dökücü, İsrail'in emir ve konuta zincirinin sadık bendesi bir ekip tarafından yönetilmektedir.

- Afganistan, ABD çıkarları uğruna mahvedilmiştir.
- Irak, tam anlamı ile kan gölüne çevrilmiştir. İnsanlar, Saddam zalimini mumla arar hale gelmiştir.
- İsrail'in çıkarları ve talimatları doğrultusunda; namlular İran ve Suriye'ye çevrilmiştir.
- Neticede, er veya geç, sıra Türkiye'ye gelecektir. Zira, "Arz-ı Mev Vaat Edilen Topraklar" içinde, Türkiye'nin çok büyük bir bölümü de yer almaktadır. Kaldı ki, İsrail, bölgede tek güç olma peşindedir. Güçlü, lider, bir Türkiye'ye tahammül etmesi mümkün değildir.

Ne yazık ki, Türk milleti olarak, zayıf bir hafızaya sahibiz. Aksı halde:

- İstiklal Savaşı sırasında, ABD'nin çevirdiği dümenleri, Ermeniler'e verdiği destekleri;
- Kore'de bize attığı kazıkları;
- İkinci Dünya Savaşı sonunda Rusya'ya tanıdığı tavizleri;
- Kennedy'nin Küba krizi sırasında, Türkiye'yi nasıl sattığını;
- Johnson'ın (tam kendi karakterine uygun) saygısızlık dolu mektubunu;
- PKK olayının; "Büyük Ermenistan Senaryosu'nun; Rum saldırı ve taleplerinin (Patrikhane olayının, Ortodoks desteğinin, Bizans hayallerinin); bugünlerde iyice gemi aziya almış (ürkek hükümetimizin de sadece seyirci kaldığı) misyonerlik faaliyetlerinin; Alevi-Kürt kışkırtmalarının; tam anlamıyla ABD tarafından planlandığını ve finanse edildiğini;
- Barış gönüllülerinin ve Çekiç Güç'ün; Ülkemiz içinde, pervasızca yürüttüğü melanetleri;
- TBMM'nin, Irak katliamına ortak olma teklifini reddettikten sonra, dile getirilen tehditleri; Askerlerimizin başına çuval geçirme olayını, Türkmen katliamını organize etmesini; Talabani ve Barzani gibi satılık tipleri kendi çıkarları adına desteklemesini;
- Kuzey Irak'ta yürüttüğü, "Bağımsız Kürt Devleti kurma" çalışmalarını;
- Sevr paçavrasının en büyük takipçisi olduğunu; soykırım saldırılarının senaristi bulunduğunu; (ABD hâlâ Lozan Antlaşması'nı imzalamamıştır.)
- Bugüne kadar yapılan tüm darbelerin patronu olduğunu;
- 12 Eylül öncesi olayların, hep ABD patentli üniversitelerden kaynaklandığını, (Türkiye'de solcu geçinenlerin çoğunun da ABD'de eğitim aldığı); ve daha düzinelerle ihaneti unutmazdık...

Ne yazık ki, şu anda Türkiye, tam anlamı ile ABD işgalindedir;

- IMF ve Dünya Bankası eliyle, Türkiye ekonomisi, tam anlamı ile ABD'nin emir ve komutasındadır. (Demografik yapımız ve genetik şifrelerimiz de ellerindedir.)
- Askeri gücümüz, inanılmaz biçimde ABD'ye bağlıdır. (Kıbrıs hareketinden sonra, yapılan kötülükleri, ambargoları da çabuk unuttuk).
- Gerçek anlamda, bir kültür işgali söz konusudur.
- ABD'ye karşı hiçbir sınırmız, gizlimiz yoktur. İstihbaratımız bile CIA güdümündedir.
- Madenlerimizin (petrol dahil) işletilmesi bile ABD'nin kontrolü altındadır. (Ne yazık ki, zengin rezervlerin binde biri bile çıkarılmamaktadır. Halbuki; altın-bor-toryum-uranyum gibi madenlerin, en kısa zamanda, dost olabilecek ülkelerle işbirliği yapılarak, işletilmesi gerekir.)
- Tarım sektörümüz, (IMF talimatları ile) doğrudan ABD güdümündedir. (M. Cargill aleyhine hiçbir icraat yapılamaz. Milli çıkarlarımızı zaruri kilsa bile.)
- Özelleştirme uygulamaları da, aynı biçimde, IMF talimatı ile yönlendirilmektedir.

Velhasıl, en küçük detaya kadar, ABD bağımlılığı söz konusudur. Ve ne yazık ki, statükocu (ve ABD bağımlısı) dış politika ile bunların üstesinden gelmek mümkün değildir. (İktidar ve muhalefetlerde bu cesaret yoktur. Zira, tümü ABD ile iyi geçinmenin zaruretine inanır. Uygulanacak provokasyonlardan korkarlar. "Stratejik Dost" yalanına inanmayı tercih ederler.) (Dışişleri teşkilatının ise, zaten bu tür milli sıkıntıları yoktur. Problem çıkmasını yeter. Onun için de, Türkiye'nin adı "Yes Man"e çıkmıştır.) (Medyanın büyük kesimi ve holding patronları, zaten ABD avukatıdır.)

Biz, mevcut tehlikeyi hatırlatmayı, milli ve acil bir görev biliyoruz. Bağımsız bir "Milli Savunma Politikası" hazırlanmasını umuyoruz. Dış politikada, ABD güdümünde olmayan güçlerle işbirliği yapılmasını savunuyoruz. Ve ruhen dengesiz Bush ile onun (büyük lobilerin iş takipçisi) ekibine güvenilmemesi gerektiğini hatırlatıyoruz.

(Önemli not: Orkun Uçar ve Burak Turna'nın yazdığı; TİMAŞ Yayını; Metal Fırtına isimli kitabı önemle tavsiye ediyorum. Okuyunca, kurgu mu, gerçek mi, siz karar verin.)

(Ben; İstanbul-Izmit depremleri ile son Güneydoğu Asya felaketinde, ABD'nin parmağı olduğuna, kuvvetle inanıyorum.) (Bu arada, elektronik/kimyasal ve genetik savaş araçlarını da araştırmanızı tavsiye ediyorum.)

(Yere göğe sığdıramayan Bill Gates'in, en büyük mali desteği misyonerlere verdiğini, karısının da çok aktif bir misyoner olduğunu hatırlatmak isterim.)

Washington ile Ankara'nın İlişkisi Bitebilir

Radikal 18 Şubat 2005

ABD'deki Rand Corporation adlı araştırma kuruluşunun uzmanlarından Ian Lesser ile söyleşi:

Kıbrıs konusunu ve Türk-Yunan ilişkilerini bugün nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu sorunlar son 10 yıl içerisinde 'Avrupalılaştı.' Türkiye'nin ivme kazanan Avrupa yönelimi, Washington'daki izlenimleri tamamiyle değiştirdi. Kıbrıs konusu veya Türk-Yunan farklılıklarıyla ilgili görüşmeler artık Brüksel'de yapılıyor.

Atina başka senaryolar hazırlamalı mı?

Atina için en önemli konu, AB-Türkiye müzakereleri her ne şekilde gelişirse gelişsin, Türkiye ile olumlu ortamı koruması. AB-Türkiye müzakereleri en az 10 yıl sürecek ve bu süre içerisinde birçok iniş-çıkış görülecek. Bunlara hazırlıklı olmanız lazım. Kıbrıs konusuna gelince, bir dereceye kadar iyimserim. Referandumun sonucu üzücüydü, ancak Türkiye baskı altında ve Kıbrıs'a çözüm getirilmeden AB kapısının açılmayacağını biliyor. Türkiye'nin bir çözüm formülü arayacağından eminim.

Türk-Yunan sorunlarını çözmek mi yoksa Ankara'nın AB yönelimine yatırım yapmak mı Atina'nın işine gelir?

İlk bakışta, Türkiye'nin Avrupa yönelimi için kritik kararların alındığı anlar, Atina'nın, iki ülke arasındaki ilişkiye gölge düşüren sorunları çözmeye çalışması için iyi bir fırsat gibi görünüyor. Teorik olarak bu yaklaşım doğru, ancak uygulamada olumsuz bir senaryonun gerçekleşmesi olasılığının da var olduğunu göz ardı edemeyiz: Türkiye'nin Avrupa'ya yönelik yükümlülükleri gündeminin aşırı yüklenmesi, bu nedenle de Avrupa'nın taleplerine uyum sağlamak yönünde var olan mutabakatın bozulması gibi...

Ankara'nın AB yönelimi, Türk dış politikasını ve özellikle de Atina'ya karşı tutumunu Avrupalılaştıracağı yönünde bir güvence oluşturuyor mu?

Ankara ile AB arasındaki yakınlaşmanın dinamikleri içerisinde sorunların çözüleceği ve aşılabileceği

beklentisine dayanan politikanın zayıf bir noktası var; AB-Türkiye müzakerelerinin başarılı sonuçlar vereceği kesin gibi görülüyor. Ben, iniş-çıkışların ve ileri-geri hareketlerin olacağına, bunların da milliyetçilik tipi sert tavırları takınılmasına olanak sağlayacağına inanıyorum. Ben olsam, başka bir rota çizerdim. Müzakereler gündemini fazla yüklemeydim, ancak sorunların çözümü için Ankara ile birlikte ortak bir stratejik görüş çerçevesinde sorunların çözüm yollarının arayışına girerdim. Her durumda, sorunların çözüleceğini beklemenin ve hareketsiz durmanın yanlış olacağına inanıyorum. Kanaatimce, zaman, öteki taraf ile ciddi bir görüşmeye başlamak için uygun.

Türkiye'de belirsizlik, sadece AB ile müzakereler konusundan kaynaklanmıyor. Washington'ın Irak'ta uyguladığı politika da ABD ile ilişkisine gölge düşürüyor. İki ülke arasındaki güvenilirlik tekrar sağlanabilir mi?

Türkiye'nin Batılılaşmış seçkin tabakasında dahi var olan Batı'ya ve ABD'ye karşı kuşku, bir veri oluşturuyor. ABD-Türkiye ilişkisi sarsılmıştır. Zaten Rice da bu nedenle Ankara'yı ziyaret etmekte acele etmiştir. Sorun çabuk halledilemeyecek: Türkiye dikkatini Kürt konusu üzerinde, ABD ise Irak'ta karşı karşıya geldiği bir dizi tahrik üzerinde topluyor. Ankara, endişelerine ABD tarafından önem verilmediğine inanıyor. Sorun sadece Kuzey Irak'ta ilgili değil; stratejik boyutları var: Türkiye AB'ye yaklaştıkça, ABD ile ikili ilişkisi de değişecek. Bu ilişki, ancak transatlantik ilişkiler iyi olursa, iyi olacak. Ne yazık ki şu an önümüzde tam bir fırtına var. Türkiye ile Kuzey Irak'ta işbirliği sorunları var, Ankara Washington'ın niyetlerinden kuşkulu, aynı zamanda ABD-AB ilişkilerinde kötü bir ortam söz konusu. ABD-Türkiye ilişkisindeki krizin çözümü için artık hem ikili görüşmeler hem de transatlantik ilişkilerin düzelmesi lazım. Aksi takdirde uzun vadede Ankara ile Washington arasındaki ilişki son bulacak. (Yunan gazetesi, 12 Şubat 2005)

DALGALAR

Türkiye üçüncü dalgaya hazır olsun.

Taha Kıvanç

Yeni Şafak 11 Mart 2005

İlki, Robert Pollock'un Wall Street Journal'da çıkan ydı; sahillerimize çarpıp geri çekildi. İkinci dalga Washington Times gazetesinde Arnaud de Borchgrave vurdu sahillerimize; artçı etkileri hâlâ kendini hissettiriyor. Yakında bir üçüncü dalga ile daha karşılaşacağız.

Bu beklentim, ilkindeki rolü tam bilinmeşe de ikinci dalgaya malzeme sağladığına hiç kuşku bulunmayan Memri adlı örgütün yeni bir çalışması. İkinci dalgayı teşkil eden yazının bütün malzemesi 25 Şubat 2005 tarihli "Türk Medyası'nda Anti-Amerikan Yayınlar" başlıklı ydu Memri'nin; aynı örgüt, önceki gün, "Türk Medyasında 1 Mart Yıldönümü" başlıklı yeni bir sundu.

Radikal yazarı Nuray Mert'e fena takmışa benziyorlar... Nuray Mert içeride de bazılarının hedef tahtası. "İşte

görüyorsunuz, Türkiye'de böyle yazarlar var" diye Memri yazılarını rapor ederken bazı 'yerli' yorumcular da ona veryansın ediyorlar. Yakında dışarıda en fazla tanınan yazar haline dönüşebilir Nuray Mert...

1 Mart tezkeresi yıldönümünde yazılanları özetleyen son raporda iki yazısından aktarma yapılan Nuray Mert '1 numara'. Bir diğer 'kınanan' yazar da Milliyet'ten Can Dündar... 1 Mart tezkeresinin Meclis tarafından reddine dair yazısını 'kınanmaya değer' bulmuş Memri raporunu hazırlayanlar...

Biliyorum, "Memri ne, raporlarını kimler hazırlıyor?" merakındasınız. Türk basınında çıkan yazıları izleyebilmek için bayağı çaba göstermeleri, bununla da yetinmeyip tercüme yapacak kadar Türkçe bilen birilerini bulup görevlendirmeleri gerekiyor. Bu da, Memri'yi, tek tabanca yürütülen internet siteleri

sınıfından yukarılara çıkartıyor. Memri'nin izlediği tek basın bizimki değil zaten; bütün Arap gazetelerini ve İran medyasını da tâkip altında tutuyor...

Böylesine kapsamlı bir hizmetten yeni haberdar olduğum düşünülemez herhalde. Daha ilk atışlarına başladığında dikkatimi çekmişti Memri ve 22 Ağustos 2002 tarihinde dikkatinizi çekmeye çalışmıştım. Okuyalım:

"İsrail istihbaratı ile irtibatlı bir başka internet sitesi de "... ABD başkentinde faaliyet göstermesine rağmen, yakın zamanlarda Londra, Berlin ve Kudüs'te de şubeler açan Memri, her şeyiyle bir İsrail girişimi... Yaptığı, yüzlerce Arap gazetesini, binlerce Arapça dergiyi tarayıp rastladığı aşırılıkları dünyanın dikkatine sunmak... 'İbrance basını da izliyoruz' diyor, ama İsrail'de çıkan 'aşırı' yorumları duyurmuyor... Diyelim, Suud

hükümetinin propagandasını yapan bir gazetede 'Krallığımız dünyadaki İslâmî çalışmaları destekliyor' diyen bir makale çıktı ve içinde Müslüman azınlıkların yaşadığı ülkelere yapılan yardımlar yer alıyor... Memri bu yazıyı derhal tercüme edip, 'İşte Suudluların dünyaya yayılma planı' tarzında sunuyor... / Memri'nin açılmış Middle East Media Research Institute (Ortadoğu Medya Araştırmaları Enstitüsü)..."

Irak'taki işgalci gücün diplomatik organları, ülkeleriyle ilgili yanlış ve yalan haber yapıldığından şikâyetçiler, bunu biliyorsunuz... Ne zaman yayınlarda bir 'hata' görseler, onu yapanın yüzüne çarpıyor, orada da durmayıp herkese duyuruyorlar... Robert Pollock, ABD merkez medyasında tek bir günde rastlanabilecek sayıdaki hatayı üç yıllık süre içerisinde taranan Türk basınından cımbızla çekip ülkemizi suçlayan bir yazıya katık yapmıştı, unutmayalım... Memri ise, geçmişte, savaşa hazırlananlara moral destek olabilecek yalan dolan haberleri

gerçekmiş gibi sunmaktan çekinmemiştir.

Dikkat isterim: Memri Türk ve Arap medyasında gerçeği zorlayan haber ve yorumları inceleyip raporluyor ve ondan bu bilgileri edinenler yeri göğü inleten yayınlar yapıyorlar, ama Memri'nin kendisi yalana dayanan haberleri gerçekmiş gibi sunabiliyor...

Bunu İngiliz Guardian gazetesi Ortadoğu editörü Brian Whitaker'ın borçluyuz. Amirleri, ikide bir, "Bir bak da, haber değeri varsa gazeteye taşı" diye Memri'den gelen raporları gönderiyormuş Whitaker'e. Son gelen el-Hayat gazetesinde çıkan Adel Awad İmzalı bir yazıymış. Awad, Irak ordusundan kaçanların kol, bacak ve kulaklarının Saddam'ın tâlimatıyla kesildiğini görgü tanığı gibi yazıyormuş... Guardian editörü, araştırınca, yazıyı kaleme alanın ABD'den sığınma talep eden biri olduğunu ve tek bir tanığı bulunmayan iddialarını kabul edilebilmek amacıyla yazdığını tespit etmiş...

Geçersiz iddiaları gerçekmiş gibi raporlamakta tereddüt etmiyor Memri... Kendisinin gerçek diye bir derdi yok, ama başkasında en ufak bir hatayı büyütüyor...

İki kurucusundan biri İsrailli Yigal Carmon... 22 yıl İsrail ordusunda istihbaratçı olarak çalışmış Carmon; Yitzak Shamir ve Yitzak Rabin'e 'terör danışmanlığı' yapmış... Sitede çalışan altı kişiden üçü İsrail istihbarat elemanı, biri İsrail ordusundan, diğeri üniversitedenmiş, sonuncusu da komedyen... Diğer kurucu Bn. Meyrav Wurmser ise ABD/Indianapolis'teki Hudson Enstitüsü'nün Ortadoğu Merkezi direktörü. Hudson Enstitüsü mütevelli heyetinden bir ismi bütün dünya tanıyor: Richard Perle...

Son yayınlar üzerine "Ne oluyoruz?" diye sorduysa, danışmanları bu bilgileri içeren bir notu kendisine çoktan iletmişlerdir de Başbakan Erdoğan 3. dalgaya hazırlıklıdır...

ÖRÜMCEK AĞI

Bu başlığı iki yıl önceki bir yazıda kullanmıştım. İki yıl sonra, ağın kendi üstümüzde nasıl işlediği yeni örneklerle kanıtlanıyor. Önce bir **"Amerika mektubu"**. Yazanın adını ve tam yeri ile bugünlerdeki tam tarihini yazmayacağım. Ağa takılır endişesiyle.

Umur Talu

Sabah

10 Mart 2005

"Bu size attığım ilk mesaj ama konunun doğru adrese ulaştığı kanısındayım. University... 'de araştırma görevlisiyim. Bir mimar olarak hep esas etkinin ayrıntılarda yattığına inandım ve bugün tanık olduğum olay beni çok rahatsız etti. Bugün, FBI bizim bölümde işe mimar almak için bir sunuş yaptı. 11 Eylül'den sonra çeşitli alanlarda elemana ihtiyaç duyduklarından bahsettikten sonra, görevli, toplam iki dakikalık bir video gösterdi. İçinde, kulelere uçak çarpması, elinde silah, yüzünde maske olan terörist görüntüleri arasında ismi geçen tek şehir (başka şehir ve ülke ismi kullanılmamış) İstanbul oldu. Tabii bütün ekranı kaplayacak büyüklükte Türk bayrağı ve Ayasofya da dahil, İstanbul sokakları destekli görüntüler eşliğinde. Başka bir ülkenin ya da grubun ismi bile ima edilmeyorken, o kısacık videoda Türkiye'nin bu kadar vurgulanması, tahmin edersiniz, midenizde hareketlenmeye sebep oluyor. Son günlerde Amerikan televizyonlarında Türkiye'nin isminin sevimsiz geçmesi zaten tartışılıyordu, ancak halka açık olmayan böyle bir gösterimde bile, alakasız bir şekilde Türkiye'den bahsedilmesi kafamı karıştırdı. Bu küçük örneğin, iddia ettikleri dostane resmi politika aksine, ABD'nin kendi iç işleyişinde Türkiye'ye bakışı hakkında fikir verdiği kanısındayım. Bu örneğin, bütün açıklamalardan güçlü olduğu inancındayım."

Bu tür örneklere, gazete yazılarına son olarak, Washington Times'da **Arnaud de Borchgrave** imzalı, **"Türkler ölçüyü kaçırdı"** başlıklı yazı (tam çevirisi dünkü Radikal'de) eklendi. Yazı, **"Türkiye'nin Amerikan karşıtlığında altın madalyayı kapması"**ndan, **"Bazı Türk gazetecilerin yazdıkları ile Bin Ladin'in söyledikleri arasında fark bulmanın zor olduğu"**ndan, **"hatta kindarlıkta Türklerin Bin Ladin'i solladığından"** bahsediyor. En önemlisi, çeşitli yazılardan örnekler ve buradan yazar, gazeteci isimleri veriyor, Gazete bir yana, yazar önemli. Yıllarca UPI ajansında, Newsweek'de önemli görevler yapmış, Washington Times'ı yönetmiş biri **Arnaud de Borchgrave**. Aslında, yazdıkları burada daha fazla ciddiye alınması gereken bir zat, Herhangi bir gazeteci değil. Sadece **"gazeteci-yazar"** deyip geçtiğinizde, kim olduğunu anlayamayacağımız ölçüde, **"salt gazeteci"** de değil. Bir kere; **Erdoğan**'ın da görücüye çıktığı etkili kuruluş **"Stratejik ve Uluslararası İncelemeler Merkezi"** **CSIS**'in kıdemli danışman ve yöneticilerinden. **"Ağ"**ın elemanlarından.

Bu son cümleyi neden kullandığımı... Bu nevi yazıların öyle, bizde olduğu gibi, müstesna katipler hariç, çoğumuzun yaptığı gibi, bağımsız iradeyle yazılmadığını, bir ağın parçası olduğunu esas yarın aktaracağım.

Türkiye'deki yazıları elbette orijinallerinden okuyamayan, o manada takip edemeyen yazarın şu **"takdir ve teşekkür"**ü vesilesiyle: **"Ortadoğu Medya Araştırmaları Enstitüsü (MEMRI)**, ana akım medyamızın görmezden geldiği eğilimleri (yani Türkiye'de çıkan yazıları) gözler önüne sererek bir kez daha önemli bir iş yaptı."

11 Mart 2005

Bazen birinin ne söylediği, bazen neden öyle söylediği, bazen neden şu vakit söylediği, bazen kimin söylediği, bazen söyleyenin kimliği önem kazanır.

Doğrusu, bu **"bazen"** lerin tümünü göz önüne alabilmek.

Türkiye'de, bu yönden ciddi eksiklerle, mesela şu yapılıyor:

"Filanca gazetede falanca imzalı yazıda şunlar söylendi."

İyi de, gazete nasıl bir gazete, yazar kim?

Son olarak, Washington Times gazetesi yazarı **Arnaud de Borchgrave** ağızına geleni söyledi. Türkiye'den gazeteci isimleri de vererek, **"Türkiye'nin ABD karşıtlığında, kindarlıkta Bin Ladin'i bile solladığını"** yazdı. Türkiye'de çıkan o yazıları tercüme edip **"gözler önüne serdiği"** için de,

"Ortadoğu Medya Araştırmaları Enstitüsü MEMRI" ye takdirlerini ilettiler. Aynı takdiri, ocak ayında da, Arap dünyasından en kökten, en uç yazıları çeviren MEMRI'ye yine iletmişti.

Bu **"kıdemli ve önemli"** zatın yazdıkları, kimliğinden, ilişkilerinden ne kadar bağımsız?

de Borchgrave herhangi bir yazar değil. Meslekte kıdemli, **"başarıları"** ve yöneticiliğiyle önemli isim. Çok tartıştığımız Wall Street yazarı **Pollock**'tan bile. Ne var ki, geçmişine paralel gitmiş **"CIA bağlantılı"** iddiaları dışında, zaten dallı budaklı bir ağın içinde. Yazdığı ve yönettiği, **Washington Times, UPI** ajansı, **Insight** dergisi, **NewsMax** web sitesi; Kore

kökenli, anayasal demokrasi karşıtı, köktendinci **"Moon tarikatı"**na, onun **"Birleşme Kilisesi"**ne ait.

Kimi kayıtlara göre, **"köktendinci"** bir koalisyon yapısı ve gizliliği olan **"Milli Politika Konseyi CNP"**nin de üyesi olmuş.

ABD politikasına hakim **"yeni-muhafazakarlar"**ın önemli düşünce kuruluşlarından **CSIS**'te yönetici. Onlarla bazen, **"İsrail'e aşırı destek, Arap dünyasında demokrasi olmaz"** gibi konularda ayrılrsa da, o ağ ile içli dışlı.

Türkçe ve Türkiye'ye dağıtım da yapan **MEMRI**, herhangi bir çeviri ve medya araştırması merkezi değil. 30 yıl İsrail askeri istihbaratında çalışmış Albay **Yigal Karmon** ile akademisyen **Meyrav Wurmser**'i kurduğu bir merkez.

Arap ve İslam dünyasındaki **"ABD ve İsrail karşıtı"** yazılar ile **"İsrail gündemine uygun"** yazı ve haberleri çevirip dünyaya yaymasıyla ünlü. Kimi iddiaya göre, bazen **"taammüden yanlış ve eksik çeviriler"**le.

Guardian gazetesinden **Brian Whiteaker**'a göre, artık gizlenen kurucu listesinde, İsrail istihbaratında çalışmış iki kişi daha var.

Wurmser, bir **"Amerikalı"** olarak, 1996'da İsrail aşırı sağ Likud hükümetine, barış girişimlerini bırakıp Türkiye ve Ürdün'le işbirliği içinde, Irak ve Suriye'yi halletme raporunu yazan ekipten:

Kocası yönetim ideologlarından **David Wurmser**, **"Karanlıklar Prensi"** (ve eski Türkiye-İsrail lobicisi)

Richard Perle, geçenlerde Türkiye'ye Wall Street Journal yazarı **Pollock**'la gelip sonra Türkiye'yi azarlayan **"Pentagon'un 3 numarası"** (eski Türkiye-İsrail lobicisi) **Douglas Feith**'le birlikte...

"Siyonizm"i savunan kitabı ve görüşleriyle tanınıyor. Ayrıca, **Perle**'ün de yönetiminde bulunduğu, şaibeli medyacı **Conrad Black**'e ait İsrail gazetesi **"Jerusalem Post"** yazarlığıyla.

Sıra geldi; **Perle (Feith)**, **MEMRI**'nin **Wurmser**'i, **Moon**'un **de Borchgrave**'i gibi isimlerin bir buluşma noktasına. O da, pazara.

Ne dendiğini anlamak için, kimin, neden dediğini anlamak üzere!

13 Mart 2005

Ağ gibi birbirlerine bağlılar; bir anda hareketleniyorlar.

ABD'nin tümü değil; hatta ABD yönetiminin tümü de değil. Ama yönetim içinde ya da dışarıdan etkili olanların ağından Türkiye ciddi ciddi payını alıyor. Şimdilik, "**zihinsel kuşatma**", tedirgin etme, afallatma, sindirme çabası. O yazılar boşuna yazılmıyor; bağımsız gazetecilik ürünü değil.

Bu üç bölümlük seri; köktendinci, özde demokrasi karşıtı, para babası **Moon** tarikatının gazetesi **Washington Times'ta Arnaud de Borchgrave** imzasıyla çıkan yazıyla başladı.

"**Türkiye'de Amerikan karşıtlığı ve kindarlığın Bin Ladin'i solladığını**" yazan ünlü ve çok kıdemli gazeteci-yazarın kaç tarakta bezi olduğunu aktardım. Yazısında, "**Türkiye'de çıkan yazıları da tercüme edip sunduğu**" için takdir iftitiği "**Ortadoğu Medya Araştırmaları Merkezi MEMRI**"nin, 30 yıla yakın İsrail askeri istihbaratında çalışmış Albay **Yigal Karon** ile "**Amerikalı**" olup İsrail sağına akıl hocalığı yapan, İsraili muhalifleri "**Siyonizme ve İsrail'e ihanet**"le suçlayan **Meyrav Wurmser** tarafından kurulduğunu da.

Bu bayanın, kocasıyla birlikte, ABD yönetiminde etkili, savaş mimarı "**yeni-muhafazakar şahinler**"le, baş ideologlarından **Richard Perle** ile yakınlığını da. **Perle**'ün, Türkiye'yi azarlayan (isterseniz "**tehdit**" deyin) "**Pentagon üç numarası**" **Douglas Feith**'le kankalığını da. Sıra, gazetecinin, MEMRI'cinin ve "**inci**"nin buluştuğu ilginç "**şirket**"te.

Peru asıllı, İsviçre-ABD vatandaşı **Elena Benador** 11 Eylül saldırıları ardından parlayan "**Benador Associates**" halkla ilişkiler şirketinin sahibi. Kimileri, "**İsrail-Amerikan şirketi**" diyor. "**Gururfa sunduğu**" konferanslarda, "**İsrail'e destekte Yahudiler'i ve Hıristiyanlar'ı bir araya getirmek için İsrail-Hıristiyan bağı... Radikal İslam'ın Batı medeniyetine nüfuzu**" gibi başlıklar mevcut.

Şirketin işi, portföyünde bulundurduğu isimlere gazetelerde yazı yazdırması, onları TV'ye, konferanslara çıkarması.

Kendini, "**Ulusal ve uluslararası medya ile yakın temasımız var. Faaliyetlerimiz dünya çapında**" diye tanıtıyor.

Meşhur Wall Street Journal'ın yorum editörlerinden **Tunku Varadarayan**, "**Benador beni her gün arar. Listesindeki isimlerin hepsinden yazı kullandık**" diyordu.

İsimler özenle seçilmiş ve sınırlı. Şirket hakkında ilk 8 Ocak 2003'te yazmışım. 7 Nisan 2003'te New York Observer **Benador'u "İncinin (Pearle) İstiridyesi"**ne çağrışımla "**Perle'ün İstiridyesi**" diye tanımladı. Financial Times 9 Ağustos 2003'te "**Tahtın arkasındaki güç**" diye.

Ve "**sağcı şahinlerin, yeni-muhafazakar starların propaganda merkezi**" olarak.

İşte... "**Her şeyin başı**" Karanlıklar Prensi **Perle**... Türkiye'den, Arap ve İslam dünyasından "**seçme**" yazıları bazen "**taammüden yanlış ve eksik**" tercüme edip gazetecilerin, politikacıların önüne koyan, eski İsrail istihbaratçılarının da bulaştığı MEMRI'nin kurucusu **Meyrav Wurmser**...

Ve büyük gazeteci-yazar, Moon tarikatı gazete, dergi, ajans ve web sitelerinin mütefekkir muharrir, muhabir ve idarecisi **Arnaud de Borchgrave** bu şirketin kadrosunda.

Yani, kadrosundaki isimlere yazı yazdıran, yazdıklarını gazetelere, dergilere bastıran, onları TV programlarına sokan ve nedense hep aynı yönde propagandaya şemsiye ve aracı olan şirketin.

"**İrak'ın kitle imha silahları**" yalanı ile "**Şer eksenini**" edebiyatının kamuoyuna sokuşturulmasında büyük işler yapan şirketin.

Tercümanlar, yazarlar, ideologlar, dünya medyasına kolları olan şirketler vesaire.

"**Türkiye yazıları**" açısından örümcek ağını biraz daha düşünün.

Şimdilik bitirirken: "**Sağcı, yeni-muhafazakar propaganda şirketi**"nin portföyünde, tek Türkiye ismi olarak "**sosyal demokrat, solcu**" **İsmail Cem** daha ne kadar kalacak! Kalmasın!

KODLARI AÇIKLIYORUZ

Taha Kıvanç / Yeni Şafak, 26 Nisan 2005

Amerikalıların ağzında bakla ısınmıyor. İlişkili ülkelerde herkes ağzına kilit vuruyor, en ufak bir bilginin sızmasına müsaade edilmiyor; buna karşılık ABD'de neredeyse bütün askerî bilgi ibadullah... Yüzlerce, binlerce askerî kod gazete ve kitap sayfalarında cirit atıyor...

William Arkin benim Los Angeles Times'ta savunma alanındaki yazılarını izlediğim bir gazeteci. Ülkesinin askerî planlarını, programlarını ve operasyonlarını deşifre ettiği yeni 'Code Names'in (Kodadları) çıktığını duyunca sipariş verdim. Dün elimde geçen mürekkebi taze kitabın sayfalarında çıktığım gezintili dudaklarımı uçuklatayazdı. Bizde üzerine 'ÇOK GİZLİ' damgası vurulup yedi boğça içinde saklanacak belgeleri açıklamış Arkin...

Kitap, yazarının topladığı binlerce kodadını sergiliyor. O bunu yaparken, bizler de, ABD'nin her yere uzanan kollarının neleri devşirdiğini öğreniyoruz. Sadece uzak-yakın başka ülkelerin ABD ile askerî ilişkilerinin boyutlarını değil, kendimizinkileri de... 'İncirlik' üssünü tartışıyoruz ya, Arkin'in kitabı o konuya da ışık tutan bilgilerle dolu. Önce bir başka ülkeden örnek. Krallığı üstlenmeden önce ülkesi komanda kuvvetlerinin başı olan bir kral Irak Savaşı öncesi ve sonrasında olağanüstü bir işbirliği düzeneği kurmuş ABD ile. Topraklarını özel birliklerin eğitim ve operasyonuna açmış. Amerikan istihbarat toplama örgütüne (NSA) Irak ve Suriye'yi dinleme tesisleri kurma izni vermiş. Ülkesinde yaşayan Iraklıların yardımını sağlamak için CIA ajanlarına yardımcı olmuş. Arkin şunu yazıyor (s. 3): "11 Eylül sonrası, bu ülkenin güvenlik servisleri teröre karşı mücadelesinde ABD için kirli pek çok işte yardımcı oldu; Gray Fox adlı süper-gizli örgüt dahil sayısız Amerikan istihbarat örgütüyle ortak çalışmalar yürüttü." Acaba işbirliğinin bu boyutunu o ülke halkı biliyor mu?

Peki, Türkiye'de nükleer silâh var mı? William Arkin'in yetkin uzman görüşüne göre var. 1990'larda, CIA ajanları bizim topraklarımızdan geçerek Irak'ın kuzeyine geçmişler; "Bazen Türk eskortla" diyor Arkin... 1 Mart tezkeresi reddedildiği halde Türkiye yardımını esirgememiş ABD'den. İncirlik üssünden Irak operasyonlarına katkıda bulunulmuş; Irak'ta görevli askerlerin rotasyonu Türkiye üzerinden gerçekleşmiş... NATO'nun iki AWACS uyarı uçağı 23 Şubat 2003 tarihinde Konya'ya konuşlandırılmış. Diyarbakır ve Batman'da da Hollanda'ya ait uçaksavar füze rampası kurulmuş. İki Patriot füze rampası daha varmış Türkiye'de...

Bu bilgilerin gizli olmadığını sanıyorum; herhalde ilgilenen herkes biliyordur. Benim gibi bu konuları ilgi alanı dışında tutanlar için merak giderici ayrıntılar var 'Code Names'

kitabında. 11 Eylül 2001 sonrasında, Türkiye, İncirlik, Afyon ve Yenişehir hava üslerini, İstanbul-Sabiha Gökçen Havaalanı ile Trabzon limanını, Marmaris-Aksaz Deniz üssünü, Antalya, İstanbul ve İzmir limanlarını kullanma izni vermiş; hava sahasıyla birlikte... "CIA Irak ve başka yerlerdeki operasyonları için Batman ve Diyarbakır hava üslerini kullandı" diyor Arkin...

Son zamanlarda adı sıkça geçen İncirlik üssü ile ilgili şu bilgiler bulunuyor kitapta (s. 225): Adana'daki İncirlik yüksek performans üssüdür, başka istikametlere giden uçaklara hizmet ve yakıt ikmal imkânı sağlayacak altyapıya sahiptir. Üste 1400 Amerikan askeri bulunmaktadır. (Türkiye'ye ait KC-135 yakıt ikmalcisi de bulunur). Sürekli birliklere ek olarak geçici askerleri de barındıracak bir altyapısı vardır İncirlik'in; Kuzey Gözcüsü operasyonu sırasında ek 1500 asker orada konuşlanmış. 21 Eylül 2001 tarihinden beri, İncirlik, 'savaş alanı' olarak belirlenmiştir.

Bu bilgiler Amerika'da kitapçılarda satılan bir eserde yer alıyor. Bizler burada İncirlik'i tartışıyoruz, ama çoğumuz neyi tartıştığımızı bilmeden... Oysa, bu bilgilerden anlaşılabilir, İncirlik'ten en geniş biçimiyle yararlanma izni, şimdiki hükümetten çok önce, 2001 sonunda işbaşında bulunanlar tarafından verilmiş bile. Kitaptan, 11 Temmuz 2002 tarihinde (yani Ak Parti'nin seçim başarısından önce), ABD ile F-35 ortak saldırı programına resmen katılmayı getiren bir MOU (Memorandum of Understanding) imzalandığını da öğreniyoruz. Benim anladığım şu: ABD kimden, neyi, ne zaman isterse almış şimdikiye kadar...

Bir dostum, Ak Parti hükümetinin kuvvetini azaltan son tartışmalar henüz filiz verdiği sırada, "Bütün bunlar İncirlik yüzünden" demişti de, yarım kulak dinlemiştim. Hükümetin ABD'ye sağladığı son koşaylıklardan sonra gerilimin hâlâ bitmemesini herhalde anlamakta zorlanıyordur o dostum... Sorsam, belki, "Her istediklerini alamadılar da ondan" diyecektir, ama ben sormadım. Arkin'in kitabı 600 sayfalık dev bir eser (SteerForth Press). Her bölümünde yüzlerce kodadı yer alıyor; o da bunları deşifre ederek Amerikan askerî varlığıyla operasyonlarına ışık tutuyor. Bunu yapan ABD'nin etkin gazetelerinden birinin savunma yazarı. Her şey açık seçik cereyan ediyor sizin anlayacağımız. Amerikalılar 'gizlice' bir şeyler yapıyor, ama yaptıklarının 'gizli' kalmaması için de çaba harcıyor...

Türkiye'deki ABD operasyonlarının 62 ayrı kodadı var; bunlardan üçü Türkçe: İlki Hezarfend, diğeri Doğu Akdeniz... Üçüncü ad daha da ilginç: Deprem...

Lübnan Gerçeği!

Hüsnü Mahalli

Yeni Şafak, 7 Mart 2005

Lübnan ile ilgili tartışmalar Hariri'nin öldürülmesi ile başlamadı.. Geçtiğimiz Eylül ayında ABD ve Fransa BM Güvenlik Konseyi'nden 1559 sayılı karar çıkartarak Suriye'nin Lübnan'dan çekilmesini ve Lübnan'daki tüm silahlı grupların tasfiye edilmesini istedi. O tarihten sonra Irak ve Filistin halkına verdiği destekten dolayı hedef tahtasında olan Suriye'ye yönelik kampanya hız kazandı..

Hariri de bu nedenle öldürülmüştü..

Ancak konuyu daha da iyi anlamak için biraz gerilere gitmek gerekiyor.. Amerika 1947'de BM'den çıkarttığı hukuk dışı bir kararla Filistin topraklarında Siyonist İsrail devletini kurdurdu..

Hitler'in katliamlarından kurtulan Yahudilere ABD ve Avrupa ülkeleri vize vermeyerek Filistin'e gitmeleri sağlandı. Amerika ve batı destekli Siyonist çetelerin terörü ile karşı karşıya kalan Filistinliler göçe zorlandı..

Bunların bir kısmı Suriye, Ürdün, Mısır ve Lübnan'a göç etti. 1970'de Ürdün Kralı Hüseyin İsrail, ABD ve İngiltere ile anlaşarak Filistinlilere karşı katliamlara girişti.. Bir ay içinde yaklaşık olarak 20 bin Filistinli öldürüldü.. Başta Arafat olmak üzere bir çok Filistinli lider ve silahlı militan Lübnan'a göç etmek zorunda kaldı..

Bu ülkeye giden Filistinliler bu kez oradaki Faşist Hıristiyanların düşmanca tavırları ile karşılaştı.

Nisan 1975'te Filistinli çocuk dolusu bir otobüs İsrail destekli faşist Hıristiyanlarca havaya uçuruldu..

Bu bir iç savaşın başlangıcıydı..

Bir tarafta Filistinlilerle işbirliği yapan tüm solcu ve dinci müslümanlar öbür tarafta İsrail, Amerika ve Fransa destekli sağcı faşist Hıristiyan falanjistler.. Kısa sürede müslümanlar duruma hakim oldu..

1976'nın sonlarına doğru Hıristiyanlar yok olmak üzereyken Fransa'nın da yalvarması ile Suriye ordusu Lübnan'a girerek iç savaşı durdurdu..

ABD Suriye'ye teşekkür etti..

Ancak kısa bir süre sonra faşist Hıristiyanlar el altından tekrar İsrail ve Amerika ile işbirliği yapmaya başladı.. Gerçeği gören Suriyeliler, aradan çekildi...

İç savaş tüm hızı ile devam ederken 1982 yazında İsrail ordusu faşist Hıristiyanlarla işbirliği yaparak Lübnan'ın güneyini işgal etti. Faşist militanlar o sırada savunma bakanı olan Şaron'un talimatı ile Beyrut yakınlarındaki Sabra ve Şatilla kamplarını kuşattı. İsraili askerler faşist Hıristiyanlarla kamplara girerek binlerece Filistinliyi katletti. O sırada Amerikan 6 Filosu ve Fransız savaş gemileri Beyrut açıklarındaydı..

Sözde Suriye müdahalesini önlemek için..

Yapılan pazarlıklar sonucunda İsrail ordusu Beyrut'tan çekildi. Buna karşın Filistinli tüm silahlı gruplar da Lübnan'ı terk etmek zorunda bırakıldı..

Peşinden Amerikan ve Fransız deniz piyadeleri

sözde istikrarı sağlamak için Beyrut ve çevresine çıkarma yaptı.. Her iki ülkenin Beyrut'taki merkez komutanlıklarına yapılan intihar eylemleri sonunda Fransız ve Amerikan askerleri kaçmak zorunda kaldı.. İsrail, Amerika ve Fransa'nın desteğini kaybeden Faşist Faşistler bir kez daha zor durumda kaldı.. İç savaş yeniden alevlendi..

Faşist Hıristiyanlar bir tarafta, geri kalan tüm Lübnanlılar bir tarafta.. Yani Sünniler, Dürziler, Şii Emel örgütü, Şii Hizbullah ve daha bir çok milliyetçi, ilerici ve solcu grup.. İşler çok kötü gidiyordu..

Hıristiyanlar giderek köşeye sıkıştıyordu..

Fransa ve Amerika Suriye'ye başvurarak Lübnan'a daha fazla asker göndermesini istedi.. Suudi Arabistan'ın Taif kentinde bir araya gelen Arap Birliği temsilcileri ve Lübnanlı tüm taraflar iç savaşı durdurmak için Suriye ordusunu resmen göreve çağırdılar.. Bu çağırını yapanların başında bugün Suriye'ye en sert muhalefeti yapan Maronî Patrik Sfir geliyordu.. Bu çağırını ABD ve Fransa tarafından hemen desteklendi ve Taif Anlaşması BM'de uluslararası bir anlaşma olarak tescil edildi. Memnun olmayan ise yalnız İsrail ve faşist Hıristiyanlardı.. Taif sonrasında Lübnan Cumhurbaşkanlığına seçilen ılımlı Hıristiyan Rene Muawad bu güçler tarafından öldürüldü.. 1990'ın başlarında iç savaş durdu ve Hariri ilk kez Mayıs 1992'de başbakan oldu..

İşte Suriye'nin Lübnan'da varlığının gerçeği budur.. Bu arada Suriye askerleri zaman zaman müslüman gruplar arasında çıkan çatışmalara da müdahale ederek kan dökülmesini önledi. Örneğin bir ara Şii Emel örgütü neredeyse Valid Canbulat'ın liderliğindeki Dürzileri yok etmek üzereydi.. Suriye ordusu yetişmeseydi bugün İsrail ve Amerika ile işbirliği yaparak Suriye'ye karşı düşmanlığın başını çeken Canbulat olmayacaktı.. İşin çok daha ilginç tarafı Canbulat'ın Irak işgali sonrasında 'hemen yok edilmesi gerek çok tehlikeli bir mikrop' olarak

nitelendirdiği Paul Wolfowitz'ten inanılmaz övgüler alıyor. Wolfowitz geçen hafta Canbulat'ı özgürlük kahramanı olarak ilan etti..

Çok özet olarak anlatmaya çalıştığım bu gelişmeler sonrasında şimdi birileri Suriye'nin Lübnan'dan çekilmesini istiyor.. Başkan Esad'ın açıkladığı gibi Suriye ordusu yakında bu ülkeden çekilecek.. Ancak ABD, Fransa ve İsrail'in derdi bu değil.. Onların derdi 100 bin Şii militan.. Suriye çekildikten sonra bu kez Lübnan'ın yasal bir partisi olan Hizbullah'ın üzerine gidilecek. Neden mi? Bu militanlar İsrail'in kuzey bölgesine sınır oldukları için çok tehlikeli.. Bu militanlar İran'a yapılacak her hangi bir İsrail-Amerikan saldırısına karşılık verebilecek güçte..

Üstelik Hizbullah'ın kontrolündeki güney Lübnan, Tel Aviv ve diğer İsrail şehirlerine çok yakın ve omuzlardan atılacak nükleer ya da kimyasal füzelerle yok edilebilir. İşte Suriye'nin Lübnan'dan çekilmesini isteyenler aslında bu ülkedeki Hizbullah'tan kurtulmak istiyor.. Lübnan'da son 30 yılda yaşananlar herkes için inanılmaz deneyimlerle dolu ..

Önemli olan herkesin ve başta Suriyelilerin bu deneyimlerden gerekli dersleri çıkarmasıdır..

Başkan Esad'ın da itiraf ettiği gibi Suriye askerleri de bir çok hata yaparak zaman zaman Lübnan halkının tepkisini çekti. Son bir rakam 15 yıl süren iç savaşta çoğunluğu İsraililer tarafından gerçekleştirilen 3614 uzaktan kumandalı araba patlatılmış ve 17400 kişi kaçırılarak öldürülmüştür.. Hafta başında Mosad ile çalışan Lübnanlı bir ajan İsraililerin faşist Hıristiyanlarla birlikte Lübnan'da yaptıklarını bir İsrail gazetesine anlatı.. Faşist Hıristiyanların elebaşlarından biri olarak ünlenen İlya Hıbika ise Ocak 2002'de Brüksel Mahkemesine giderek Sabra ve Şatilla katliamları ve Şaron'un sorumluluğu ile ilgili bildiklerini anlatacağı..

Ancak yola çıkmadan bir gün önce Hariri'nin ölümüne benzer şekilde Beyrut'ta öldürüldü.

İslam alimlerinin çizdiği aletleri yapan profesör

2 Şubat 2005 - Milliyet / Önay Yılmaz

Almanya'da yaşayan Prof. Dr. Fuat Sezgin, İslam bilginlerinin kitaplarda kalan 800'den fazla icadını gerçeğe dönüştürdü

Prof. Dr. Fuat Sezgin, Demokrat Partili (DP) kardeşi Refet Sezgin yüzünden 1960 askeri darbesinden sonra üniversiteden (İ.Ü. Edebiyat Fakültesi) uzaklaştırılan 147 öğretim üyesinden biri... Sezgin uzun yıllar uğraşarak, İslam bilginlerinin kimisi kaybolmuş, kimisi sadece kitaplarda teorik olarak kalmış icatlarını aletleştirmeyi başardı. Sezgin şimdi bunları Paris'te sergilemeye hazırlanıyor.

650 alet sergileyecek

Bir Arabist (Arap ve İslam uzmanı)

olan Sezgin aralarında Osmanlı bilginlerinin eserlerinin de yer aldığı 800'den fazla alet yaptı. Bu aletleri, başında bulunduğu Frankfurt'taki Johann Wolfgang Goethe Üniversitesi'ne bağlı Arap-İslam Bilimleri Tarihi Enstitüsü'ndeki müzede bulunduran Sezgin, şimdi bunlardan 650'sini, Şubat 2004'te Paris'te Palais de Decouvertes'te sergileyecek. Sezgin bunları, Almanya ve Fransa cumhurbaşkanlarının himayesinde sergilemeyi düşünüyor. Aletler arasında 1500'lerde yaşamış Osmanlı astronomu Takıyüddin'in su buharıyla çalışan döner kebab makinesi de yer alıyor.

İslam uygarlığı Türkiye'de tanınmıyor

Enstitüyü 1982'de İslam aleminin Nobel ödülü sayılan "Kral Faysal Ödülü"nden kazandığı para, Goethe Üniversitesi ve İslam ülkelerinin maddi yardımlarıyla kurmayı başaran Sezgin, "Türkiye'de İslam uygarlığı hakkında büyük bir bilgisizlik var. Hayretler içerisinde kalıyorum. İslamın doğa bilimleri hakkında, matematikte, astronomide, fizikte, kimyada, coğrafyada, jeoloji ve mineralojide yaptıklarını neredeyse kimse bilmiyor. Biliyorum sananların bilgisi de yarım yamalak, yüzeysel. Bunu pek çok insan dinciliğin bir parçası diye görüyor. Halbuki bu bir uygarlık sorunudur" diyor.

Almanların birkaç kez en yüksek liyakat madalyasıyla ödüllendirdiği ve 78 yaşında olmasına rağmen emekli etmediği Sezgin, ansiklopedilerde de dünyanın en başta gelen İslam ve Arap uzmanlarından biri olarak tanıtılıyor.

Sergilenecek en önemli aletler arasında, Hilfe Ma'mun'un ünlü dünya haritasının yer aldığı dünya küresi, Sufi'nin ünlü gökküresi, Osmanlı alimi Takıyüddin'in su pompası ve saatleri yer alıyor.

Döner makinesi de var, pompa da...

• Dünya küresi: 9'uncu yüzyılda Bağdat'ta bir grup coğrafyacı ve astronom tarafından yapılmış bir dünya haritası. Kaybolmuş sanılıyordu. Sezgin bunun bir kopyasının, Topkapı Sarayı Kütüphanesi'nde bulunan İbn Fadlallah al Umari'nin "Masalik al Abşar" adlı ansiklopedisinde yer aldığını keşfetti. Bu, Arap-İslam coğrafyacılarının, 9'uncu yüzyılda Avrupa'nın 15'inci yüzyılda olduğu düzeyden çok ileri olduklarını ispat etti.

• Pompa: Osmanlı astronomu Takıyüddin bir nehirdeki suyun daha yüksek bir düzeye nakledebilmek için bir değirmene bağlı olarak çalışan altı silindireli bir pompa icat etti. Silindirlerin yarattığı vakumla su yükseklerle çekiliyordu. Sergiye konulan pompa 1553 yılında Takıyüddin'in yayımladığı bir hidrolik kitabından alındı.

• Döner makinesi: Takıyüddin aynı kitabında buhar gücüyle döndürülen üç döner kebab makinesini de anlatıyor. Bunlardan bir tanesi, bir buhar borusunun önünde dönen rüzgargülü benzeri bir sistemden oluşmakta.

• Saat: Takıyüddin bir eserinde, İslam dünyasında su ve kum saatlerine önem verildiği halde mekanik saatlerin ihmal edildiğinden şikayet ediyordu. Takıyüddin eserinde 10 mekanik saat çeşidi anlatıyor. Bunlardan sergiye konulan bir tanesi, bir ağırlık sayesinde çalışan bir mekanik saat. Saat bir dişli yardımıyla zamanı eşit aralıklı parçalara bölebiliyor.

KAPADOKYA GEZİSİ

Endüstri Müh. **Burcu ÖZMEN**

16-17 Nisan 2005

16-17 Nisan 2005 tarihlerinde işlerimizin yoğunluğundan kurtularak Şube Personeli, üyelerimiz ve aileleri ile kültürel bir gezi gerçekleştirdik.

15 Nisan 2005 Cuma akşamı yaklaşık 20 kişilik bir grupla Kapadokya'ya doğru yola çıktık. Uzun süren bir otobüs yolculuğundan sonra günün ilk ışıklarıyla Kırşehir yakınlarında kahvaltı molası verdik ve kahvaltımızdan sonra yolumuza devam ettik.

Gezimizin ilk durağı Hacı Bektaş-ı Veli'nin türbesinin yer aldığı Hacı Bektaş ilçesiydi. Burada Orhan Gazi zamanında yaptırılan Hacı Bektaş-ı Veli türbesinin de yer aldığı külliye'yi ziyaret ettik.

Türbe ziyaretinden sonra çok sayıda çanak çömlek atölyesinin bulunduğu Avanos'a gelerek burada bir çanak çömlek atölyesini dolaştık. Çömlek atölyesinde bir çömlek ustasının küçük bir şekerlik yapımına şahit olduk.

Çömlek atölyesinden ayrılarak gezimizin üçüncü durağı olan Paşabağı'na doğru harekete geçtik. Eskiden "Rahipler Vadisi" olarak adlandırılan Paşabağı'nda yer alan birçok peribacasını gezdik. 9. ve 13. yüzyıllarda Hıristiyanların önemli yerleşim ve dini merkezlerinden biri olan ve en yoğun peribacalarının yer aldığı Zelve köyünü dolaştık. 1950 li yıllara kadar yerleşim birimi olarak kullanılan Zelve, şu anda T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı bir müze olarak yerli ve yabancı bir çok turisti tarafından ziyaret edilmektedir.

Dağa sonra birçok kiliseyi içinde barındıran Göreme Açık Hava Müzesi'ne giderek Tokalı Kilise, Yılanlı Killse ve Aziz Basil Şapelini gezdik. Bölgenin bilinen en eski kaya kilisesi olan Tokalı Kilise adını duvarında asılı bulunan tokadan almış olup şu anda toka yerinde bulunmamaktadır.

Göreme Açık Hava Müzesini gezdikten sonra öğle yemeği için gezimize ara verdik. Yemekten sonra tüm Kapadokya manzarasına hakim olan Uçhisar Kalesine çıkarak yöreyi kuşbakışı izlemenin keyfine vardık. O güzel Kapadokya manzarasını arkamızda bırakarak Ürgüp'e doğru yolculuğumuza devam ettik. Ürgüp'e geldiğimizde ise yörenin meşhur şaraplarının yapılıp saklandığı bir şarap fabrikasını ve mahzenini gezdik. Bu şarap fabrikasının özelliği monoblok bir kayanın 24 usta tarafından tamamen elle oyularak meydana getirilmiş olmasıdır.

Şarap mahzenini dolaştıktan sonra Ürgüp'te bulunan "Asmalı Konak" dizinin çekildiği konağı görme fırsatı bulduk. İlk günkü gezi programımızı tamamlayarak gece konaklayacağımız otele yerleştik.

Gezimizin ikinci günü, günün erken saatlerinde yola çıkarak yörenin en önemli yeraltı şehirlerinden biri olan Derinkuyu Yeraltı Şehri'ne gittik. Derinkuyu Yeraltı Şehrinin diğer yeraltı şehirlerinden farkı, hem sığınak hem de günlük yaşam alanı olarak kullanılmış olmasıdır. Bu yeraltı şehrinin bazı koridorlarında sürgü taş kapılar yer almaktadır. Kent baskına uğradığında bu sürgü taş kapılarla koridorlar kapatılarak aşağılara sığınılmıştır. Bu sürgü taş kapıların özelliği dışarıdan açılmıyor olmasıdır. 85 metre derinliğinde olan ve 1965 yılında ziyarete açılan Derinkuyu Yeraltı Şehri'nin halen %10 u gezilebilmektedir.

Derinkuyu Yeraltı Şehri'nden sonra çok sayıda kilisenin bulunduğu ve doğa güzellikleri ile göz dolduran İhlara Vadisinde dolaştık. Kapadokya yöresindeki gezimizi sonlandırarak Konya'ya doğru yola çıktık. Gezimizin son durağı olan Konya'da geçmiş dönemlerden günümüze kadar korunan birçok el yazması Kur'an-ı Kerim'in sergilendiği Mevlana Müzesini ve Mevlana Türbesini ziyaret ederek hareket noktamız olan Bursa'ya doğru yola koyulduk.

Gece Bursa'ya döndüğümüzde sanırım herkes aramızdan memnun ayrılmıştır. Başka bir gezimizde tekrar bir araya gelmek ve yeni dostluklar kurmak dileğiyle...

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu 17. Hasan Balıkçı Halı Saha Futbol Turnuvası Devam Ediyor

Celeneksel İKK Futbol Turnuvasına, Makina Dinamik ve Makina Termo Takımlarıyla katıldık.

Makina Dinamik	Makina Termo
Murat Manas	Egemen Simav
Vural Gürer	Ali Türe
Serkan Şensel	Ahmet Erdem
Eser Girginer	Fatih Yılmaz
Murathan Keleş	Murathan Toktaş
Rahman Dereli	Öner İşbir
Serdar Sevinç	Eyüp Dursun
Kemal Aslançeri	Merkut Şendeniz
Murat Ayçiçek	Zafer Pehlivan
Sertaç Özdemir	Ismail Doğru
Ersin Küçük	
Savaş Aylan	
Bülent Güler	

GOL KRALLIĞI

9 GOL ELK. STAR MURAT K.
7 GOL MAK. DİNAMİK MURATHAN K.
6 GOL ELK. STAR GÖKAY B.
5 GOL İNŞ. BETON TAHİR K.
İNŞ. BETON ATILLA E.
MİM. DOĞA YUSUF D.

DUYURULAR

tmmob
makina mühendisleri odası
bünye şubesi

ÜÇÜNCÜ HAFTA SONUÇLARI - A GURUBU

ELK.DELTA .....: 1 MİM.ÇEVRE.....: 4
METALURJİ M.O.....: 1 İNŞ. BETON.....: 6
HARİTA M.O.....: 3 ZİRAAT M.O.....: 2
(BAY) MAK.TERMO

.....T.....	O.	G.	B.	M.	AT.	YD.	AV...	PN
İNŞAAT BETON.....3	3	0	0	15	04	+11	9	
HARİTA K.M.O.....3	2	0	1	07	09	-02	6	
ZİRAAT M.O.....2	1	0	1	09	04	+05	3	
MAKİNA TERMO...2	1	0	1	09	04	+05	3	
METALURJİ M.O. ...3	1	0	2	06	10	-04	3	
MİMARLIK ÇEVRE..3	1	0	2	05	11	-06	3	
ELEKTRİK DELTA...2	0	0	2	01	10	-09	0	

ÜÇÜNCÜ HAFTA SONUÇLARI - B GURUBU

MAK.DİNAMİK.....: 10 JEO.JEO. K.....: 5
ELEKTRİK STAR .....: 9 İNŞ. ÇELİK.....: 3
İNŞ.AHŞAP .....: 0 MİM. DOĞA.....: 7
(BAY) ŞEHİR P.O.

.....T.....	O.	G.	B.	M.	AT.	YD.	AV...	PN
ELEKTRİK STAR.....3	3	0	0	17	06	+11	9	
MİMARLIK DOĞA ..2	2	0	0	19	00	+19	6	
MAK.DİNAMİK.....3	2	0	1	16	12	+04	6	
İNŞAAT ÇELİK.....3	1	0	2	10	13	-03	3	
İNŞAAT AHŞAP.....3	1	0	2	06	13	-07	3	
JEO-JEOF. K.....2	0	0	2	08	15	-07	0	
ŞEHİR PL.O 2	0	0	2	00	17	-17	0	

A GRUBU - 4. HAFTA

04 Mayıs 2005 (Saha 2)

20:00 ZİRAAT M.O. - METALURJİ M.O.
21:00 ELK.DELTA - HARİTA M.O.
22:00 MAK. TERMO - MİM. ÇEVRE
(BAY) İNŞ.BETON

BEŞİNCİ HAFTA

11 Mayıs 2005 (Saha 1)

20:00 HARİTA M.O. - MAK. TERMO
21:00 ZİRAAT M.O. - İNŞ. BETON
22:00 ELK. DELTA - METALURJİ M.O.
(BAY) MİM. ÇEVRE

ALTINCI HAFTA

18 Mayıs 2005 (Saha 2)

20:00 ELK. DELTA - ZİRAAT M.O.
21:00 MAK. TERMO - METALURJİ M.O.
22:00 MİM. ÇEVRE - İNŞ.BETON
(BAY) HARİTA M.O.

YEDİNCİ HAFTA

25 Mayıs 2005 (Saha 1)

20:00 ZİRAAT M.O. - MAK. TERMO
21:00 HARİTA M.O. - MİM. ÇEVRE
22:00 İNŞ. BETON - ELK. DELTA
(BAY) METALURJİ M.O.

B GURUBU - 4. HAFTA

04 Mayıs 2005 (Saha 1)

20:00 ŞEHİR P.O. - İNŞ. AHŞAP
21:00 MİM.DOĞA - MAK. DİNAMİK
22:00 JEO. JEO. K. - ELK. STAR
(BAY) İNŞ. ÇELİK

BEŞİNCİ HAFTA

11 Mayıs 2005 (Saha 2)

20:00 ELK. STAR - MİM. DOĞA
21:00 ŞEHİR P.O. - MAK. DİNAMİK
22:00 İNŞ. ÇELİK - JEO. JEO. K.
(BAY) İNŞ.AHŞAP

ALTINCI HAFTA

18 Mayıs 2005 (Saha 1)

20:00 İNŞ. AHŞAP - İNŞ. ÇELİK
21:00 JEO. JEO. K. - MİM. DOĞA
22:00 ELK. STAR - ŞEHİR P.O.
(BAY) MAK. DİNAMİK

YEDİNCİ HAFTA

25 Mayıs 2005 (Saha 2)

20:00 JEO. JEO. K. - ŞEHİR P.O.
21:00 MAK. DİNAMİK - İNŞ. AHŞAP
22:00 İNŞ. ÇELİK - MİM. DOĞA
(BAY) ELK. STAR

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI SEMPOZYUM TAKVİMİ

İletişim Teknolojileri Kongresi ve Sergisi	27-29 Mayıs 2005	İstanbul Şube
Bakım Teknolojileri Kongre ve Sergisi	11/14 Mayıs 2005	Denizli Şube
Uçak Havacılık ve Uzay Mühendisliği Kurultayı	7-8 Mayıs 2005	Ankara Şube
Otomotiv ve Yan Sanayi Sempozyumu	27/28 Mayıs 2005	Bursa Şube
Yeni ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları/Enerji Yön. Sem.	3/4 Haziran 2005	Kayseri Şube
Güneş Enerjisi Sistemleri Sempozyumu ve Sergisi	24/25 Haziran 2005	Mersin Şube
Makina Tasarımı ve İmalat Teknolojileri Kongresi	16/17 Eylül 2005	Konya Şube
Demir Çelik Kongresi	22/24 Eylül 2005	Zonguldak Şube
İş Makinaları Sempozyumu	29 Eylül-1 Ekim 2005	İstanbul Şube
Ulusal Tıbbi Cihazlar İmalatı Sanayi Kongresi ve Sergisi	30 Eylül-1-2 Ekim 2005	Samsun Şube
IV. GAP ve Sanayi Kongresi (TMMOB Adına)	23-24 Eylül 2005	Diyarbakır Şube
Trakya'da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu	14-15 Ekim 2005	Edirne Şube
Mühendislik Eğitimi Sempozyumu (TMMOB Adına)	18-19 Kasım 2005	Ankara Şube
Tekstil Teknolojileri ve Tekstil Makinaları Kongresi	11/12 Kasım 2005	Gaziantep Şube
Ulusal Kaynak Teknolojileri Kongresi	11/12 Kasım 2005	Koçaeli Şube
VI. Ulusal Ölçüm Bilimi Kongresi	17/18 Kasım 2005	Eskişehir Şube
Ulusal Tesizat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi	23-26 Kasım 2005	İzmir Şube
Ulusal Hidrolik-Pnömatik Kongresi ve Sergisi	01-04 Aralık 2005	İzmir Şb.-İst. Şb.
Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı	09-10 Aralık 2005	Zonguldak Şube
TMMOB Sanayi Kongresi (TMMOB Adına)	16/17 Aralık 2005	MMO Merkez

Üyemiz
Fulya Hanoğlu'nun oğlu oldu.
Minik bebeğe hoş geldin diyor,
HANOĞLU ailesine
mutluluklar diliyoruz.

Şube çalışanlarımızdan Endüstri Mühendisi
Burcu ÖZMEN ile Odamız üyesi Mehmet KIRILI
nişanlandı.

Üyemiz Onur & Gülnaz Işık evlendi.
Genç çiftlere mutluluklar dileriz.

BAŞSAĞLIĞI

B. Dönem Şube Yönetim Kurulu
Sayman Üyesi
Serbay CEYLAN'ın babası

Seyit CEYLAN

Üyemiz

Tekin KILINÇASLAN

Yönetim Kurulu Üyemiz
Mustafa UYSAL'ın babası

Burhanettin UYSAL

vefat etmiştir.

Allesi ve yakınlarına başsağlığı diler,
acılarını paylaşırız.

ŞUBE KODU, ADI: 06/BURSA 2005 YILI NİSAN AYI KARŞILAŞTIRMALI GİDER BÜTÇESİ

HESAP İSİMLERİ GİDER ÇEŞİTLERİ	2005 YILI TAHMINİ BÜTÇE	4 AYLIK TAHMINİ BÜTÇE	SÜBE MERKEZİ	BALIKESİR İL TEM.	ÇANAKKALE İL TEM.	YALOVA İL TEM.	BANDIRMA İLÇE TEM.	EDREMIT İLÇE TEM.	ÇAN İLÇE TEM.	İNEGÖL İLÇE TEM.	TOPLAM GERÇEKLEŞEN	BÜTÇEYE GÖRE FARK
A- PERSONEL ÜCRET VE GİDERLERİ	800.000.00	266.666.67	155.705.52	22.367.20	15.816.78	16.979.41	19.309.05	11.071.99	0.00	10.305.76	251.555.71	15.110.96
B- DIŞ. SAÇ. FAYDA VE HİZM. GİDERLERİ	137.500.00	45.833.33	27.949.56	1.303.83	1.611.16	1.239.69	2.550.16	572.13	102.66	1.181.09	36.510.28	9.323.05
C- ÇEŞİTLİ GİDERLER HESABI	617.000.00	205.666.67	165.275.29	2.561.60	9.793.18	2.762.12	4.857.17	4.084.17	320.00	6.055.77	195.709.30	9.957.37
D- GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HESABI	52.500.00	17.500.00	23.753.52	1.652.25	389.84	840.08	940.84	264.90	0.00	90.00	27.931.43	-10.431.43
GENEL TOPLAM	1.607.000.00	535.666.67	372.683.89	27.884.88	27.610.96	21.821.30	27.657.22	15.993.19	-422.66	17.632.62	511.706.72	23.959.95

GERÇEKLEŞME ORANI: 95.53

ŞUBE KODU, ADI: 06/BURSA 2005 YILI NİSAN AYI KARŞILAŞTIRMALI GELİR BÜTÇESİ

HESAP İSİMLERİ GELİR ÇEŞİTLERİ	2005 YILI TAHMINİ BÜTÇE	4 AYLIK TAHMINİ BÜTÇE	SÜBE MERKEZİ	BALIKESİR İL TEM.	ÇANAKKALE İL TEM.	YALOVA İL TEM.	BANDIRMA İLÇE TEM.	EDREMIT İLÇE TEM.	ÇAN İLÇE TEM.	İNEGÖL İLÇE TEM.	TOPLAM GERÇEKLEŞEN	BÜTÇEYE GÖRE FARK
ÜYE KAYIT VE ÖDENTİ GELİRLERİ	153.000.00	51.000.00	31.318.54	3.655.23	1.522.50	800.00	1.848.00	918.00	444.50	731.50	41.238.27	-9.761.73
BELGE VE HİZM. KARŞILIĞI GELİR.	1.716.000.00	572.000.00	438.923.19	56.375.05	29.336.07	29.388.82	58.967.75	29.692.41	110.50	42.685.54	685.479.33	113.479.33
YAYIN SATIŞ GELİRLERİ	13.000.00	4.333.33	2.538.72	143.06	0.00	45.27	106.02	0.00	0.00	13.89	2.847.06	-1.486.27
YAYIN İLAN VE REKLAM GELİRLERİ	52.500.00	17.500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	-17.500.00
KİRA GELİRLERİ HESABI	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
BANKA FAİZ GELİRLERİ	33.000.00	11.000.00	2.865.35	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.865.35	-8.134.65
GELENKSEL GEÇE GELİRLERİ	26.000.00	8.666.67	563.56	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	563.56	-6.103.11
SAİR GELİRLER	8.000.00	2.666.67	975.75	0.00	0.00	124.00	2.00	0.00	0.00	0.00	1.101.75	-1.564.92
GENEL TOPLAM	2.001.500.00	667.166.67	477.185.11	60.173.34	30.858.57	30.358.19	60.923.77	30.610.41	555.00	43.430.93	734.095.32	66.928.65

GERÇEKLEŞME ORANI: 110.03